72 let Gorenjski časnik od leta 1947
Prvi predhodnik tednika Gorenjec leta 1900

Gorenjski Glas

PETEK, 25. januarja 2019

Leto LXXII, št. 7, cena 1,85 EUR | Odgovorna urednica: Marija Volčjak | Časopis izhaja ob torkih in petkih | info@g-glas.si | www.gorenjskiglas.si

Na Gorenjskem najmanj brezposelnih

Gorenjska ima s 5,2 odstotka najnižjo stopnjo registrirane brezposelnosti v državi. Ob tako nizki brezposelnosti imajo na zavodu za zaposlovanje veliko težav pri zagotavljanju delavcev delodajalcem.

Ana Šubic

Kranj – Tako kot na državni ravni se tudi na Gorenjskem število brezposelnih zadnja leta zmanjšuje. Na kranjski območni službi Zavoda RS za zaposlovanje je bilo konec lanskega leta prijavljenih 5.171 brezposelnih. Stopnja registrirane brezposelnosti, ki jo izračunava republiški statistični urad, je konec novembra znašala 5,2 odstotka, medtem ko je bila v Sloveniji 7,9-odstotna. Gorenjska ima med vsemi regijami najnižjo stopnjo brezposelnosti v državi, kjer je ta čas brezposelnih 78.534 oseb.

Na zavodu za zaposlovanje je trenutno razpisanih skoraj tri tisoč prostih delovnih mest po vsej Sloveniji, od tega na Gorenjskem 277. Največ povpraševanja po delavcih je v predelovalnih dejavnostih (delo v proizvodnji, strojniki, kovinarji, varilci), veliko potreb po delavcih je tudi v gradbeništvu in drugih storitvenih dejavnostih (npr. varnostniki). »Ogromno prostih delovnih mest je v zdravstvu, a je v tem primeru treba imeti ustrezno izobrazbo. Tu so tudi socialni oskrbovalci in negovalci, v gostinstvu je veliko potreb po kuharjih, natakarjih, prav tako so iskani vozniki tovornjakov in avtobusov, delavci v skladiščih in prodaji,« je razložil Drago Perc, direktor kranjske območne službe zavoda za zaposlovanje, ki ji je bilo v lanskem letu sporočenih kar 12.314 prostih delovnih mest, čeprav to, razen za javni sektor, sploh ni več obvezno. »Ob tako nizki brezposelnosti imamo veliko težav pri zagotavljanju delavcev delodajalcem,« je dejal.

13. stran

Največ povpraševanja je po delavcih v proizvodnji, strojnikih, kovinarjih ... (Fotografija je simbolična.) / Foto: Tina Dokl

127.
Glasova preja

Napisal je že 150 knjig!

Gorenjski rojak **Ivan Sivec,** ki bo maja 2019 dopolnil sedemdeset let, je gotovo najbolj plodovit slovenski pisatelj vseh časov: napisal je že 150 knjig. Vseh besedil skupaj pa je za več kot 1500 avtorskih pol, kar znese 45 milijonov udarcev na tipkovnico. Sodi tudi med najbolj brane avtorje. Povabili smo ga na Glasovo prejo, z njim se bo pogovarjal **Miha Naglič.**

Preja bo **v četrtek, 31. januarja 2019, ob 17. uri v Sokolskem domu v Škofji Loki, Mestni trg 17.**

Uvodoma bodo nastopili **učenci Glasbene šole Škofja Loka.**

Pokrovitelj Preje je **Občina Škofja Loka.**

Veseli bomo, če boste svojo udeležbo na Glasovi preji najavili na tel. št.: 04/201 42 10 v času uradnih ur: v ponedeljek, torek in četrtek od 8. do 16. ure, v sredo do 17. ure in v petek do 15. ure, ali po e-pošti na: info@g-glas.si.

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Jezero rdeče »zacvetelo«

Na Blejskem jezeru se je že pred nekaj tedni pojavila rdeče obarvana plast, za kar je krivo cvetenje cianobakterij, ki opozarja na porušeno biološko ravnotežje.

Mateja Rant

Bled – Na gladini Blejskega jezera je že nekaj časa mogoče opazovati rdečkasto plast, ki je posledica cvetenja cianobakterij, kar kaže na organsko onesnaženost, je razložila Špela Remec Rekar iz republiške agencije za okolje. »Masovno in ponavljajoče se cvetenje cianobakterij je že v petdesetih letih prejšnjega stoletja opozarjalo na porušeno biološko ravnotežje,« je pojasnila in dodala, da je to sprožilo prve raziskave in razmišljanja o sanaciji s hranili in organskimi snovmi preobremenjenega jezera. Od leta 2010 se slabšajo tudi kisikove razmere, zato je po njenem treba razmisliti o smiselnih ukrepih za zmanjšanje pritiskov na jezero in obremenjevanja jezera s hranili ter posodobitvah obstoječega sanacijskega sistema. »Trajnejše izboljšanje stanja in stabilizacijo razmer v jezeru lahko zagotovi le odstranitev vzrokov za onesnaženje.«

4. stran

Prilogi:

deželne novice
kranjske novice

JELOVICA HIŠE D.O.O., HRIB 1, PREDDVOR

AKTUALNO
Gospodarstvo po brexitu
Zaradi odhoda Velike Britanije iz Evropske unije brez ustreznega dogovora se lahko slovenski izvoz zniža za 320 milijonov evrov. Na britanski trg izvaža tudi okoli sto gorenjskih podjetij.
3

GORENJSKA
Na bolniški več kot sedem let
Število zavarovancev v bolniškem staležu se na Gorenjskem povečuje, še vedno pa je bila bolniška odsotnost v prvi polovici lanskega leta druga najnižja med območnimi enotami Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije.
6

KULTURA
Bohinj ima jezero in nadaljevanko
To zimo v Ljubljani, Preddvoru, predvsem pa v Bohinju in okolici Televizija Slovenija snema kriminalno serijo Jezero, filmsko adaptacijo romaneskne uspešnice Tadeja Goloba.
10

GG+
Na daljavo se je šolala iz Norveške
Dijakinja jeseniške gimnazije Maja Kerštajn je eno šolsko leto živela in trenirala na Norveškem. V tem času se je šolala na daljavo, profesorji so ji teste pošiljali po elektronski pošti, ustno pa so jo ocenjevali po Skypu.
19

VREME

Danes bo pretežno jasno.
Jutri bo sončno z občasno zmerno oblačnostjo.
V nedeljo se bo pooblačilo, topleje bo.

–13/–1 °C

jutri: večinoma sončno

9 770352 666025

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Otroška predstava Ledena pravljica

V soboto, 9. februarja 2019, ob 10. uri si v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika v Cerkljah lahko ogledate prelepo predstavo Ledena pravljica. Snežna kraljica se pripravlja na praznovanje. Kot nalašč pa ji gre vse narobe. Še sestrice snežinke nočejo skočiti na zemljo. Če ni snega, prazniki niso čarobni. Ko preizkusi že vse svoje trike in skoraj obupa, se spomni na starega prijatelja čarovnika Uršolina. Ko obišče njegov grad, začne kar sama stikati po čarovniških stvareh, kar pa Uršolinu ni všeč. Odloči se, da jo bo kaznoval, nato pa pomaga pričarati sneg.

Naročniku Gorenjskega glasa bomo podarili dve vstopnici za predstavo Ledena pravljica. Nagradno vprašanje: Kako je ime čarovniku iz Ledene pravljice? Odgovore s svojimi podatki pošljite do petka, 1. februarja 2019, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Jan Plestenjak v Kranju

Ena je ljubezen moja pravi v svoji pesmi Večja od neba Jan Plestenjak, ki se bo skupaj s svojo spremljevalno skupino in največjimi hiti po razprodanih koncertih v ljubljanskih Stožicah in Škofji Loki 16. februarja ustavil v Kranju. Poleg Jana bo nastopila tudi legendarna slovenska pop skupina Pop Design in skupaj bodo oblikovali valentinov spektakel v Dvorani Zlato polje v Kranju. Praznik ljubezni bomo torej praznovali s slovensko glasbo in tistimi, ki jih imamo radi! En koncert, dve veliki imeni slovenske glasbe in štiri ure nepozabnih hitov. Vstopnice lahko kupite na vseh Eventimovih prodajnih mestih in na Petrolovih bencinskih servisih.

Naročniku Gorenjskega glasa bomo podarili dve vstopnici za koncert v Kranju. Nagradno vprašanje: Kje in kdaj bo naslednji koncert Jana Plestenjaka na Gorenjskem? Odgovore s svojimi podatki pošljite do ponedeljka, 4. februarja 2019, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Na Gorenjskem dva najuglednejša delodajalca

Zaposlitveni portal MojeDelo.com je na Brdu pri Kranju tokrat že osmič podelil nazive in plakete najuglednejšim delodajalcem preteklega leta.

Maša Likosar

Brdo pri Kranju – Zaposlitveni portal MojeDelo.com, ki letos januarja beleži 15 let delovanja, je v raziskavi, ki jo pri nas izvaja že od leta 2007, ponovno soočil najuspešnejša slovenska podjetja. V njej je sodelovalo več kot 13 tisoč anketirancev, ki so ocenjevali ugled posameznih slovenskih podjetij po treh različnih kriterijih: poznavanje podjetja med kandidati na trgu dela, upoštevanje podjetja kot potencialnega delodajalca ter stopnja izbornega delodajalca. Kombinacija vseh treh kriterijev je določila tiste, ki so po mnenju iskalcev zaposlitve pri nas med kandidati na trgu dela najprivlačnejši in s tem najuglednejši. Vsa vključena podjetja so dosegla vrednost količnika ugleda 0,81 ali več in so pri vseh treh parametrih dosegli skoraj optimalne vrednosti.

Direktor podjetja Styria digital marketplaces, ki upravlja portal MojeDelo.com, Tomaž Gorjup je najprej podelil plakete najuglednejšim delodajalcem leta 2018 po panogah. Med desetericoseje v panogi gradbeništvo, arhitektura, geodezija uvrstilo podjetje Jelovica hiše s sedežem v Preddvoru – predstavnik je bil odsoten. Sledile so plakete desetim najboljšim in najuglednejšim delodajalcem za leto 2018 v absolutni konkurenci. Na lestvico se je uvrstilo podjetje s sedežem na Gorenjskem, natančneje na Zgornjem Brniku, Fraport Slovenija, ki je v prvih mesecih leta 2015 pridobilo stoodstotni delež v Aerodromu Ljubljana. Špela Uršič, vodja kadrov in izobraževanja v podjetju Fraport Slovenija, je dejala: »Vnovični, že šesti naziv najuglednejšega delodajalca nam ogromno pomeni. Za nami je izjemno, rekordno leto, v katerem smo veliko zaposlovali. Na novo se nam je pridružilo 68 ljudi. Rast pričakujemo tudi v prihodnje, zato je naš ugled med iskalci zaposlitve še toliko pomembnejši.« Naziv in plaketo zaposlitvenega portala MojeDelo.com za najuglednejšega delodajalca leta 2018 pa je tokrat že osmič prejela novomeška farmacevtska družba Krka.

Špela Uršič, vodja kadrov in izobraževanja v podjetju Fraport Slovenija, je prevzela plaketo najuglednejšega delodajalca leta 2018 v absolutni konkurenci. / Foto: Tina Dokl

Srečanje županov in svetnikov

V Kamniku je v torek potekala konferenca županov in svetnikov NSi.

Aleš Senožetnik

Kamnik – Letne konference županov in svetnikov v Domu kulture Kamnik se je v torek udeležilo okoli sto udeležencev, ki so skupaj z ministrom za kohezijo Iztokom Puričem, predsednikom stranke Matejem Toninom in ter poslanci in poslankami NSi in drugimi udeleženci razpravljali o uspešnosti črpanja evropskih sredstev, kohezijski politiki in krepitvi lokalne samouprave.

Po besedah ministra, je Sloveniji v tej finančni perspektivi na področju kohezije namenjenih 3,068 milijarde evrov, do danes pa je bilo okoli 2,2 milijarde premeščenih na posredniške organe, torej ministrstva, ki so do konca lanskega leta podpisala za 1,8 milijarde evrov pogodb. »Govorimo torej o slabem koriščenju evropskih sredstev. Smo med zadnjimi v Evropi,« je bil jasen Purič, ki dodaja: »Situacija vendarle ni tako slaba, kot je videti na prvi pogled. Naša naloga je, da se nalog lotimo kar se da ažurno in z vso energijo.« Purič meni, da imajo v Službi Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko dovolj znanja in volje, da do konca finančne perspektive počrpajo čim več dodeljenih sredstev.

Zbrane sta na konferenci nagovorila tudi predsednik stranke Matej Tonin in vodja poslanske skupine NSi Jožef Horvat. Slednji je izrazil obžalovanje, da Slovenija še vedno čaka na modernizacijo ključnih državnih sistemov, zlasti zdravstva in pokojninskega sistema.

Prisotni so izvolili tudi novo vodstvo kluba za mandatno obdobje štirih let. Predsednik je postal župan Občine Žiri Janez Žakelj, ki je nasledil dozdajšnjega predsednika kluba Martina Mikoliča. Žakelj je v uvodnem nagovoru izrazil prepričanje, da lahko s sodelovanjem mladih in izkušenih županov pomagajo pri povezovanju lokalnih skupnosti in politike.

Člani Kluba županov in svetnikov stranke NSi so se tokrat srečali v Kamniku.

Gospodarstvo po brexitu

Zaradi odhoda Velike Britanije iz Evropske unije brez ustreznega dogovora se lahko slovenski izvoz zniža za 320 milijonov evrov. Na britanski trg izvaža tudi okoli sto gorenjskih podjetij.

Simon Šubic

V primeru trdega brexita bi bil zaradi ponovne uvedbe mejne kontrole in carinskih pregledov med storitvami najbolj ogrožen slovenski transportni sektor, ki pri britanskih naročnikih ustvari okoli 40 milijonov evrov letnega prometa. / Foto: Gorazd Kavčič

Kranj – Potem ko je britanski parlament sredi meseca zavrnil dogovor o brexitu, ki je napovedan za 29. marec, obstaja večja možnost, da se Velika Britanija oz. Združeno kraljestvo in Evropska unija razideta brez ločitvenega sporazuma. Po ocenah Analitike Gospodarske zbornice Slovenije (GZS) je ta verjetnost 25-odstotna, v Nemčiji pa trdemu brexitu pripisujejo celo 43 odstotkov možnosti. Trdi brexit bi zagotovo bistveno negativneje vplival na britansko in evropsko gospodarstvo kot sklenitev dogovora, kar bi seveda občutilo tudi naše gospodarstvo. Po ocenah Britansko-slovenske gospodarske zbornice je namreč z Združenim kraljestvom povezanih približno tisoč slovenskih podjetij, čez Rokavski preliv pa izvaža tudi približno sto gorenjskih podjetij.

Po podatkih Analitike GZS je Združeno kraljestvo za Slovenijo 13. najpomembnejše izvozno gospodarstvo, kamor smo po njihovih ocenah lani izvozili za 825 milijonov evrov blaga in storitev (2,1 odstotka vsega izvoza), vsaj še enkrat toliko slovenskega izvoza pa v Združenem kraljestvu konča posredno prek izvoza polproizvodov v druge zahodne države. Po podatkih Britansko-slovenske gospodarske zbornice je trgovinska menjava med Slovenijo in Veliko Britanijo v letu 2017 presegla 1,35 milijarde evrov. Slovenska podjetja na britanski trg izvozijo največ električnih strojev in opreme (20 odstotkov), pohištva, posteljnine, žimnic, svetil, montažnih zgradb (13 odstotkov), kotlov, strojev, mehanskih naprav (11 odstotkov), vozil in njihovih delov (deset odstotkov), izdelkov iz plastike in plastične mase ter farmacevtskih proizvodov. Glavne izvozne panoge gorenjskih podjetij v Veliko Britanijo pa so prevozništvo, IT-panoga in različna proizvodna podjetja.

V primeru trdega brexita bi se slovenski izvoz lahko znižal za 320 milijonov evrov. »Za 160 milijonov evrov bi upadel izvoz v Združeno kraljestvo, še za toliko pa v druge države EU,« ocenjuje Bojan Ivanc, glavni ekonomist Analitike GZS. Prihodnja rast izvoza se bo po njegovem mnenju precej umirila, predvsem zaradi povišanja zalog, saj se je izvoz blaga v zadnjem letu povečal kar za deset odstotkov, ker so slovenska podjetja povečala dobave na Otoku. »K temu jih je spodbudila nevarnost, da bi brexit brez dogovora vodil v znižanje tržnega deleža,« pojasnjuje Ivanc.

V Britansko-slovenski gospodarski zbornici pa menijo, da je za podjetja ključno, da se končna obdobje negotovosti, ki ga spremljamo že referenduma o brexitu junija 2016. »Ne glede na dogovor, ki bo na koncu dosežen, slovenski izvozniki, ki delujejo na trgu Združenega kraljestva, pravijo, da bo posel potekal še naprej, saj je to še vedno trg s 66 milijoni prebivalcev, kjer se dosegajo višje cene in kjer je v Evropi najlažje poslovati,« so poudarili.

V škofjeloškem podjetju Sibo G., za katero je Velika Britanija največje tržišče, verjamejo, da bo po koncu negotovosti glede brexita Velika Britanija ostala pomemben trg. Iz Fraporta Slovenija, ki upravlja brniško letališče, pa so sporočili, da posledice morebitnega trdega brexita na letalski promet še ni mogoče napovedati, po njihovih informacijah se tudi pripravlja uredba EU glede opravljanja rednega in posebnega zračnega prometa med EU in Združenim kraljestvom v primeru izstopa brez sporazuma. »Obstaja pa možnost, da bo brexit vplival na letenje letalskih prevoznikov s poreklom lastništva v Združenem kraljestvu na linijah med Slovenijo in članicami EU in tujih letalskih prevoznikov iz EU na linijah med Slovenijo in Združenim kraljestvom,« so razložili.

Maja na evropske volitve

Tokratne volitve v Evropski parlament bodo v državah članicah od 23. do 26. maja, v Sloveniji v nedeljo, 26. maja. Stranke že evidentirajo kandidate za evropske poslance.

Danica Zavrl Žlebir

Kranj – Slovenija ima v Evropskem parlamentu osem poslanskih mest. Od leta 2014 Slovenijo zastopajo: Franc Bogovič (SLS), Lojze Peterle (NSi), Milan Zver, Patricija Šulin, Romana Tomc (vsi SDS), vsi pripadajo skupini Evropske ljudske stranke – Evropskim demokratom. Tanja Fajon (SD) sodi v skupino Evropskih socialistov, poslanca sa še Igor Šoltes, ki je bil izvoljen z listo Verjamem, spada pa v skupino Zeleni, in Ivo Vajgl (DeSUS) v evropski skupini Alde. Razen slednjega so dosedanji poslanci uradno potrdili svojo kandidaturo na majskih volitvah. Kandidirali bodo na listah svojih strank, Igor Šoltes pa se bo za ponovni položaj evropskega poslanca potegoval samostojno.

Tudi nekatere stranke so že razkrile imena kandidatov. O glavnih kandidatih z liste so že spregovorili v NSi, stranka gre tokrat na evropske volitve sama. Leta 2014 je nastopila s skupno listo z SLS in takrat sta stranki pridobili dve poslanski mesti: izvoljena sta bila Lojze Peterle in Franc Bogovič. Poleg Lojzeta Peterleta bo kandidirala tudi Ljudmila Novak, ki je že bila evropska poslanka, pa poslanca Jože Horvat in Iva Dimic ter manj znani Katja Berk Bevc in Mojca Erjavec. Kdo bo nosilec liste, še niso razkrili. V SLS bo to najverjetneje zdajšnji poslanec Franc Bogovič, v stranki govorijo o osmih imenih, na listi pa naj bi imeli svoja kandidata tudi Nova ljudska stranka Franca Kanglerja in Zeleni Andreja Čuša, s katerima je SLS podpisala sporazum o sodelovanju. SDS, ki ima v Evropskem parlamentu tri poslance, največ od vseh, napoveduje, da se bo na majskih volitvah odrezala še bolje. Kmalu bo tudi znano, ali se bodo stranke LMŠ, SAB in SMC, ki sodijo v liberalno evropsko skupino (Alde), odločile za skupen nastop na evropskih volitvah.

K KOMENTAR
Danica Zavrl Žlebir

Evropske volitve

Maja letos nas čakajo evropske volitve, ki so za našo državo četrte po vrsti, odkar smo se leta 2004 pridružili evropski družini. V več kot sedemstočlanski Evropski parlament bomo volili osem poslancev. Volilna udeležba, ki se tudi na volitvah na državni ravni nenehno znižuje, je na evropskih volitvah še posebej nizka, v Sloveniji se jih udeleži komaj četrtina volivcev. Tudi v drugih državah Evropske unije ugotavljajo, da je udeležba občutno nižja kot na volitvah v nacionalne parlamente, saj se jih udeležuje manj kot polovica celotnega volilnega telesa. Te ugotovitve so sprožile alarm, zato so pred letošnjimi volitvami v Evropi začeli kampanjo pod naslovom Tokrat grem volit, ki naj bi prepričala ljudi, da njihov glas šteje. Pomembno jim je mobilizirati zlasti mlade volivce, za katere bodo pripravili več posvetov in delavnic, ki naj bi jim približali delovanje Evropske unije in povečali zaupanje vanjo.

Že na nacionalni ravni ugotavljamo, da nezaupanje v politiko povzroča volilno abstinenco, verjetno to še toliko bolj velja za politiko Evropske unije, ki se nam zdi še bolj oddaljena in se pogosto sprašujemo, kaj sploh imamo od tega, da smo v Evropski uniji. Če smo imeli ob vstopu v vanjo nemara še velika pričakovanja, se po poldrugem desetletju že kaže, kaj to v resnici pomeni, zlasti še danes, ko Evropo pretresajo različni problemi. Tudi v Sloveniji imamo izkušnje, ki so zmanjšale naše zaupanje v Evropsko unijo in se ob njih sprašujemo, ali jo sploh potrebujemo. Spomnimo se le zapletov s teranom ali z nespoštovanjem arbitražne razsodbe s Hrvaško. Morda res potrebujemo več pozitivnih informacij in tudi dokazov, ki nas prepričajo o tem, da smo skupaj močnejši in v tej skupnosti laže uresničimo svoje interese, da nam je v korist prost pretok blaga, storitev in ljudi, da se lahko v okviru različnih izobraževalnih partnerstev izmenjujejo mladi iz vse Evrope, da v državah članicah tudi svoje materialne potrebe lažje uresničimo ob pomoči evropskih sredstev.

Ta teden so o tem, kako izboljšati udeležbo na evropskih volitvah in katera vprašanja bodo za prihodnost EU najpomembnejša, na posvetu razpravljali sedanji slovenski poslanci v Evropskem parlamentu. Takšni in podobni posveti prinašajo sporočilo, da z volitvami soodločamo o smeri, v kateri bo naslednjih pet let delovala evropska politika na različnih področjih, denimo mednarodna trgovina, varnost, zaščita potrošnikov, boj proti podnebnim spremembam in gospodarstvo, skratka na področjih, ki bodo za vse nas šla v smeri večje kakovosti življenja. Ljudi bi se še bolj prijela, če jih ne bi poudarjali zgolj v letu volitev.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:
Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;
stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek od 8. do 16. ure, sreda od 8. do 17. ure, petek od 8. do 15. ure sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog/ Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Jezero rdeče »zacvetelo«

1. stran

Za to so po besedah Špele Remec Rekar potrebni ukrepi, ki bi zagotovili manj intenzivno rabo pojezerja. Pri tem omenja nujnost dokončne sanacije kanalizacije, zmanjšanje prometa ob jezeru in nujnost plinifikacije, obenem pa bi morali po njenih besedah poskrbeti za zmanjšanje obsega ptičje populacije. »Predvsem pa bi morali prepovedati vsakršno krmljenje rib in perjadi ob Blejskem jezeru.« Pravilnik o ribolovnem režimu ribičem dovoljuje vnos petih kilogramov vab za enega ribiča na dan za krmljenje krapov, kar na leto pomeni dobrih deset ton krme v jezeru, ocenjuje Špela Remec Rekar in dodaja, da to ni zanemarljiva količina brez vpliva na okolje. »Velika količina organskih snovi, ki jo predstavlja vaba, na dnu jezera v postopku mineralizacije porablja kisik. V razmerah brez kisika se zaloga fosfatov, ki je sicer ujeta v sediment, začne sproščati v vodo in vključevati v prehranjevalno verigo,« je razložila in dodala, da se tako jezero dodatno bogati s fosforjem tudi iz notranjih virov, kar še stopnjuje obremenjenost s hranili.

Brez ukrepov za zmanjšanje obremenitev se stanje Blejskega jezera slabša in vse kaže, da verjetno tudi do leta 2021 ne bo doseglo dobrega ekološkega stanja oziroma okoljskih standardov, ki jih z vodno direktivo predpisuje Evropska skupnost, opozarja Špela Remec Rekar.

Glede na njena opozorila so na občini poudarili, da so izvedli že številne ukrepe na področju urejanja kanalizacije in prometa, da bi preprečili škodljive vplive na Blejsko jezero. »Kljub temu da se zavedamo, da je jezero v lasti države, na Bledu delamo vse, da ga ohranjamo v čim boljšem stanju, obenem pa od države pričakujemo jasno ukrepanje, predvsem na področju zakonodaje.« K zmanjšanju vplivov na jezero so na občini poskušali prispevati ne samo z gradnjo in obnovo kanalizacije ter omejevanjem parkiranja v neposredni bližini jezera, ampak tudi številnimi majhnimi koraki. Tako so poleti okoli jezera postavili pitnike, da bi zmanjšali uporabo plastenk, v okviru projekta Vprašaj me, tu sem doma pa so usposobili informatorje, ki so obiskovalce opozarjali, da kopanje tam, kjer ni uradnih kopališč, ni dovoljeno.

betonarna sava
Gradnja zelene prihodnosti

Priznano zasebno podjetje, zaradi povečanja obsega poslovanja, vabi k sodelovanju:

1. STROJNIKA TEŽKE GRADBENE MEHANIZACIJE (TGM) NA SEPARACIJI HRUŠICA (m/ž)

Pogoji:
- IV. stopnja izobrazbe (strojnik težke gradbene mehanizacije)
- Dveletne delovne izkušnje
- Predhodni preizkus znanja

2. VOZNIKA C KATEGORIJE (m/ž)

Pogoji:
- vozniško dovoljenje C.kat.
- prednost bodo imeli kandidati z izpitom tudi E.kat.
- koda E95
- Dveletne delovne izkušnje
- Predhodni preizkus znanja

Nudimo:
- delo z najsodobnejšimi delovnimi stroji in vozili
- prijazno delovno okolje
- redno in stimulativno plačilo

Z izbranimi kandidati bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas s 3-mesečnim poskusnim delom

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba na naslovu: info@betonarna-sava.si

Prednost pri izbiri bodo imeli kandidati iz jeseniške in radovljiške občine.
Rok prijave je 8 dni od objave.

Kandidati lahko dodatne informacije pridobijo:
- na brezplačni telefonski številki 080-50-60
- na lokaciji (Hrušica 74)
- na tel. št. 041-444-440 Klemen Ažman
- na tel. Št. 041-633-775 Matej Oblak

AŽMAN D.O.O., LESCE, TRŽAŠKA ULICA 1, 4248 LESCE

Otroke odvzamejo le v skrajnih primerih

Lani je pozornost vzbudilo pet nujnih odvzemov otrok na Jesenicah in sprožilo zanimanje, v kakšnih primerih se centri za socialno delo zatečejo k tako skrajnemu ukrepu. Kot pojasnjujejo v Centru za socialno delo Gorenjska, je najpogostejši vzrok nasilje v družini.

Danica Zavrl Žlebir

Vsi smo odgovorni za dobrobit otrok in njihovo zaščito! /Foto: Tina Dokl

Kranj – V Sloveniji sicer beležimo okoli osemdeset odvzemov otrok letno, nekateri primeri (spomnimo se koroških dečkov) so zelo odmevni. Na območju, ki ga pokriva Center za socialno delo Gorenjska, so v letu 2017 izrekli štiri ukrepe odvzema otrok, lani pa šest.

Najpogosteje v rejniške družine

»V CSD Gorenjska (v vseh petih enotah) so bili v letu 2017 izrečeni štirje ukrepi odvzema staršem, pri čemer je bila v enem primeru mladostnica z začasnim ukrepom odvzeta staršem in nameščena v Krizni center za mlade, v nadaljevanju pa ni bilo potrebe po izdaji končne odločbe o odvzemu in se je vrnila v družino. V letu 2018 je bilo šest otrok odvzetih staršem in nameščenih v rejniško družino, od tega so bili trije otroci sorojenci iz iste družine. Poleg tega je bil v letu 2018 en otrok s soglasjem staršev nameščen v rejniško družino in en otrok v stanovanjsko skupino. V obeh primerih odločba CSD o odvzemu otroka ni bila izdana. Vsi otroci, ki so bili odvzeti, ostajajo v rejniških družinah, saj se družinske razmere v nobenem od primerov kljub strokovni pomoči staršem niso izboljšale do te mere, da bi bila vrnitev v matično družino otrokom v korist,« pojasni direktorica CSD Gorenjska Urška Repar Justin. »CSD se je dolžan na vsako informacijo o sumu ogroženosti otroka takoj odzvati, jo preveriti ter izvesti vsa potrebna dejanja in ukrepe za varstvo koristi otroka oz. za njegovo zaščito. Otrok je ogrožen, kadar je zaradi nasilja, grdega ravnanja, zanemarjanja, zlorabe ali malomarnosti oseb, ki so dolžne zanj skrbeti, praviloma so to starši, ogrožen njegov razvoj ali pa je zaradi slabega ravnanja že utrpel škodo. CSD lahko pomaga samo v primeru, da je o sumu ogroženosti otroka obveščen, zato je vsakdo, zlasti pa strokovni delavci v zdravstvu, v vzgojnovarstvenih in vzgojno-izobraževalnih zavodih tudi po zakonu dolžan takoj obvestiti CSD ali policijo, če sumi, da je otrok žrtev nasilja. Za učinkovito zaščito otrok moramo vse strokovne službe imeti znanje ter med seboj sodelovati in delovati enotno in usklajeno. Vsi smo torej odgovorni za dobrobit otrok in njihovo zaščito.«

Družini ponudijo strokovno pomoč

V postopku zaščite otroka sicer ves čas vključujejo tudi družino, ponudijo ji strokovno pomoč. Če ugotovijo, da gre za tako visoko stopnjo ogroženosti otroka, da je treba že odločati o ukrepu odvzema, morajo ugotoviti vsa pomembna dejstva, zbrati dovolj podatkov v pogovorih s starši in otrokom ter multidisciplinarnem timu, na katerega CSD povabi predstavnike strokovnih služb, iz pisnih poročil služb, ki poznajo razmere v družini. Starše skušajo pridobiti, da v postopku sodelujejo in skušajo narediti vse, da odvzem ne bi bil potreben. »V primerih, ko CSD otroka odvzame staršem in ga namesti v rejniško družino ali zavod, gre v družini praviloma za prepletanje več različnih težav, ki so dolgotrajne in se stopnjujejo, pri čemer starši pogosto teh težav ne uvidijo in ne prepoznajo, kako njihova neustrezna ravnanja vplivajo na otroka, v obravnavi ne sodelujejo ali je njihovo sodelovanje pomanjkljivo, se niso pripravljeni vključiti v strokovno pomoč ali kljub pomoči niso zmožni narediti potrebnih sprememb. Po izvedenem ukrepu odvzema se delo z družino nadaljuje v smeri, da se zagotovijo pogoji za vrnitev otroka v družino, kar je prav tako odvisno predvsem od sodelovanja staršev, od njihove pripravljenosti in zmožnosti, da naredijo potrebne spremembe. V vsakem primeru pred morebitno vrnitvijo otroka v družino preverimo, ali je do sprememb dejansko prišlo,« postopek razloži Repar Justinova.

Zaščita otroka pred nasiljem

In kateri so v praksi najpogostejši vzroki, da družinam odvzamejo otroka? Urška Repar Justin pravi: »Analiza odvzemov otrok v letih 2012 in 2013, ki jo je opravila Skupnost centrov za socialno delo, je potrdila, da se v družinah, kjer centri za socialno delo vodijo postopke odvzemov otrok, prepletajo različni ogrožajoči dejavniki. Zelo redko se lahko opredeli le en vzrok za izdajo odločbe o ukrepu odvzema. Iz analize izhaja, da je najpogostejši vzrok za odvzem otroka zanemarjanje otroka, ki je bilo eden od vzrokov za odvzem otroka kar v 73 odstotkih vseh analiziranih primerov. Zanemarjanje otroka pomeni ravnanje staršev, ko opustijo ustrezno zadovoljevanje otrokovih telesnih, psihosocialnih in drugih potreb in tako ogrožajo njegov razvoj. Pri tem je treba poudariti, da materialna stiska v družini sama po sebi ne pomeni zanemarjanja. Enako velja za slabe bivalne pogoje družine. Pogosto se je kot vzrok pojavljajo nasilje v družini. Najpogosteje, v 38 odstotkih, je bilo to fizično nasilje v družini. Otrok je bil lahko sam žrtev fizičnega nasilja ali pa je bil prisoten pri fizičnem nasilju enega družinskega člana nad drugim. Pogosto je bilo kot vzrok zaznano tudi psihično nasilje. To se je pojavilo v 31 odstotkih. Zloraba alkohola ali prepovedanih drog pri starših je bil tretji najpogostejši vzrok za odvzem otroka. Ta vzrok se je pojavil v 33 odstotkih analiziranih odvzemov otroka. Neustrezen vzgojni stil ali vzgojna nemoč sta bila vzrok v 27 odstotkih primerov, nikoli pa to ni bil samostojen razlog za odvzem.«

Letos bodo z uveljavitvijo novega družinskega zakonika o ukrepih za zaščito otroka, kamor sodi tudi odvzem otroka, odločala okrožna sodišča in ne več centri za socialno delo. Ključno dejanje, ki ga bodo slednji izvajali pri zaščiti otrok, bo vlaganje predlogov za izrek ukrepov na sodišče. Za pripravo predloga sodišču bo CSD ravno tako moral pridobiti vse pomembne podatke o otroku in družini ter izdelati oceno ogroženosti in načrt pomoči otroku in družini. V primerih hude neposredne ogroženosti zdravja ali življenja otroka bo CSD izvedel t. i. nujni odvzem otroka in ga namestil na varno, njegovo odločitev pa bo kasneje v postopku preverjalo sodišče. Pomembna novost družinskega zakonika je, da poleg ukrepa odvzema otroka omogoča dodatne ukrepe, ki pomenijo blažji poseg v družino. Eden takšnih ukrepov je nadzor centra za socialno delo nad izvajanjem starševske skrbi.

Poštarji razmišljajo o stavki

Predvidoma danes se bodo v obeh poštnih sindikatih odločili o morebitni izvedbi opozorilne stavke poštarjev, ker so ti zaradi pomanjkanja sodelavcev preobremenjeni.

Simon Šubic

Zaradi preobremenjenosti in vremenskih razmer je po navedbah sindikatov na bolniškem dopustu vselej okoli tristo poštarjev, pozimi tudi do petsto. / Foto: Gorazd Kavčič

Kranj – Glavni motiv za morebitno opozorilno stavko na Pošti Slovenije tokrat niso plače, ampak reorganizacija dela poštarjev, ki so zaradi pomanjkanja sodelavcev preobremenjeni, je pojasnil predsednik Sindikata poštnih delavcev Saša Gržinič. Odločitev o morebitni izvedbi stavke, ki bi sicer imela zakonske omejitve, bodo predvidoma sprejeli danes, ko bodo ocenjevali izkupiček pogajanj z vodstvom Pošte Slovenije. V Sindikatu poštnih delavcev, ki je pri svojih zahtevah enoten tudi s Sindikatom delavcev prometa in zvez pri Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije, so ta mesec preverjali tudi razpoloženje med svojimi člani, ki stavko v veliki večini podpirajo, je razložil Gržinič.

Sindikata od vodstva Pošte Slovenije zahtevata predvsem sistemske rešitve za razbremenitev pismonoš in delavk na poštnih okencih. Kot je pojasnil Gržinič, so konec leta 2017 dosegli dogovor glede dviga plač, s čimer so nadoknadili šestletni zaostanek, vendar pa se od takrat delovni pogoji za zaposlene niso izboljšali, kvečjemu poslabšali. Zaradi težkih delovnih razmer je tako od poletja 2017 do poletja 2018 odšlo okoli tisoč sodelavcev, pogosto so bili to izkušeni sodelavci, ki so jih sicer nadomestili novi, te pa je treba uvajati v delo, kar ob precejšnem bolniškem staležu še povečuje obremenjenost poštarjev. »Izkušeni zaposleni zaradi prevelikih psihofizičnih obremenitev odhajajo celo v slabše plačane službe. Za nameček nas je prej kot enem letu zapustilo tudi štirideset odstotkov novih sodelavcev. Očitno je nekaj res narobe z organizacijo dela,« je opozoril Gržinič. Vodstvo je lani sindikatoma posredovalo predlog za povišanje regresa, potnih stroškov ter dodatne uskladitve plač in nekaterih dodatkov, kar pa je pogojevalo s tem, da se sindikata odpovesta drugim zahtevam, česar pa nista sprejela, je dodal.

Na Pošti Slovenije so poudarili, da so za izboljšanje pogojev dela že doslej sprejeli številne ukrepe, katerih vrednost (brez dodatnih zaposlitev) je v lanskem letu znašala 8,8 milijona evrov. Sprejeli in izvedli so tudi druge ukrepe za izboljšanje pogojev dela zaposlenih v prometu, kot je ukinitev sobotne dostave pošiljk, ki se sedaj izvaja samo v ožjih okoliših strnjena naselja, kjer pa dostavljajo le paketne pošiljke. Že predlani so na več kot šestdesetih poštah ukinili sobotni delovni čas, v začetku leta 2019 pa še na dodatnih 25 poštah in ga nadomestili s prilagoditvijo delovnega časa med tednom. V letu 2017 so vključili dodatne pošte v strojno zlaganje reklam, precej pa so investirali tudi v vozni park in opremo.

Zaradi nadomeščanja daljših odsotnosti in ureditev razmer na dostavi so v zadnjih dveh letih zaposlili 224 dodatnih delavcev, za pomoč pri opravljanju dela pa so v letu 2017 imeli na delu v povprečju 295 študentov in 290 v letu 2018. V dveh letih so zaposlili tudi 17 državljanov Bosne in Hercegovine in Srbije. Ob tem izvajajo tudi ukrepe za zmanjšanje bolniških odsotnosti. Na Pošti še poudarjajo, da je lani povprečna neto plača znašala 1.062,45 evra, povprečna neto plača pismonoše z malico in prevozom pa 1.078,09 evra, medtem ko je povprečna plača v dejavnosti prometa in skladiščenja 991,16 evra.

Fraport bo ponovil razpis

Fraport Slovenija je zavrnil vseh šest ponudb za dograditev potniškega terminala, razpis bodo ponovili.

Aleš Senožetnik

Zgornji Brnik – Družba Fraport Slovenija je zavrnila vseh šest prispelih ponudb za dograditev potniškega terminala na brniškem letališču. Kot je razvidno iz sklepa o zavrnitvi vseh prijav, so odločitev v Fraportu sprejeli na podlagi sklepa Državne revizijske komisije v zadevi druge cevi karavanškega predora, ki je pred časom vzbudila precej pozornosti javnosti.

Iz sklepa izhaja, da je po roku za oddajo ponudb nedopustno dopolnjevanje oz. spreminjanje ponudb v pogledu postavk oz. elementov, ki so gradniki cen na enoto, podanih v popisu del (kalkulativni elementi). Kot so še zapisali v sklepu, ki ga je sprejela družba, gre za »novost v praksi Državne revizijske komisije, s katero je bil naročnik (Fraport Slovenija, op. a.) seznanjen po roku za oddajo prijav v predmetnem postopku«.

Prav tako so bili tudi prijavitelji z novostjo seznanjeni šele po roku za oddajo prijav in je niso mogli upoštevati. Poleg tega so ugotovili tudi, da je razpisna dokumentacija nejasna v pogledu vprašanja, ali bi podani kalkulativni elementi morali obvezno izkazovati podane cene na enoto iz popisa del iz vsake prijave ob analizi cen.

Na Fraportu so se tako odločili, da ponovijo postopek javnega naročanja, pri čemer bodo postopek javnega naročanja ustrezno spremenili.

Na zdaj zavrnjen razpis so sicer prispele skupna prijava GIC gradnje in Elcoma, skupna prijava GP KRK iz Hrvaške in ljubljanskega CBE, skupna prijava podjetja Kolektor Koling in ljubljanskega CGP, skupna prijava Pomgrada in Gorenjske gradbene družbe, skupna prijava VG5 in Remonta ter prijava Strabaga.

Zaradi ponovitve razpisa na Fraportu pričakujejo nekajmesečni zamik začetka gradnje, vemdar pa naj bi bila zamuda precej krajša od tiste, ki bi se lahko zgodila, če bi se tudi v primeru gradnje potniškega terminala ponovila zgodba javnega razpisa za gradnjo druge cevi karavanškega predora.

Kljub nekajmesečni zamudi, na Fraportu Slovenija pričakujejo, da bo nov potniških terminal na Letališču Jožeta Pučnika dokončan sredi leta 2021.

Žirovniški svetniki bodo imeli šest sej

V programu dela Občinskega sveta Občine Žirovnica je sprejemanje več pomembnih prostorskih dokumentov.

Urša Peternel

Breznica – Žirovniški občinski svetniki se bodo letos predvidoma sestali na šestih rednih sejah občinskega sveta. Prvo, januarsko so že imeli, sledile bodo seje v februarju, marcu, maju, oktobru in decembru. Praviloma naj bi potekale zadnji četrtek v mesecu. V programu dela, ki so ga potrdili na januarski seji, je med drugim tudi nekaj pomembnih prostorskih dokumentov. Tako naj bi na februarski seji sprejemali Odlok o drugih spremembah in dopolnitvah občinskega prostorskega načrta (OPPN) Žirovnica. Na marčevski seji naj bi na mize dobili Odlok o občinskem prostorskem načrtu obvoznica Vrba in Odlok o spremembah in dopolnitvah Občinskega podrobnega prostorskega načrta OPC Žirovnica; oba dokumenta naj bi potrjevali na oktobrski seji.

Na oktobrski seji naj bi se seznanili s predlogom proračuna za leto 2020, ki naj bi ga potem sprejemali na decembrski seji. Po potrebi pa bodo v program dela vključili tudi rebalans proračuna za letos.

GG mali oglasi
E-POŠTA: malioglasi@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 47
www.gorenjskiglas.si

VZAJEMNA zdravstvena zavarovalnica

Ste prodajno naravnani in ciljno usmerjeni?
Vam veliko pomeni fleksibilen delovni čas?
Radi delate z ljudmi in nimate težav s komunikacijo?
Vas novosti in spremembe motivirajo in vam predstavljajo priložnost za uspeh?

Ponujamo vam odlično priložnost za osebni razvoj …
V svojo sredino vabimo

KOMERCIALISTA SVETOVALCA (m/ž)

OPIS DELA:
- načrtovanje in izvajanje prodajnih ter promocijskih aktivnosti na terenu;
- negovanje prodajnega portfelja;
- izvajanje poprodajnih opravil.

LOKACIJA DELA:
- poslovna enota Kranj

OD KANDIDATOV PRIČAKUJEMO:
- V. raven izobrazbe;
- 6 mesecev delovnih izkušenj;
- zaželeno dovoljenje za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja;
- vozniški izpit B kategorije.

KAJ PONUJAMO:
- zaposlitev za nedoločen čas s 6 mesečnim poskusnim delom,
- možnost izobraževanja, osebnega in strokovnega razvoja,
- prijetno in stimulativno delovno okolje.

Zaposlujemo po načelu nediskriminatornosti in enakih možnosti.

Če se želite pridružiti naši ekipi in izpolnjujete navedene pogoje, vas vabimo, da svojo prijavo pošljete na elektronski naslov **kadri@vzajemna.si** najkasneje do **10. 2. 2019.**

Več o Vzajemni na www.vzajemna.si

Vas zanima …
- s čim se ukvarjamo?
- kako poteka delo na Vzajemni?
- kdo so zaposleni na Vzajemni?

Vabljeni na **Dan odprtih vrat!** Predstavili vam bomo Vzajemno in delo terenskega komercialista. Vzemite si čas in pridite na **Koroško cesto 1 v torek, 5. 2. 2019, med 15. in 17. uro.** Svojo prijavo nam sporočite na elektronski naslov kadri@vzajemna.si najkasneje do 3. 2. 2019.

VZAJEMNA ZDRAVSTVENA ZAVAROVALNICA, D.V.Z., VOŠNJAKOVA ULICA 2, LJUBLJANA

Hitri internet na voljo tudi v Tržiču

Slovenija kot prva v Evropi predstavlja tehnologijo, ki hitri internet in HD-televizijo prinaša tudi v kraje s slabim dostopom do interneta.

Suzana P. Kovačič

Ljubljana, Tržič – A1 Slovenija uvaja najsodobnejšo mobilno-fiksno tehnologijo, ki prinaša hitri internet in digitalno televizijo tudi tja, kjer to doslej ni bilo mogoče ali je bila kakovost storitev slaba. »V Sloveniji je več kot sto tisoč gospodinjstev, ki jim je na voljo le zastarela infrastruktura, ki ne omogoča storitev, primernih času, v katerem živimo. V A1 smo v preteklih dveh letih na določenih območjih preko svojega mobilnega omrežja že omogočili dostop do hitrega interneta, sedaj pa kot prvi v Evropi predstavljamo novo tehnologijo A1 Lite, ki poleg hitrega interneta omogoča tudi dostop do televizije v ločljivosti HD in možnostjo ogleda nazaj,« je povedal Jure Bohinc, direktor za upravljanje ponudbe in vrednosti v A1 Slovenija.

Storitev A1 Lite bo na Gorenjskem najprej vzpostavljena v občini Tržič.

Gorenjski prejemniki priznanj modela CAF

Suzana P. Kovačič

Ljubljana – Na ministrstvu za javno upravo so pred dnevi podelili priznanja uporabnikom modela CAF. CAF – Skupni ocenjevalni okvir je orodje, ki ga organizacije v javnem sektorju po vsej Evropi uporabljajo kot pripomoček pri uporabi tehnik za obvladovanje kakovosti, z namenom, da bi izboljšale svoje delovanje. Med prejemniki priznanj jih je nekaj z Gorenjskega, med njimi Občina Tržič, ki je samooceno, poročilo in akcijski načrt izboljšav prvič izvedla v letu 2018. Priznanje sta prejeli Upravni enoti (UE) Jesenice in Radovljica, ki sta lani ponovno izvedli samooceno. UE Kranj pa je bila med prejemniki diplom za sodelovanje v drugem pilotnem projektu CAF EPI. Na upravnih enotah je kultura stalnega samoocenjevanja prisotna že vrsto let, lani so bile k sodelovanju prvič povabljene tudi občine, odzvalo se jih je šest.

Smučišče Tromeja nudi poleg odličnih snežnih razmer tudi 8 žičnic, 17 km vrhunsko urejenih smučarskih prog različnih težavnostnih stopenj in smučarsko šolo. Smučarsko opremo si je možno tudi izposoditi. Na spodnji postaji je posebej urejen otroški predel z vlečnico in trakom za začetnike. Na zgornji postaji se nahaja restavracija z veliko sončno teraso, ki je odprta do 22. ure. Vsak četrtek od 17. ure naprej pa je smučišče na voljo brezplačno turnim smučarjem. Gostom pa je na voljo tudi 10 km proga za tek na smučeh.

Z veljavno smučarsko karto (dnevno, večdnevno ali sezonsko) dobite v termah Kärnten Therme Warmbad Villach/Beljak od 17. ure naprej na vstopnico 20% popusta!

(Vzdušje se izboljšuje.

KOROŠKA, ITALIJA, SLOVENIJA

+43/4255/25855
www.3laendereck.at

Na bolniški več kot sedem let

Število zavarovancev v bolniškem staležu se na Gorenjskem sicer povečuje, še vedno pa je bila bolniška odsotnost v prvi polovici lanskega leta druga najnižja med območnimi enotami Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS). Najdaljši na Gorenjskem je bolniški stalež zavarovane osebe, ki traja od novembra leta 2011, torej že več kot sedem let.

Suzana P. Kovačič

Zahtevno zdravljenje in rehabilitacija terjata dolgotrajne bolniške odsotnosti, primanjkljaj prihodkov, neredko tudi omejitve pri delu, težave pri najemanju posojil in zavarovanjih, lahko tudi socialno izolacijo ... (Slika je simbolična.) / Foto: arhiv Gorenjskega glasa, Gorazd Kavčič

Kranj – Zbrani so podatki za bolniški stalež v breme ZZZS za obdobje od januarja do junija 2018, ki jih objavi Nacionalni inštitut za javno zdravje in v katerem se upoštevajo vsi razlogi začasne odsotnosti z dela, kot so bolezen, poškodba, nega, spremstvo ... Upoštevani so zaposleni pri pravnih osebah, zaposleni pri zasebnikih in osebe, ki samostojno opravljajo gospodarsko ali poklicno dejavnost. »V navedenem obdobju je bilo na področju kranjske območne enote ZZZS na sto aktivnih zavarovancev 30,8 primerov začasne odsotnosti, povprečna dolžina trajanja odsotnosti z dela pa 16,1 dneva. Delež izgubljenih delovnih dni v breme ZZZS pa je bil, primerjalno z ostalimi območnimi enotami ZZZS, drugi najnižji,« je povedala Nataša Čarman Korenjak, direktorica kranjske območne enote ZZZS.

Se pa število zavarovancev v bolniškem staležu na Gorenjskem povečuje, kot je tudi opozorila Nataša Čarman Korenjak: »Na dan 31. decembra 2018 je bilo v bolniškem staležu 2550 zavarovanih oseb. Med njimi je največ zavarovancev (1297), ki so v staležu od 45 dni do šest mesecev, 527 zavarovancev od šest mesecev do enega leta, 473 zavarovancev od enega do dveh let, 172 zavarovancev od dveh do treh let, 61 zavarovancev od tri do štiri leta, 14 zavarovancev od štiri do pet let, nad pet let pa je v bolniškem staležu šest zavarovancev. Najdaljša je bolniška odsotnost zavarovane osebe, ki je v staležu od novembra leta 2011.« Gorenjski »rekorder« je na bolniški torej več kot sedem let, slovenski »rekorder« je na bolniški že dvanajsto leto.

Zaradi večje bolniške odsotnosti oziroma povečanja števila dni bolniške odsotnosti v breme ZZZS se vsako leto tudi za kranjsko območno enoto povečujejo izdatki iz naslova nadomestila plače. Lani je ta znašala dobrih 32 milijonov evrov, medtem ko je v letu 2017 znašala slabih 27 milijonov evrov.

Zaradi bolezni še ob socialno varnost?

Glavni vzrok za odsotnosti z dela zaradi bolezni predstavljajo bolezni mišično-kostnega sistema in vezivnega tkiva, sledijo poškodbe in zastrupitve izven dela, poškodbe in zastrupitve pri delu, rakasta obolenja, duševne in vedenjske motnje, bolezni živčevja in simptomatski znaki ter nenormalni klinični laboratorijski izvidi.

Na problematiko je pred kratkim opozorilo tudi Združenje slovenskih organizacij bolnikov z rakom Onko.net z okroglo mizo na temo »Zaradi bolezni še ob socialno varnost?«. Skupaj s strokovnjaki s področij zdravstva, socialnega varstva, prava in gospodarstva so opozorili na večplastne izzive, s katerimi se soočajo bolniki z rakom in mnogi drugi kronični bolniki. Zahtevno zdravljenje in rehabilitacija terjata dolgotrajne bolniške odsotnosti, primanjkljaj prihodkov, neredko tudi omejitve pri delu, delo s krajšim delovnim časom, prikrajšanost za dodatna izobraževanja in napredovanja na delovnem mestu, neživljenjsko nizke invalidske pokojnine, težave pri najemanju posojil in zavarovanjih, lahko tudi socialno izolacijo in posledično oteženo reintegracijo v vsakdanje življenje. Pa ne le za bolnike, dolgotrajne bolniške odsotnosti zaradi naraščajočih izdatkov za bolniška nadomestila predstavljajo velik izziv tudi za ZZZS, delodajalcem pa prinašajo realne težave z nadomeščanjem sodelavcev ter potrebnimi prilagoditvami delovnih mest. Obstoječe zakonodajne rešitve zagotavljanja socialne varnosti bolnikom z rakom in drugim kroničnim bolnikom po oceni Združenja slovenskih organizacij bolnikov z rakom niso najustreznejše. Kako najti boljše sistemske alternative, ki bodo ustrezneje naslovile potrebe bolnikov, plačnika zdravstvenih storitev in delodajalcev?

Poleg spremembe starostne strukture zaposlenih (povečevanje deleža zaposlenih, starejših od 50 let) na porast izgubljenih dni v breme ZZZS vpliva tudi vrsta dela. Glede na porast in povprečno število izgubljenih dni na zavarovanca še posebej izstopajo kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo, gradbeništvo pa tudi gostinstvo in trgovina.

Izboljšati postopek poklicne rehabilitacije

ZZZS je lani pripravil celovito analizo bolniške odsotnosti z dela po posameznih vzrokih z akcijskim načrtom za njihovo obvladovanje, ki jo je že obravnavala in sprejela skupščina ZZZS. Kot poudarjajo na ZZZS, sistemska ureditev glede obvladovanja bolniškega staleža odstopa od evropskih držav in ne podpira čimprejšnje vrnitve zdravega delavca na delovno mesto po zgledu številnih držav Evropske unije. V Sloveniji imamo po eni strani časovno neomejeno trajanje bolniškega staleža in neomejeno absolutno višino nadomestila (to v EU pozna le še Bolgarija), hkrati pa se srečujemo s pomanjkanjem poglobljene individualne medicinske rehabilitacije ter pomanjkanjem možnosti hitrega prehoda v prezaposlitev in poklicno rehabilitacijo. Postopki na invalidskih komisijah zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (ZPIZ) se pogosto začnejo (pre)pozno in so dolgotrajni, (ne)zaključenost zdravljenja se razlaga preozko.

Pri ZZZS poudarjajo, da se učinkovito obvladovanje bolniškega staleža lahko zagotovi le v okviru sistema z ukrepi različnih nosilcev, resornih ministrstev, delodajalcev, izvajalcev zdravstvenega varstva in zdravstvene dejavnosti, delavcev ... Predlagajo omejitev časovnega trajanja pravice do začasne zadržanosti z dela in omejitev najvišjega zneska nadomestila plače v tem času, individualni načrt zdravljenja in izboljšanje postopka poklicne rehabilitacije v okviru ZPIZ ter prekvalifikacije in prezaposlitve v okviru zavoda za zaposlovanje, povečanje obsega inšpekcijskih postopkov v zvezi z izvajanjem ukrepov varnosti in zdravja pri delu, krepitev odgovornosti do lastnega zdravja, skrajšanje čakalnih dob v zdravstvu, finančne spodbude delodajalcem za naložbe v zdravje zaposlenih, na primer za prilagajanje delovnih mest starajočim zaposlenim ...

Skrbijo, da je kraj še lepši

Turistično društvo Naklo je podelilo priznanja za najlepše balkonsko cvetje in nageljne 2018 in spomnilo na 55-letnico društva.

Suzana P. Kovačič

Prejemniki priznanj z županom Občine Naklo Ivanom Megličem in predsednikom Turističnega društva Naklo Alešem Kokaljem / Foto: Tina Dokl

Naklo – Turistično društvo (TD) Naklo je v Kulturnem domu Janeza Filipiča v Naklem v torek pripravilo prireditev Najlepše doma, s katero so se zahvalili krajankam in krajanom, ki so z balkonskim cvetjem in nageljni še posebej polepšali svoj kraj v lanskem letu. Za balkonsko cvetje so priznanja prejele družine Zupan, Rumež in Štilec, vse tri s Cegelnice, družina Drinovec iz Strahinja, družina Kalan z Okroglega ter družini Zaletelj in Gale iz Naklega. Za najlepše nageljne sta priznanji prejeli družini Pavlin iz Naklega in Triler z Okroglega.

Tradicionalno prireditev je TD Naklo najprej načrtovalo novembra lani ob praznovanju 55. obletnice ustanovitve turističnega društva (na katero spominja tudi koledar), pa so jo morali zaradi objektivnih okoliščin prestaviti. Se je pa ob tej priložnosti predsednik TD Naklo Aleš Kokalj na kratko sprehodil skozi zanimivo in pestro zgodovino društva. Da ima turistična dejavnost v Naklem odlične pogoje in prihodnost, so tudi uradno potrdili z ustanovitvijo TD Naklo leta 1963, ki je že istega leta prvič podelilo tudi priznanja za najlepše urejene hiše, vrtove ... Leta 1967 so denimo organizirali čistilno akcijo, prav posebno, ki je trajala deset dni in so jo poimenovali Deset dni čistoče v Naklem. Velik korak naprej v dejavnosti je bila ustanovitev turističnega podmladka leta 1978 s ciljem, da izobrazijo mladino, ki bo prevzela delo starejših. In če so leta 1970 v Naklem našteli blizu osem tisoč nočitev – te številke so se skozi preteklost sicer spreminjale, pa so lani imeli 20.800 nočitev, kot je dejal Kokalj. Spomnil je tudi na številne prireditve, med njimi na praznovanje stoletnice železnice Kranj–Naklo–Tržič leta 2008 in na organizacijo 43. srečanja gorenjskih turističnih delavcev v Naklem leta 2013 ... »Še naprej se posvečamo istim stvarem, organiziramo čistilne akcije (zdaj v sodelovanju z Lovsko družino Udinboršt), organiziramo prireditve, redna potopisna predavanja ... Že naslednje predavanje bo v četrtek, 31. januarja, ob 18. uri, v dvorani Gostilnice Kresnik na temo Gozd in pragozd Kočevja; predavala bo Petra Draškovič. Marca vsako leto imamo domoznanski izlet, ko obiskujemo muzeje po Gorenjskem, udeležujemo pa se tudi etnoloških prireditev po Sloveniji,« je povzel Kokalj z željo, da bi se število članov TD Naklo kmalu povzpelo na sto.

Župan Občine Naklo Ivan Meglič je čestital prejemnikom priznanj in tudi TD Naklo s popotnico po dobrem sodelovanju v tem mandatu – da bodo ljudje radi prihajali in se vračali v Naklo. Prireditev Najlepše doma so popestrili ljudski pevci Folklorne skupine Naklo, Loški oder pa je uprizoril Molièrovo Šolo za žene.

Pomoč Tržičanom iz pobratenega mesta

Tržič – Ujma v noči z 29. na 30. oktober lani je na Tržiškem povzročila ogromno škode. Prizadetim so z dobrodelnimi dogodki, donacijami pomagali številni, med njimi je solidarnost izkazalo tudi s Tržičem pobrateno francosko mesto Sainte Marie aux Mines. Tamkajšnje občinsko vodstvo se je skupaj s Komitejem za pobratenje odločilo za humanitarno akcijo zbiranja sredstev za pomoč Občini Tržič oziroma prizadetim prebivalcem. V občini Sainte Marie aux Mines so zbrali in Občini Tržič že nakazali 6.430 evrov.

Partizanske smučine

Cerkno – V spomin na prve partizanske smučarske tekme v okupirani Evropi, ki so se odvijale 20. in 21. januarja 1945 v Cerknem, bodo jutri v Cerknem pripravili 42. Partizanske smučine – Cerkno '45. Na tekmovanju, ki se bo začelo ob 9.30, se bodo pomerili člani Zveze združenj borcev za vrednote NOB, Slovenske vojske, Zveze veteranov vojne za Slovenijo, Zveze policijskih veteranskih društev Sever in Zveze slovenskih častnikov. Slavnostni govornik na prireditvi bo minister za obrambo Karl Erjavec.

Rekordni proračun

Proračun projektov in priprav za investicije, kot ga je poimenoval cerkljanski župan Franc Čebulj, je težak sedemnajst milijonov evrov.

Aleš Senožetnik

Cerklje – Občinski svetniki Občine Cerklje so v sredo v drugem branju potrdili proračun za letošnje leto. Vrednost proračuna na strani odhodkov je 17 milijonov evrov, od tega je skoraj 12 milijonov evrov namenjenih investicijam, zaradi česar ga je župan Franc Čebulj poimenoval kar proračun projektov in priprav za investicije. Med glavnimi projekti, ki so že v teku, sta gradnji zdravstvenega doma in pokritega nogometnega igrišča v Velesovem, v prihodnje pa načrtujejo tudi nakup drsališča, gradnjo kolesarskih stez in t. i. pump tracka oz. grbinastega poligona za kolesarje in rolkarje, v okviru projektov LAS pa bodo gradili tudi otroška igrišča.

Dobra dva milijona so namenili oskrbi z vodo, tri pa za kanalizacijo. Poleg tega se v prihodnjih letih nadejajo investicije v Krvavški vodovod. Gre za projekt občin Šenčur, Kranj, Vodice, Komenda in Cerklje, pri čemer bo slednja prevzela 46 odstotkov investicije, ki jo župan ocenjuje na 12 do 15 milijonov evrov. Pri projektu, ki ga bodo, kot kaže, začeli že letos z objavo javnega razpisa za izvajalca del, se nadejajo tudi evropskih sredstev.

Prihodki proračuna znašajo približno 9,5 milijona evrov. Veliko večino razlike med prihodki in odhodki bodo v Cerkljah pokrili s privarčevanimi sredstvi iz prejšnjih let, ki jih je za dobrih šest milijonov, načrtujejo pa tudi dober milijon evrov dolga.

Podarimo knjige

Neža Rozman

Ljubljana – V torek, 29. januarja, bo potekal zaključek dobrodelne akcije Podarimo knjige, katere organizatorja sta Urad zveznega kanclerja Republike Avstrije in Mohorjeva družba v Celovcu, akcija pa poteka že od leta 2002. V Trubarjevi hiši literature v Ljubljani bodo podarili vrednostne bone, ki so namenjeni nakupu knjig. Skupna vrednost bonov znaša petdeset tisoč evrov, cilj akcije pa sta spodbujanje branja knjig med mladimi in dvig kulture branja. Prejemnikov je letos devet, med njimi so tudi gorenjske nevladne organizacije in društva: Layerjeva hiša Kranj, Marinkina knjižnica DU Škofja Loka in OŠ Antona Janše Radovljica. Učenci slednje bodo pripravili tudi kulturni program.

Podjetje McDonald´s vam nudi možnost napredovanja ter zagotavlja stabilnost, fleksibilnost in uspeh.

POSTANITE DEL NAŠEGA TIMA ZA MENEDŽMENT V VELIKOVCU / VÖLKERMARKTU, VOLŠPERKU / WOLFSBERGU IN CELOVCU / KLAGENFURTU

NUDIMO VAM! *Obsežno uvajanje v delo in nadaljnje izobraževanje, delovna oblačila in brezplačno oskrbo. Vodja izmene/Shift Manager: Mesečna plača na osnovi polnega delovnega časa najmanj* ***1.800,00 evrov*** *bruto,* ***14 x letno****.*

IŠČEMO? *Motivirane sodelavke in sodelavce z dobrim znanjem nemščine. V središču pozornosti naj bi bili gostje. Imate talent za organizacijo in medčloveške odnose? Ste fleksibilni in imate izkušnje v gastronomiji?* ***Potem se veselimo vaše vloge na***

www.mcdonalds.at/karriere ali bewerbung@ jarz.biz

ZAPOSLITEV V VELIKOVCU / VÖLKERMARKTU IN VOLŠPERKU / WOLFSBERGU

NUDIMO VAM! *Dolgoročno delovno razmerje, fleksibilen delovni čas in brezplačno oskrbo. Mesečna plača na osnovi polnega delovnega časa* ***1.500,00 evrov*** *bruto,* ***14 x letno****.*

IŠČEMO? *Komunikativne in motivirane sodelavke in sodelavce z dobrim znanjem nemščine. Od vas pričakujemo, da ste sposobni delati v timu, ste prijazni, fleksibilni, zanesljivi in sposobni pripravljati jedi in pijače za naše goste.*

Z veseljem vas pričakujemo, da se pridružite naši delovni ekipi. ***PRIJAVITE SE TAKOJ!***

www.mcdonalds.at/karriere ali bewerbung@ jarz.biz

Prvič pretresli proračun

Občinski svet v Preddvoru se je lotil prve obravnave občinskega proračuna za leto 2019. Predvidevajo za 4,1 milijona odhodkov, polovica proračuna je namenjena naložbam.

Danica Zavrl Žlebir

Preddvor – Negativno razliko med prihodki in odhodki proračuna nameravajo uravnovesiti s prodajo Energetike Preddvor, načrtujejo pa tudi brezobrestni najem kredita, ki ga po zakonu o lokalni samoupravi omogoča država. Župan Rok Roblek je med tremi ključnimi infrastrukturnimi projekti omenil vodovod na Možjanci, za katerega bodo črpali evropska sredstva, za kar imajo čas še štiri leta; državno cesto mimo Tupalič z gradnjo križišča, kjer je občina s svojim denarjem udeležena pri urejanju spremljevalne infrastrukture; in nogometno igrišče med Preddvorom in Srednjo Belo. Proti Vokam, kjer je bilo prvotno predvideno nogometno igrišče, vendar zanj niso mogli pridobiti dodatnih zemljišč, morajo vseeno zgraditi most in urediti dovozno cesto, saj jih k temu zavezuje sklenjena pogodba. V projektu LAS Zelena naselja pa je predvidena revitalizacija degradiranih območij. Gre za ureditev obrežja potoka Suha in sanacijo vodotoka, poleg tega pa naj bi speljali novo pot mimo cerkve čez grajski park do pokopališča, po kateri naj bi v prihodnje tudi potekali pogrebni sprevodi, ki gredo zdaj po glavni cesti.

Razpravi o proračunu so namenili precej časa, bilo je tudi veliko vprašanj, tako denimo o tem, kako bo z nadaljevanjem gradnje kanalizacije na območju Tupalič, kjer naj bi letos začeli z rekonstrukcijo državne ceste. Če jih država ponovno pusti na cedilu, kako bodo dogradili še manjkajoče krake kanalizacije? Župan Rok Roblek odgovarja, da bodo sredstva države zagotovljena šele marca z rebalansom državnega proračuna, zato je skrb upravičena in bi res kazalo razmisliti o rezervnem scenariju. Eden od pomislekov se pojavlja tudi v zvezi z zbirnim centrom, ki naj bi ga gradili v javno-zasebnem partnerstvu. Edina ponudba se zdi predraga, kar bi lahko omajalo dogovor občin, kjer se z odpadki ukvarja podjetje Komunala Kranj, glede enotne cene ravnanja z odpadki. Po dogovoru bi lahko odpadke iz Preddvora odlagali denimo v zbirnem centru v Šenčurju. Za zbirni center ob čistilni napravi v Tupaličah pa imajo gradbeno dovoljenje, ki pa spomladi poteče in se bodo že zaradi tega kmalu odločiti, kako in kaj.

Razprava se je kritično dotaknila tudi participatornega proračuna, skopo odmerjenemu denarju za prometno infrastrukturo, šole, ki potrebuje kako novo učilnico in telovadnico in razdelilnico hrane, vrtcu, ki postaja premajhen, parkiriščem na izhodišču za Sv. Jakob, koči na Sv. Jakobu, ki pa bi se lahko ob zelo dobrem obisku v večji meri »vzdrževala« sama. Beseda je tekla tudi o malih čistilnih napravah, nadaljevanju idejnih projektov za grad Dvor in prazni stavbi, v kateri je bila poslovalnica turističnega društva.

Tek na skromni snežni odeji

Na Jezerskem že uživajo v smučarskem teku, obiskovalci nič več brezplačno. Živahno tudi na drsališču.

Danica Zavrl Žlebir

Jezersko – Že minuli konec tedna je bilo na Jezerskem mogoče uživati v smučarskem teku. Od letos ta za obiskovalce ni več brezplačen kot prejšnja leta, le še domačini lahko na smučeh tečejo brez plačila. Dnevno vstopnico zaračunajo po pet evrov, tedensko dvanajst, sezonsko pa petdeset evrov. Vstopnice je mogoče kupiti v gostišču ob jezeru, v Šenkovi domačiji, na mestu samem ali na spletu, je povedal Rok Teul iz Parka Jezersko, ki upravlja tekaške programe. Na Šenkovi domačiji in ob jezeru tudi izposojajo tekaško opremo. »Snežna odeja je tanka, zato imamo težave pri teptanju prog, vseeno pa bodo proge ta konec tedna obratovale. Že minuli konec tedna je bilo na njih okoli dvesto tekačev,« pravi Teul. Imajo tudi sankaško progo, ki jo bodo odprli, ko bo dovolj snega.

Sicer pa se ob koncih tedna v lepem in hladnem vremenu na Jezersko zgrnejo tudi drsalci. Na zaledeneli ploskvi umetnega drsališča je mogoče tudi igrati hokej, kar po besedah Aleša Petka pogosto izkoristijo domačini, lahko pa se napovedo tudi hokejisti iz doline. Priljubljeno pa je tudi kegljanje na ledu, kar so ravno ta teden predstavili jezerskim turističnim delavcem. Zamrznjeno je tudi Planšarsko jezero, doda Aleš Petek, ledena skorja je debela 15 centimetrov, in če bo konec tedna dovolj mrzlo, bodo obiskovalce morda spustili tudi na naravni led.

Užitki za jezerski ledeni ploskvi. Drsalke si lahko izposodite v bližnjem gostišču. / Foto: Tina Dokl

O komisijah in odborih prihodnjič

Z dnevnega reda seje občinskega sveta v Preddvoru so umaknili točko o ustanovitvi občinskih odborov in komisij.

Danica Zavrl Žlebir

Preddvor – Občinski svet v Preddvoru bi moral na tokratni seji odločati tudi o članih v občinskih odborih in komisijah. Imenovali naj bi nadzorni odbor, poleg njega pa še devet odborov in dve komisiji ter šest krajevnih odborov, za kar je komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja že pripravila predloge. Toda svetnik Miran Perko je predlagal, naj točko umaknejo z dnevnega reda, ker se je pojavil dvom, povezan s soglasji kandidatk in kandidatov. Vseh imen namreč niso razporedili po organih, za katere so kandidati dali soglasje.

Predsednica mandatne komisije Darja Delavec je pojasnila, da je bilo predlogov za člane odborov in komisij malo, s »premeščanjem« so ravnali v dobri veri, da bodo naredili najboljše za občino, da bo delo nemoteno potekalo, takšna praksa iz preteklih mandatov se tudi nikoli ni zdela sporna. V občinskih dokumentih, ki urejajo pristojnosti komisije za mandatna vprašanja, tudi nikjer izrecno ne piše, da ne sme biti premeščanja kandidatov, je bilo dodatno pojasnilo občinske uprave. Preložitev odločitve o komisijah in odborih na prihodnjo sejo bi lahko predstavljala problem pri nadzornem odboru, ki ga mora imeti občina imenovanega v predpisanem roku. Kljub vsem tem pomislekom je bil dvom glede soglasij močnejši in so svetniki naposled izglasovali odločitev, da mandatna komisija podaljša poziv za kandidate za članstvo v odborih in komisijah, pridobi vsa potrebna soglasja in znova sestavi predlog za odločanje. O njem bo občinski svet glasoval na prihodnji seji.

Petstoti Petrolov servis

Družba Petrol je v Mengšu tudi uradno odprla svoj petstoti bencinski servis.

Aleš Senožetnik

Mengeš – Bencinski servis v Mengšu sicer posluje že od konca lanskega leta, uradno odprtje pa je potekalo včeraj. Po besedah predsednika uprave družbe Petrol Tomaža Berločnika je bencinski servis na severnem krožišču mengeške obvoznice zgrajen po najsodobnejših standardih in velja za petstotega, ki so ga odprli pri Petrolu. Mengeški bencinski servis je tako del razvejane mreže Petrolovih servisov po Sloveniji, Hrvaški, Bosni in Hercegovini, v Srbiji, na Kosovu ter v Črni gori.

Poleg rednih storitev polnjenja goriva so v novoodprti poslovalnici tudi trgovina, restavracija in avtopralnica. S pestro dodatno ponudbo se namreč bencinski servisi vse bolj spreminjajo tudi v nakupovalna in družabna središča, po podatkih družbe namreč le še vsak drugi obiskovalec Petrolovo poslovalnico obišče zaradi goriva. »Petrol se je popolnoma prestrukturiral, s čimer pa ne zanemarjamo našega temeljnega poslanstva,« je povedal Berločnik, ki se je dotaknil tudi poslovalnice v Mengšu: »Vse je narejeno tudi za električno polnilnico. Ko bo v Sloveniji dovolj električnih avtomobilov, bo tudi na tem bencinskem servisu možno napolniti takšno vozilo.«

Trak so ob odprtju prerezali Tomaž Berločnik, Bogo Ropotar in Matjaž Šifkovič.

»Vsaka pridobitev v Občini je pomembna, ta pa ima morda še večji pomen – glede na to, da se bo v naslednjih mesecih začela gradnja drugega dela obvoznice. Glede na količino prometa, ki se je prej vil skozi Mengeš in ga bomo v naslednjih mesecih preusmerili na obvoznico, sem prepričan, da bo tudi ta bencinski servis upravičil svoj obstoj,« pa je ob odprtju poslovalnice povedal mengeški podžupan Bogo Ropotar.

Direktor Petrolove organizacije in upravljanja prodajnega mesta Matjaž Šifkovič je ob tej priložnosti Mengeški godbi podaril tudi ček v vrednosti dva tisoč evrov, nato pa je simboličen ključ poslovalnice prejela tudi poslovodja Maja Kocjančič, ki ji bo pri delu pomagalo sedem sodelavcev.

Potrdili Simetingerja

Aleš Senožetnik

Kamnik – V začetku januarja je kamniški občinski svet dal soglasje k imenovanju dr. Tomaža Simetingerja za direktorja Zavoda za turizem, šport in kulturo Kamnik, v sredo ga je potrdil še svet zavoda. S polnimi pooblastili bo tako Simetinger, ki je sicer že od lanskega septembra opravljal funkcijo vršilca dolžnosti, vodenje zavoda prevzel prvega februarja. Člani sveta zavoda so se tudi seznanili, da je inšpektorat za delo uvedel nadzor nad postopkom imenovanja direktorja Zavoda za turizem, šport in kulturo Kamnik in da kršitev zakonodaje v postopku ni ugotovil, zato je postopek inšpekcijskega nadzora ustavljen.

Na Veliki planini začenjajo smučanje

Aleš Senožetnik

Kamniška Bistrica – Danes ob 9. uri začenjajo smuko tudi na Veliki planini. Sedežnica Šimnovec ter vlečnica Jurček bosta obratovali do 15.30, nato pa bodo ob 17. ure odprli bodo sankaško progo. Ta konec tedna bo veljala promocijska cena deset evrov za vse vozovnice, razen za družinske, letne ter vozovnice, ki že vključujejo popuste. Kamniškim osnovnošolcem so na voljo tudi subvencionirane vozovnice (v višini štiridesetih odstotkov). Med letošnje novosti spada urejen otroški park, pripravili pa bodo tudi tekaške proge, ki bodo v dolžini približno deset kilometrov potekale od gostišča Zeleni rob vse do Male planine. Uporaba tekaških prog bo brezplačna.

Pripravljati bodo začeli občinski prostorski načrt

V Železnikih naj bi poleti začeli pripravljati nov občinski prostorski načrt. Sprejeti ga želijo v dveh letih – do poletja 2021.

Ana Šubic

Železniki – V Železnikih bodo letos začeli s postopkom sprememb občinskega prostorskega načrta (OPN), česar so se dotaknili tudi na nedavni seji občinskega odbora za gospodarske dejavnosti. Župan Anton Luznar je povedal, da bodo OPN začeli pripravljali poleti, sprejet pa naj bi bil v dveh letih. Odborniki so izpostavili pomanjkanje zemljišč za stanovanjsko gradnjo, širitev pa naj bi bila po besedah župana možna na koncu Dašnice (Bele trate) in tudi v Dolenji vasi. Prav tako bi se po mnenju nekaterih odbornikov veljalo potruditi, da bi v Železnike pripeljali novega trgovca. Župan je ob tem pojasnil, da Spar že nekaj časa išče lokacijo.

Na zadnji seji občinskega odbora za komunalne dejavnosti in varstvo okolja pa je eden od članov predlagal vzpostavitev ekipe, ki bi preučila možnost novih lokacij za podjetja v Železnikih, saj odhajajo iz Selške doline. Svoje pobude bodo ob pripravi prostorskega načrta imela možnost podati tudi podjetja.

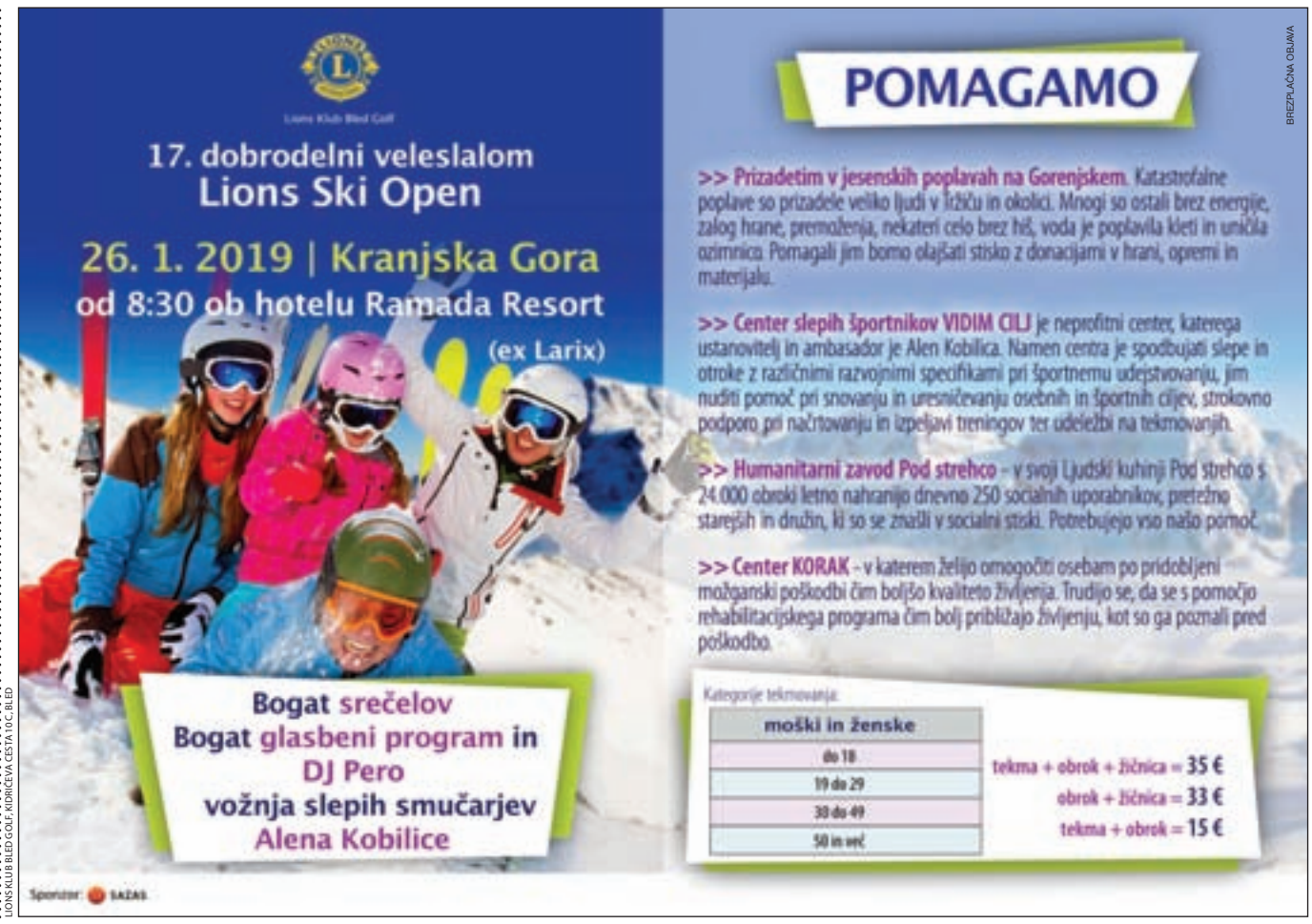

Bohinj ima jezero in nadaljevanko

To zimo v Ljubljani, Preddvoru, predvsem pa v Bohinju in okolici Televizija Slovenija snema kriminalno serijo Jezero, filmsko adaptacijo romaneskne uspešnice Tadeja Goloba.

Igor Kavčič

Stara Fužina – Osrednja soba v Gostilni Mihovc v Stari Fužini. Sredi nje za mizo na kosilu sedita inšpektorja Brajc (Gregor Čušin) in Osterc (Matej Puc). V Bohinju raziskujeta skrivnostni umor. Soba je polna ljudi iz filmske ekipe, ki se gibajo okrog njiju in ju pripravljajo za snemanje prvega kadra. Vsak izmed njih skrbno in natančno opravlja svoje delo. Ko je vse pripravljeno še zadnjič sledi korekcija maske, kostuma, luči ... In gremo – 2. epizoda, 11 skozi 1, prvič.

Na »setu«: gorenjskega drevesa lista igralca Gaber Trseglav in Gregor Čušin v nadaljevanki Jezero, prvi v vlogi domačina Antona Štefeta, drugi pa enega osrednjih likov inšpektorja Pavleta Brajca / Foto: Igor Kavčič

»En'ga pa še bom. Kaj je? Če ješ mastno, mor'š pit', da razredčiš. To ve vsak, da se ti žile ne zamašijo,« govori inšpektor Brajc, medtem ko se ''ukvarja'' z vsebino krožnika. Natakarica postreže, na vprašanje, ali kaj ve o ženskem truplu v jezeru, pa odgovori, da ta ni domačinka, zato jih to ne briga kaj dosti. Inšpektorja k mizi pokličeta domačina (Gaber Trseglav) in ga vprašata, zakaj po vasi hodi za njima. »Štefe Anton sem, Tona men' prav'jo. O tist' punc' okol' po vas' sprašujete? Ni ta prva, tud' Balohova je b'la. Dijana, od Milana Baloha hči. Pred dvajsetimi leti.« Kasneje natakarica (Nataša M. Šubelj) pove, da Tona ni čisto pri pravi, da vsa leta v jezeru lovi soma, ki ga v Bohinjskem jezeru tako ali tako ni.

Sceno posnamejo večkrat z različnih zornih kotov, kamera je vsakič osredotočena na drug lik, kar bomo videli v drugi epizodi nadaljevanke, pa bo rezultat montaže v postprodukciji.

Šestdelno kriminalno serijo Jezero snemajo v okviru igranega programa Televizije Slovenija, režirata pa jo izkušena Matevž Luzar in Klemen Dvornik. Scenarij nadaljevanke, vsak del bo dolg petdeset minut, so skupaj z avtorjem knjižne uspešnice Jezero Tadejem Golobom napisali izkušeni filmski avtorji Matevž Luzar, Miha Hočevar in Srđan Koljević. »Roman Jezero je sam po sebi zelo filmičen, poln intrigantnih zapletov in zanimivih likov, postavljen je v idilično pokrajino triglavskega narodnega parka,« je o svojih motivih za pisanje in režiranje nadaljevanke v izjavi za javnost povedal Luzar.

Osrednji liki so policijski inšpektorji, poleg že omenjenih je tu še šef, višji inšpektor Taras Birsa (Sebastian Cavazza) in še mlada pripravnica Tina (Nika Rozman). V ostalih vlogah se predstavljajo še znane slovenske igralke in igralci Nataša Barbara Gračner, Matjaž Tribušon, Vlado Novak, Igor Samobor, Brane Završan, Jana Zupančič in drugi. Med soustvarjalci nadaljevanke so še direktor fotografije Miloš Srdić, scenograf je Kranjčan Miha Knific, kostumografka Nadja Bedjanič, oblikovalka maske Eva Uršič ... Filmska ekipa šteje okrog 35 ljudi, snemanje se je začelo v začetku decembra in bo trajalo 49 snemalnih dni, predvidoma do konca februarja. Osrednja snemalna lokacija je seveda Bohinjsko jezero s širšo okolico, nekaj kadrov pa bo ponudila tudi okolica jezera Črnava v Preddvoru, tu pa je seveda še Ljubljana. V teh dneh, ko je jezero v Bohinju že v precejšnjem delu tudi zamrznilo, so pri razbijanju ledu pomagali tudi gasilci iz Stare Fužine tar bohinjski potapljači. Nadaljevanka bo na televizijske ekrane prišla konec letošnjega leta.

Temeljite priprave scene in igralcev, preden je padla filmska klapa za kader v Gostilni Mihovc / Foto: Igor Kavčič

Z donacijo v Kranju pušča svoje likovne sledi

V sredo so v Galeriji Mestne občine Kranj odprli razstavo dvajsetih del na papirju, ki jih je akademski slikar Valentin Oman podaril Galeriji Prešernovih nagrajencev.

Igor Kavčič

Kranj – Akademski slikar Valentin Oman velja za enega največjih slovenskih slikarskih ambasadorjev na avstrijskem Koroškem. Rodil se je pred 83 leti v Štebnu pri Beljaku, likovno izobrazbo pa si je pridobil na dunajski Akademiji za uporabno umetnost, specialki za slikarstvo, in na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, na specialki za grafiko. Je prejemnik številnih nagrad in priznanj, v Sloveniji leta 1981 nagrade Prešernovega sklada, leta 1997 najvišjega stanovskega priznanja Jakopičeve nagrade in drugih. Leta 2005 je v Sloveniji prejel visoko državno priznanje Zlati red Republike Slovenije za zasluge na področju umetnosti, v Avstriji pa je nosilec častnega križa za znanost in umetnost I. reda, ki ga podeljuje Republika Avstrija. Od leta 1997 ima naziv Častni doktor univerze v Celovcu, od leta 2015 je tudi izredni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Njegova dela so vključena v pomembne zbirke v Avstriji in Sloveniji. Živi in dela na Dunaju in Bekštanju na Koroškem.

Večkrat se je že predstavil tudi v Kranju, obširneje na pregledni razstavi v Galeriji Prešernovih nagrajencev leta 2011. »Valentin Oman svoja dela galeriji podarja že tretjič. Prvo sliko je naši galeriji namenil leta 2000 ob takratni skupinski razstavi. Deset del je podaril ob prej omenjeni pregledni razstavi, pred časom, ko smo z razstavo predstavili člane Slovenske akademije znanosti in umetnosti (takih umetnikov je enajst) pa je galeriji namenil novih dvajset del,« je povedal umetniški vodja Galerije Prešernovih nagrajencev Marko Arnež, ponosen in vesel, da je pred časom na galerijski naslov prišla slikarska mapa, v kateri je Oman Kranjčanom namenil novih dvajset del. Ta so zdaj na ogled v galerijskem prostoru na kranjski občini.

Kot je povedala dobra poznavalka Omanovega dela umetnostna zgodovinarka Milena Zlatar, gre za umetnika, ki je razpet med Alpami in Mediteranom in je v vsem svojem bistvu, tako umetniškem kot življenjskem, zavezan k človečnosti, katere prvi glasnik je. Gre za njegovo vero v človeka ali Ecce homo! (Glej človek!), kot je naslovil enega svojih obsežnih slikarskih ciklov.

Valentin Oman je Galeriji Prešernovih nagrajencev doslej podaril že trideset del. / Foto: Tina Dokl

»Valentin Oman v eno zna povezati biološko, naravno in duhovno, mitsko. Omanova duhovna in fizična dežela je stičišče različnih kultur. Od tod potuje in se vrača domov. Razume in dopušča raznolikost in drugačnost.«

»Povsod, kjer sem razstavljal – v Slovenj Gradcu, Kopru, Piranu in seveda tu v Kranju – želim pustiti še nekaj svojih sledi tudi potem, ko se razstava zaključi. Tako lahko galerije moja dela lahko vključijo tudi v morebitne skupinske razstave,« o razlogih za donacijo slik pove Valentin Oman: »Galerije in muzeji danes žal nimajo dovolj denarja za odkupe, zato menim, da lahko malo z donacijo podprem kakšno zbirko, hkrati pa slikar lepšega prostora za predstavitev ne more imeti, kot je to v dobri galeriji – in Galerija Prešernovih nagrajencev to zagotovo je.« Umetnik je za tokratno donacijo po občutku izbral dela na papirju iz obdobja zadnjih desetih let ustvarjanja. Iz vsakega cikla je izbral dve ali tri dela v mešani tehniki. Med njimi je tudi nekaj del iz cikla Podoba železa, ki ga tvorijo fotografije, posnete z dvojno ekspozicijo in kasneje umetniško obdelane. Razstavo je z zahvalo umetniku za podarjena dela odprl kranjski župan Matjaž Rakovec, v čigar pisarni sta dve Omanovi deli. »Sliki sta dobili dodaten pomen danes, ko sem spoznal umetnika, ki ju je ustvaril. Vesel sem, da bo ta razstava na ogled dva meseca, tudi v času praznovanja slovenskega kulturnega praznika.«

Za Slivnika navijali tudi predsednik države in sošolci z gimnazije

Paraalpski smučarji so na svetovnem prvenstvu zaključili nastope v Kranjski Gori. Jernej Slivnik je bil deseti v slalomu, kar je njegov najboljši rezultat na velikih tekmovanjih, in sedemnajsti v veleslalomu. Kranjska Gora bo na začetku februarja v paraalpskem smučanju gostila še tekme svetovnega pokala.

Maja Bertoncelj

Kranjska Gora – Jernej Slivnik s Hrušice je edini Slovenec na letošnjem svetovnem prvenstvu v parasmučanju, ki ga gostita Kranjska Gora in Na Žlebeh (Sella Nevea). Del, ki je potekal na Gorenjskem, se je končal včeraj, drugi del s hitrima disciplinama in superkombinacijo bo v Italiji prihodnji teden.

Nastop Slivnika je bil zaradi poškodbe rame vprašljiv do zadnjega (dan pred uradnim začetkom je prišlo celo sporočilo, da ne bo mogel nastopiti), na koncu pa se je vendarle predstavil pred domačimi navijači na strmini v Podkorenu, na kateri opravi veliko treninga. To je bilo zanj prvo svetovno prvenstvo. V ponedeljek je v veleslalomu osvojil 17. mesto, v sredo je bil v slalomu deseti, kar je njegova najboljša uvrstitev na velikih tekmovanjih. Lani je na paraolimpijskih igrah v slalomu osvojil 12. mesto. »Na tekmi v veleslalomu sem dobro opravil s prvo progo, v drugo pa sem bil malce zadržan. Poškodba rame me ni ovirala. Na slalomski tekmi pa smo imeli pravo snežno kuliso, kar nas ni zmotilo, pa tudi proga je bila vrhunsko pripravljena. S prvim nastopom sem nekoliko bolj zadovoljen. V drugo sem dal vse od sebe, a je bilo preveč napak v tisti preveliki želji,« je svoja nastopa pred domačimi navijači ocenil Jernej Slivnik, njegov trener Roman Podlipnik pa je takole ocenil Jernejev sredin slalomski nastop: »S prvo vožnjo sem zadovoljen. Bilo je težko, Jernej pa pod pritiskom. Smučal je tako kot pred poškodbo. Na dokaj zahtevni progi mu je vse uspelo. V drugo je smučal z nekaj ročne zavore, a na splošno je bilo dobro.«

Navijači z Gimnazije Jesenice / Foto: Gorazd Kavčič

Jernej Slivnik je na svetovnem prvenstvu v slalomu prismučal do desetega mesta, kar je njegova najboljša uvrstitev na velikih tekmovanjih. / Foto: Gorazd Kavčič

V cilju je imel Slivnik veliko podporo. Navijat so med drugimi prišli tudi predsednik države Borut Pahor in dijaki z Gimnazije Jesenice, ki jo obiskuje. »Dijaki so lahko videli vrhunske športnike invalide in se prepričali, kaj vse zmorejo. To je bil velik dan tako za Jerneja kot za vse nas,« je povedala Lidija Dornik, ravnateljica Gimnazije Jesenice. Poleg kategorije sedečih smučarjev, v kateri nastopa Slivnik, so se prestavili še smučarji kategorij stoječi smučarji in slepi in slabovidni smučarji.

Paraalpski smučarji se bodo kmalu spet vrnili v Kranjsko Goro, ki bo 3. in 4. februarja, torej takoj po koncu svetovnega prvenstva, gostila še tekme svetovnega pokala (po dva veleslaloma v ženski in moški konkurenci).

Jeseničani igrajo doma

Jesenice – Hokejisti moštva SIJ Acroni Jesenice nadaljujejo igranje v Alpski hokejski ligi. Pred njimi je druga zaporedna tekma v domači dvorani. Potem ko so v soboto izgubili z Red Bull Hockey Juniors (5 : 6), bodo jutri palice prekrižali z ekipo EK Zeller Eisbären. Tekma se bo začela ob 18. uri. Sledili bosta dve tekmi v gosteh (EC KAC II, HC Fassa Falcons), nato pa 12. februarja na Jesenicah derbi s HK SŽ Olimpija.

Uvrstitev v četrtfinale

Kamnik – Odbojkarice kamniškega Calcita so se uvrstile v četrtfinale evropskega ženskega odbojkarskega pokala challenge. Na povratni tekmi v Aachnu so sicer izgubile proti ekipi Ladies in black (-22, -25, 20, 24, 6), a vseeno napredovale, saj so prvo tekmo v Kamniku dobile s 3 : 1.

Karateistka leta

Kranj – Karate zveza Slovenije je razglasila najboljše karateiste leta 2018. V članski kategoriji je ta naziv osvojila nosilka medalje z lanskega evropskega prvenstva Tjaša Ristić iz Karate kluba Kranj. Ta je bil najboljši med klubi.

Najboljši je Bertoncelj

Ljubljana – Gimnastična zveza Slovenije je razglasila najbolje športnike, trenerje, sodnike in društva za leto 2018. Nagrado je prejel tudi Sašo Bertoncelj, telovadec iz Gorenje vasi pri Retečah, za katerim je ena najuspešnejših sezon. Na konju z ročaji je aktualni evropski podprvak in zmagovalec skupnega seštevka svetovnega pokala.

Odlična tudi v vijoličnem

Na odprtem evropskem prvenstvu v brazilskem jiujitsuju je Maja Povšnar osvojila naslov podprvakinje.

Vilma Stanovnik

Kranj – Prejšnji teden je v Lizboni potekalo odprto evropsko prvenstvo IBJJF v brazilskem jiujitsuju, na najem pa je uspešno nastopila Maja Povšnar s Kokre. »Prvič sem na večjem tekmovanju nastopala v višji pasovni kategoriji, saj sem bila pol leta promovirana iz modrega v vijolični pas. To pomeni v kvaliteti tekmovalcev ogromno razliko. Kljub temu sem, kot vedno, šla na prvenstvo z željo po medalji,« je povedala Maja Povšnar. Tako je nastopila v kategoriji vijoličnih pasov lahke teže. »V prvi borbi sem premagala Američanko, v drugi borbi pa sem naletela na Švicarko. Vse je potekalo v redu, dokler nisem pri izvajanju meta čudno zarotirala noge in natrgala sem notranji ligament v kolenu. Nasprotnico mi je nato uspelo zadaviti in tako sem kljub poškodbi nadaljevala svoj nastop. Nato sem premagala še dve Američanki in se uvrstila v finale. Tam sem se srečala s staro znanko, Poljakinjo, in moje koleno je bilo preveliko psihična ovira. Na koncu sem izgubila, a vseeno osvojila odlično in težko prigarano drugo mesto,« je po vrnitvi domov povedala Povšnarjeva in pojasnila, da je za uspehe potrebnih veliko treningov.

Maja Povšnar s srebrno medaljo / Foto: osebni arhiv

»Treniram v domačem klubu Rdeči orel, skoraj vsak teden pa se pripravljam na treningih prijateljskega kluba Črni zmaj v Zagrebu. To prinese veliko finančnega odrekanja in prostega časa. Lahko sem vesela, da mi pri tem pomaga moj sponzor Frankstahl Slovenija, brez katerega vse skupaj ne bi bilo izvedljivo, in da mi ob strani stoji tudi Občina Preddvor,« pravi Maja Povšnar, ki bi bila vesela še kakšnega sponzorja.

Košarkarji Domžal v polfinalu s Hopsi

Ljubljana – V ponedeljek je potekal žreb polfinalnih parov 18. Pokala Spar, ki bo februarja v Kopru v Areni Bonifika. Na finalni turnir so se uvrstile košarkarske ekipe Petrol Olimpija, Helios Suns, Sixt Primorska in Hopsi Polzela. Zaključni obračun štirih ekip bo v soboto, 16., in nedeljo, 17. februarja. Domžalčani bodo v polfinalu igrali s Hopsi s Polzele, drugi polfinalni par pa je Sixt Primorska – Petrol Olimpija. Ladivoj Gorjan iz ekipe Helios Suns je po žrebu povedal: »Mogoče je prav vse. Igramo s Polzelo, ki je letos zelo dobra in je upravičeno v zgornjem delu državnega prvenstva. Domžale gredo tudi letos na zmago.«

V Planici za točke celinskega pokala

Rateče – Planica bo ta konec tedna gostila tekme celinskega pokala v smučarskih skokih in nordijski kombinaciji. Obakrat bodo najprej na vrsti nordijski kombinatorci. Jutri bodo skakalni del začeli ob 10.30, tekaškega pa ob 13. uri, v nedeljo pa bo začetek na skakalnici ob 9.30, v tekaško smučino se bodo podali ob 11.30. Skakalci, med katerimi bodo tudi Jurij Tepeš, Robert Kranjec, Tomaž Naglič, Rok Justin, Nejc Dežman, Bor Pavlovčič in Cene Prevc, bodo tekmovanje jutri začeli ob 15. uri, v nedeljo pa ob 12.45.

Turni smučarji na Jezerskem

Jezersko – Turni smučarji bodo domačo tekmovalno sezono ta konec tedna začeli na Jezerskem. Jutri bo tam 22. Memorial Luke Karničarja in Rada Markiča, 24. Turnosmučarsko tekmovanje. Štelo bo tudi za državno prvenstvo v parih. Start bo ob 10. uri. Organizator tekmovanja je Planinsko društvo Jezersko v sodelovanju z drugimi društvi z Jezerskega.

Mali davčni vodič po kmetijstvu in gozdarstvu

Cveto Zaplotnik

Kranj – Sektor za kmetijsko svetovanje pri Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije je lani izdal knjižico Mali davčni vodič. Avtorica mag. Neva Pajntar v njej opisuje področja dohodnine, davka na dodano vrednost in trošarin ter še posebej katastrski dohodek kmetijskih in gozdnih zemljišč in izdajanja računov. Z vsebino se osredotoča na termine in rešitve, ki zadevajo kmetijstvo in gozdarstvo, zapleten uradniški jezik pa je, kolikor je možno, »prevedla« v preprost in poljuden jezik. Kmetje se lahko seznanijo s posebnostmi davkov v kmetijstvu in gozdarstvu, to pa jim omogoča, da izberejo najugodnejši način obdavčitve. Vodič je izšel v nakladi tisoč izvodov, dostopen pa je tudi na spletni strani zbornice. V prihodnje ga bodo dopolnjevali glede na spremembe davčne zakonodaje.

»Za kmete je področje davščin pogosto eno izmed najbolj zapletenih področij. Urejeno je s številnimi predpisi, ki so med seboj povezani, poleg tega pa so zapisani v zapletenem uradniškem jeziku. V preteklih letih se je davčna zakonodaja neprestano spreminjala, kar je še oteževalo njeno spremljanje in razumevanje,« je v uvodu davčnega vodiča zapisal predsednik zbornice Cvetko Zupančič in dodal, da je zbornica pri vseh spremembah davčne zakonodaje aktivno sodelovala v pogajanjih in se zavzemala za enostavne in za kmeta sprejemljive rešitve.

O pridelovanju krompirja in invazivnih rastlinah

Bukovica – Oddelek za kmetijsko svetovanje pri Kmetijsko gozdarskem zavodu (KGZ) Kranj vabi v torek, 29. januarja, ob 9. uri v Zadružni dom na Bukovici na predavanje o tehnologiji pridelovanja krompirja in o tem, kako se zoperstaviti invazivnim rastlinam in kako jih zatreti. Predavala bo Marija Kalan, specialistka za rastlinsko pridelavo v KGZ Kranj.

Višji zbornični prispevek

Kranj – Vlada je na nedavni seji soglašala z odločitvijo Sveta Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, da stopnjo za odmero zbornič nega prispevka za kmete za leto 2018 zviša s 4 na 4,8 odstotka in da pavšalni znesek ostaja nespremenjen v višini 8,35 evra. Kot pojasnjujejo v zbornici, je osnova za izračun zborničnega prispevka katastrski dohodek kmetijskih in gozdnih zemljišč. Ker se je katastrski dohodek zaradi uveljavitve zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka za vsa zemljišča v Sloveniji znižal, bi to pomenilo tudi znižanje zborničnega prispevka, s katerim zbornica financira opravljanje svojih dejavnosti.

Biodinamično in ekološko čebelarstvo

Lesce – Danes, v petek, ob 18. uri bo v Čebelarskem centru Gorenjske v Lescah predavanje Ekološko in biodinamično čebelarstvo impulz za prihodnost, ki ga organizira Združenje Demeter Slovenije v sodelovanju z Zvezo biodinamikov Slovenije in čebelarskim centrom. Predaval bo agronom in Demeter čebelar Michael Weiler iz Nemčije.

Od pridelka do izdelka

V okviru projekta Od pridelka do izdelka spodbujajo pridelavo in predelavo sadja in žit na Gorenjskem.

Cveto Zaplotnik

Projekt Od pridelka do izdelka se osredotoča tudi na sadjarstvo, to je na pridelavo in predelavo sadja.

Kranj – Lokalna akcijska skupina Gorenjska košarica je lani potrdila tudi projekt z naslovom Od pridelka do izdelka. Vodilni partner pri projektu je Kmetijsko gozdarski zavod Kranj, ki je k sodelovanju povabil še Biotehniški center Naklo, Društvo kmečkih žena Kranj in Društvo žensk z dežele občine Radovljica. Vrednost projekta je 26.831 evrov, od tega bo 85 odstotkov denarja zagotovila Evropska unija iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja.

Kot navajajo v Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj, je glavni namen projekta spodbuditi in usposobiti ciljne skupine za pridelavo in predelavo sadja in žit na Gorenjskem. V prvi fazi, ki se je začela lani oktobra in se bo končala marca letos, bodo udeležence seznanili s podjetniškimi vsebinami in teoretičnimi znanji pridelovanja sadja v travniških sadovnjakih, v drugi fazi pa bodo aktivnosti usmerili v pridobitev teoretičnih znanj za pridelavo žit, v doseganje dodane vrednosti sadja in žita ter izpolnitev kriterijev za registracijo dopolnilne dejavnosti na kmetiji. Sodelavci kmetijsko gozdarskega zavoda bodo skupaj s partnerji v projektu do konca marca na treh lokacijah izvedli delavnice o registraciji in obdavčitvi dopolnilnih dejavnosti ter o trženju kmetijskih pridelkov in izdelkov, prve tri brezplačne delavnice so že bile v dneh od 8. do 10. januarja v Gozdu - Martuljku, Naklem in Stari Fužini. V praktičnem delu, ki bo potekal februarja in marca, bodo na treh lokacijah predstavili načrtovanje in sajenje novega travniškega sadovnjaka.

Nove priložnosti s Pekom

V žirovskem podjetju Alpina, specializiranem za športno obutev, so po nakupu najstarejše slovenske obutvene blagovne znamke Peko pripravili novo strategijo trženja.

Mateja Rant

Žiri – Podjetje Alpina je lastnik blagovne znamke Peko formalnopravno postalo oktobra lani, sredi januarja pa so na mednarodnem sejmu v Italiji predstavili novosti. Samozavesten nastop in prepričanje v uspeh dveh najmočnejših slovenskih obutvenih blagovnih znamk sta izzvala pozitivne odzive kupcev iz tujine, so zadovoljni v Alpini.

Ključno vlogo poslovanja skupine Alpina še naprej ohranja globalno uveljavljena blagovna znamka Alpina in bo tako tudi v prihodnje predstavljala glavnino razvoja in prodaje v segmentu športne in modne obutve, poudarjajo v podjetju. Potencial Peka, ki je po raziskavah druga najmočnejša obutvena znamka na slovenskem trgu, pa bodo izkoristili za pridobivanje novih kupcev doma in na trgih nekdanje Jugoslavije, priložnost vidijo tudi v tujini. Kolekcijo Peko, pojasnjujejo v Alpini, predstavlja elegantna, predvsem moška modna obutev srednjega do višjega cenovnega razreda, klasičnega videza in kakovostne izdelave iz naravnih materialov. Na sejmu v Italiji so se že predstavili tudi z modno trendovsko obutvijo višjega cenovnega razreda Peter Kozina. Z dosedanjimi odzivi kupcev na Alpinine novosti in kolekcijo Peter Kozina so zelo zadovoljni, saj so prejeli naročila vzorcev od dolgoletnih partnerjev iz Nemčije, Rusije, Finske, Irske in Estonije, vzbudili pa so tudi zanimanje morebitnih novih partnerjev iz Švice, Švedske in Italije. Modni čevlji Peter Kozina in Peko bodo sicer v Alpininih prodajalnah na voljo jeseni.

Po besedah direktorja Bojana Gantarja, ki verjame v uspeh najmočnejših slovenskih obutvenih znamk, so slovenske blagovne znamke lahko kreativne v modi, delo izkušenih domačih čevljarjev pa je sinonim za kakovost, ki je na trgu iskana in cenjena, kar kažejo tudi mnenja tujih partnerjev. V skupini Alpina so lani ustvarili več kot 53 milijonov evrov prihodkov in na novo zaposlili petdeset ljudi. Še nove priložnosti za izboljšanje poslovanja vidijo v širitvi kakovostne ponudbe v lastni maloprodajni mreži na domačem trgu, v državah nekdanje Jugoslavije in postopoma tudi v izvozu.

Knaufu platinasti certifikat

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka – Novembra lani odprt demonstracijsko-izobraževalni center trajnostne gradnje v škofjeloškem podjetju Knauf Insulation je prejšnji teden na sejmu BAU v Münchnu prejel platinasti certifikat DGNB, ki je potrdil, da je center grajen po najvišjih možnih standardih trajnostne gradnje. Že sama stavba je svojevrsten prikaz različnih naprednih gradbeno-izolacijskih trajnostnih rešitev, namenjena pa je praktičnim demonstracijsko-izobraževalnim dejavnostim in klasičnim, digitalnim in virtualnim izkušnjam s področja trajnostne gradnje. Kot povedo v podjetju Knauf Insulation, je bil center že od vsega začetka načrtovan kot gradnja v skladu z DGNB standardi, ki je od projektantov in investitorjev terjalo visoko stopnjo poznavanja zahtev trajnostne gradnje.

DGNB je nemški inštitut za trajnostno gradnjo in ima v lasti enega od treh najvidnejših sistemov za certificiranje trajnostne gradnje na svetu. DGNB certificira različne tipe stavb po vsem svetu z namenom, da trajnostna gradnja postane standard v gradbeništvu in na ta način prispeva k dvigovanju kulture v gradbeništvu. Trenutno njihovo certificiranje predstavlja sistematično vrednotenje stanja ter ima pomen zlasti na področju prepoznavnosti in primerljivosti trajnostne gradnje in prispeva k ugledu investitorjev. Kanuf Insulation je v Sloveniji prvi nosilec certifikata DGNB za novogradnjo, kar nameravajo izkoristiti zlasti za dvig prepoznavnosti tovrstne gradnje za širšo javnost in kot izobraževalni vzvod za strokovne deležnike. Kot še dodajajo v podjetju, je demonstracijsko-izobraževalni center v dveh mesecih delovanja obiskalo že več kot tri tisoč obiskovalcev na več kot trideset raznovrstnih dogodkih. V njem poteka tudi energetsko svetovanje.

Na Gorenjskem najmanj brezposelnih

1. stran

»Težave so že zlasti pri zagotavljanju delavcev v tehničnih poklicih, ki jih v evidenci brezposelnih ni,« je pojasnil Perc in dodal, da se zato vse bolj izrazito povečuje zaposlovanje tujcev.

Število brezposelnih se na Gorenjskem postopoma zmanjšuje že pet let. Če je bilo decembra 2013 registriranih 9.053 brezposelnih, največ v zadnjem desetletju, je njihovo število do konca 2017 padlo na 5.596, konec lanskega leta pa jih je bilo še 425 manj. Najnižjo stopnjo registrirane brezposelnosti so zabeležili na Uradu za delo Škofja Loka (4,1 odstotka), najvišjo pa imajo še vedno v Tržiču (6,5 odstotka). »Pričakovali smo, da bo v Tržiču po stečaju Peka ostalo precej brezposelnih, a se jih je večina zaposlila, tako tudi tam razmere niso tako zelo kritične,« ugotavlja Perc.

Drago Perc, direktor kranjske območne službe zavoda za zaposlovanje / Foto: Tina Dokl

Med brezposelnimi največ starejših

V strukturi brezposelnih je največ starejših nad petdeset let (42,2 odstotka), 36 odstotkov je dolgotrajno brezposelnih, med katerimi so seveda tudi starejši, slabih 33 odstotkov pa tistih z nižjo stopnjo izobrazbe. Med brezposelnimi ni veliko mladih, je pojasnil Perc: »Mladi se običajno niti ne prijavijo več v evidenco brezposelnih, ker se zaposlijo takoj, ko končajo šolanje. Tudi delodajalcem, ki intenzivno iščejo kader, svetujemo, naj se dejansko obrnejo že na izobraževalne ustanove. Konec lanskega leta je bilo tako v naši evidenci 982 mladih do tridesetega leta starosti. Gre predvsem za tiste, ki jim zaposlitev preprečujejo različne ovire, denimo zdravstvene težave ali pa neustrezna izobrazba. Težje dobijo delo mladi z družboslovno izobrazbo, takim običajno svetujemo, naj se izšolajo še v kakšni drugi smeri.«

Avstrija za iskalce zaposlitev ni več tako zanimiva kot v preteklosti. »Pred leti pri nas ni bilo dovolj dela in so šli delavci že za minimalno razliko pri plači tudi v Avstrijo. Zdaj so se pogoji pri nas popravili, zlasti plača, poleg tega je sedaj dovolj dela, tako da se zaposlitve v tujini zmanjšujejo,« je razložil Perc. Tujina je sicer še vedno mikavna za mlade, sploh izobražene. »Točnega podatka o tem, koliko mladih Gorenjcev dela v tujini, na zavodu nimamo, saj običajno ti mladi že prej vedo, kaj bodo tam delali, in se ne prijavljajo v našo evidenco.«

V zadnjih letih zaznavajo tudi pospešeno zaposlovanje starejših od šestdeset let. Če se je leta 2014 na Gorenjskem zaposlilo zgolj 35 takih oseb, se jih je leta 2017 že 128, lani pa kar 161. Perc tega ne pripisuje toliko različnimi ukrepom za spodbujanje zaposlovanja starejših, temveč opaža, da so delodajalci ob tolikšnem pomanjkanju kadrov dejansko pripravljeni zaposliti vsakega, ki je sposoben in pripravljen opravljati delo. »Zlasti tisti starejši, ki so izgubili službo zaradi težav v podjetjih, običajno čutijo pripadnost, so zanesljivi in pridni delavci, zato se jih delodajalcem splača zaposliti tudi za krajše časovno obdobje, torej za nekaj let.«

Uspešni tudi pri zaposlovanju invalidov

Uspešni so tudi pri zaposlovanju invalidov, saj je njihova brezposelnost na Gorenjskem ena najnižjih v državi. Po podatkih Perca je v njihovi evidenci 13,1 odstotka invalidnih oseb, povprečje v Sloveniji pa je 17,4 odstotka. Lani se je zaposlilo 217 invalidnih oseb z Gorenjskega, predlani pa celo 251. »Posebno pozornost posvečamo tudi osebam, ki imajo težave pri iskanju zaposlitve, ki se težko vključujejo v družbo in imajo zdravstvene težave. Skušamo jih usposobiti, da bodo postali aktivni na trgu dela. Precej je tudi brezposelnih, ki jih moramo zastopati pri delodajalcih, saj se jim sami ne znajo ustrezno predstaviti, manjka jim socialnih veščin.«

Perc še ugotavlja, da so pri zmanjševanju brezposelnosti najbolj učinkovite subvencije za delodajalce in druge ugodnosti, ki jih ti prejmejo z izvedbo različnih ukrepov aktivne politike zaposlovanja mladih in starejših, ki sodijo med dolgotrajno brezposelne. »Zelo učinkovita so tudi neformalna izobraževanja in usposabljanja v programih, kjer udeležence usposobimo za točno določen poklic,« je še dejal.

GG POČITNICE // od 10. do 15. februarja 2019

ODDIH v Termah Dobrna

Šest dni (pet nočitev in polpenzionov) bomo bivali v udobnih sobah hotela Park s štirimi zvezdicami.

Program vključuje:
- neomejeno kopanje v bazenih z zdravilno termalno vodo,
- vsakodnevno vodno aerobiko,
- jutranjo gimnastiko pod strokovnim vodstvom fizioterapevta,
- 2-krat vstop v deželo savn,
- vodne igre v bazenu hotela Vita
- prikaz pravilne uporabe palic za nordijsko hojo
- prevoz z Gorenjske in nazaj
- v petek, zadnji dan, bomo organizirali večerjo v vinski kleti z degustacijo treh vzorcev vina (zamenjava za penzionsko večerjo).

www.gorenjskiglas.si

Cena počitnic je 186 EUR.

Informacije in prijave:

telefon: 04/201 42 41
e-pošta: narocnine@g-glas.si
ali osebno Gorenjskem glasu
na Nazorjevi ulici 1 v Kranju.

Doplačila na osebo na dan:

turistična taksa:	2,50 EUR (obvezno)
enoposteljna soba:	13,00 EUR
doplačilo za polni penzion:	9,00 EUR
doplačilo za hotel Vita:	5,00 EUR

Gorenjski Glas

Vlamljala v bankomate

Lani so policisti obravnavali 39 tovrstnih napadov na bankomate, leto prej pa 98. / Foto: Gorazd Kavčič

Simon Šubic

Ljubljana – Medvoški policisti so pred dnevi prijeli bolgarska državljana, ki sta po celotni Sloveniji sistematično izvrševala vlome v bankomate na način t. i. cashtrappinga. Gre za napade na bankomate s pomočjo ustreznega orodja, s katerim storilci poškodujejo vratca bankomata in s silo odtujijo gotovino. Osumljenca so v nadaljnji postopek prevzeli kriminalisti sektorja kriminalistične policije Policijske uprave Ljubljana in ju s kazensko ovadbo privedli k preiskovalnemu sodniku. Ta je po zaslišanju zanju odredil pripor, zaradi izvršitve vsaj štirih kaznivih dejanj velike tatvine pa jima grozi do pet let zapora.

Vodja oddelka za gospodarsko kriminaliteto kriminalistične policije PU Ljubljana Martin Rupnik je poudaril, da gre za povratnika, ki sta bila že večkrat obravnavana za različna premoženjska kazniva dejanja v Sloveniji in drugih državah, zato so prek mednarodnega policijskega sodelovanja o njunem prijetju obvestili tudi vse države članice Europola, v katerih bi osumljena v tem obdobju lahko izvrševala istovrstna kazniva dejanja.

»V konkretnem primeru je protipravna premoženjska korist razmeroma majhna, vendar sta bila zaradi usklajenega delovanja več enot policije in procesnega centra BANKART storilca hitro prijeta ter zasežene kartice in druga sredstva za nadaljnjo kriminalno dejavnost. V nasprotnem primeru bi lahko bilo oškodovanje tako v Sloveniji kot tudi v tujini veliko večje,« je še dejal Rupnik.

Vzel denarnico

Vincarje – Škofjeloški policisti so obravnavali prijavo o drzni tatvini iz stanovanjske hiše v Vincarjih. Tam je oškodovanka naključnemu neznancu omogočila vstop v hišo, ta pa je izkoristil njeno nepazljivost in ji odtujil denarnico.

Ob kartici še koda

Bled – Na Valvasorjevi ulici na Bledu je neznanec v torek popoldan vlomil v stanovanjsko hišo, v kateri je našel denar, nakit in bančno kartico, ob kateri je bil tudi listek z zapisano PIN-številko. Vlomilec je zato kasneje opravil še dvig gotovine.

KURILNO OLJE
DATRIS
GREJE MOČNEJE
080 2341
Datris d.o.o., Alpska cesta 43, 4248 Lesce

Pobegli je lahko nevaren

Gorenjski policisti so bili včeraj na lovu za 32-letnim Leščanom, ki je pred tem grozil njemu znanim osebam. Pobeglega Leščana so policisti opisali kot nepredvidljivega in potencialno nevarnega.

Simon Šubic

Lesce – Policijska uprava Kranj je včeraj sredi dneva v javnost poslala nujno sporočilo, da iščejo moškega, ki je nepredvidljiv in bi lahko bil nevaren. »Moški je visok okoli 170 centimetrov, ima črne lase in suho postavo. Nazadnje viden je bil oblečen v rjavo-zeleno bundo s kapuco in hlače iz džinsa. Kdor ga je videl, naj, prosimo, takoj pokliče na interventno številko 113 ali anonimni telefon 080 1200. Nihče naj se osebno ne izpostavlja ali ga poskuša ustaviti!« je sporočil tiskovni predstavnik Policijske uprave Kranj Bojan Kos. Iz neuradnih virov smo izvedeli, da naj bi šlo za Uroša Čakša iz Lesc, ki je bil v preteklosti obsojen za poskus uboja.

Policisti so včeraj okoli 10.45 v Lescah obravnavali grožnje v zasebnem prostoru med poznanimi osebami. Poškodovan ni bil nihče, je pa ob prihodu policistov s kraja pobegnila oseba, ki je grozila. Na podlagi prvih prejetih informacij je policija sklepala, da je imel pobegli moški pri sebi tudi nož, a so kasneje izvedeli, da ta podatek ni bil pravilen. Pobeglega moškega so intenzivno iskali na območju Radovljice, Lesc in Šobca, aktivirali so tudi policijski helikopter. Do oddaje današnjega časopisa v tisk pobeglega moškega še niso našli.

Če neuradne informacije o identiteti iskanega držijo, potem so bili policisti včeraj na lovu za 32-letnim Urošem Čakšem iz Lesc, ki je bil 14. oktobra 2015 na kranjskem okrožnem sodišču obsojen na triletno zaporno kazen, ker je 16. marca 2015 zvečer v domači hiši z nožem zabodel tridesetletnega Radovljičana. Dejanje je Čakš takoj priznal in sodišču razložil, da je želel le zaščititi svojo družino in sebe. »Druge izbire, kot da sem se branil, sploh nisem imel,« se je zagovarjal pred sodnico Andrijano Ahačič.

Uroš Čakš je bil leta 2015 zaradi poskusa uboja obsojen na tri leta zapora. / Foto: arhiv GG

Čakš, ki je tudi sicer stari znanec policije, je na sodišču pred dobrimi tremi leti razložil, da sta v noči na 17. marec 2015 na njegov dom nepovabljeno vstopila dva, njemu sicer dobro znana obiskovalca in mu grozila, pri čemer naj bi bila tudi oborožena. »Ko sem videl, da imata pištolo in nož, sem šel še jaz po nož. Če ne bi bil prvi, bi se verjetno to zgodilo meni, če ne bi bilo še hujše. Nisem ga imel namena ubiti, le onesposobiti sem ga želel, ker kljub opozorilom ni hotel zapustiti stanovanja,« je povedal. Po dejanju je Čakš sicer takoj odšel v Nemčijo, kjer so ga policisti po nekaj dneh prijeli na münchenskem letališču, toda na sodišču je zatrjeval, da ni pobegnil, temveč se je le odpravil na že prej plačano turistično potovanje.

Fotografija pobeglega, ki so jo včeraj posredovali s policije / Foto: PU Kranj

Čakš je bil pred tem obsojen tudi že zaradi tatvine, velike tatvine in izsiljevanja. Za slednje so ga maja 2012 na kranjskem sodišču obsodili na 18 mesecev zapora. Poleg njega je tedaj sodišče za zapahe poslalo še dva soobtoženca. Trojica je namreč 20. decembra 2011 od skupnega prijatelja z grožnjami in večurnim mučenjem, med katerim so ga silili tudi k pitju čistilnega sredstva, želela izterjati 4200 evrov in mu pri tem prizadejala več ran. »Sem v petmesečnem priporu, vsak dan sem v sobi po 22 ur. To je dovolj, da sem premislil, kaj sem naredil narobe. Dejanje obžalujem in prosim za milo kazen!« je Čakš tedaj zatrjeval na sodišču.

Pešci nimajo absolutne prednosti

Gorenjski policisti so v ponedeljkovih nadzorih pešcev ugotovili zajetno število kršitev cestnoprometnih predpisov. Največkrat je šlo za prečkanje ceste izven prehoda za pešce.

Simon Šubic

Kranj – Pogoste prometne nesreče, v katere so bili v tem mesecu udeleženi pešci, so gorenjske policiste spodbudile, da ta teden ob rednem delu izvedejo tudi nekaj poostrenih nadzorov pešcev in preverijo, kako se vozniki obnašajo do njih. Z ugotovitvami teh nadzorov zagotovo niso mogli biti zadovoljni, saj so zaznali zajeten kup kršitev pešcev. »V prometu niso samo vozniki tisti, ki morajo paziti. Obveznost imajo tudi pešci, ki naj poleg prometnih pravil upoštevajo še dejstvo, da nimajo absolutne prednosti, da je pri njih velika verjetnost, da bodo v primeru trčenja telesno poškodovani, in da so običajno slabo vidni,« je zato opozoril Bojan Kos s Policijske uprave Kranj.

Najprej so v ponedeljek zjutraj nadzor izvajali na območju avtobusne postaje v Škofji Loki, kjer so nesreče s pešci kar pogoste. V kratkem času so ugotovili osem nepravilnih prečkanj ceste izven prehoda za pešce. Istega dne so pet podobnih kršitev zaznali še v Radovljici in Tržiču. Tržiški policisti so v nadzoru obravnavali še dva voznika zaradi nepravilnega parkiranja; eden je parkiral na prehodu za pešce, drugi pa na pločniku.

Krajše nadzore pešcev so nadaljevali še v ponedeljek popoldan. Na Jesenicah so dva pešca obravnavali zaradi nepravilne hoje po vozišču, na Bledu je pešec cesto prečkal izven prehoda za pešce, v Škofji Loki pa so pravila kršili trije pešci. Dva sta cesto prečkala izven prehoda za pešce, eden pa pri rdeči luči na semaforju. V Kranju, kjer so nadzor izvajali v središču mesta, so našteli 16 kršitev.

Pešci naj poleg prometnih pravil upoštevajo še dejstvo, da nimajo absolutne prednosti, opozarjajo policisti. / Foto: Tina Dokl

V skladu s cestnoprometnimi pravili mora pešec prečkati vozišče na prehodu za pešce, če je ta oddaljen od njega manj kot sto metrov, prav tako ne sme prečkati vozišča zunaj prehoda za pešce, če sta smerni vozišči fizično ločeni ali ju loči neprekinjena ločilna črta. Pešec mora prečkati vozišče brez ustavljanja in po najkrajši poti, preden stopi na vozišče, pa se mora prepričati, ali to lahko varno stori. Ponoči zunaj naselja ali v neosvetljenem naselju, kjer ni pločnika ali pešpoti, mora pešec med hojo po vozišču ali tik ob njem nositi na vidnem mestu na strani, ki je obrnjena proti vozišču, svetilko, ki oddaja belo svetlobo in je vidna s sprednje in zadnje strani, ali odsevnik.

Pohod po rajskem vrtu treh dežel

Tržičanka Jelka Snedic je prehodila 750 kilometrov po poti Alpe Adria Trail, poznani tudi pod imenom Pohodništvo po rajskem vrtu. Pot povezuje tri dežele, regije: avstrijsko Koroško, Slovenijo in Furlanijo - Julijsko krajino. Snedičeva jo opisuje v samih presežnikih: fenomenalna, varna, nepozabna, pot za dušo ...

Suzana P. Kovačič

Za Jelko Snedic so vredne vse njene prehojene poti, a prav toliko so vredni tudi spomini na te poti, ki ji z radostjo napolnijo še tako siv vsakdan. Kdaj pogleda v dnevnik, v katerega zapisuje pohodniške poti, svoja občutenja na njih, ali pa v albume, ki se šibijo pod težo čudovitih fotografij z motivi, ki jih ustvari narava in tudi človek. Jelka Snedic je s športom in rekreacijo povezana od malega, še posebej pa ji je pod kožo zlezlo pohodništvo po upokojitvi; čas namreč ni bil več ovira in prvi daljši podvig je bil pohod iz Krope do Marezig. Pet dni je trajalo, da je prišla do Marezig, še danes pa ne more pozabiti jutranjega ubranega petja zbora slavčkov, ki jo je prebudilo nekje na Vipavskem, ter prizora v Lipici: travnika, posutega s cvetjem in lipicanci za kuliso.

Prehodila je tudi pogosto opisovano Jakobovo pot (oziroma El Camino de Santiago) in Emino romarsko pot, slovensko Jakobovo pot od Obrežja do Trsta in evropsko pot E6 – od Radelj do Strunjana. Kar malo pa je presenečena, da toliko manj ljudi pozna Alpe Adria Trail.

Smaragdna reka Soča / Foto: osebni arhiv J. Snedic

Od vznožja Velikega Kleka vse do morja

»Začetek in konec poti (ali obratno) Alpe Adria Trail poteka po obstoječih pohodniških poteh od vznožja najvišje gore Avstrije, Velikega Kleka, do Jadranskega morja do kraja Milje pri Trstu. Pot na 43 etapah povezuje tri regije: avstrijsko Koroško, Slovenijo in Furlanijo - Julijsko krajino. Poti so urejene, za kar skrbijo planinska društva, turistična društva ..., označene so s tablami/razpoznavnimi oznakami še posebno dobro v Avstriji in Sloveniji, medtem ko so v Italiji poti manj uhojene. V pomoč je tudi tiskani vodnik, ki je na voljo brezplačno, in ima aplikacijo, s katero lahko na telefonu vsak čas preverimo, kje smo. Kakšnih bližnjic na poti nima smisla ubirati, ker je ''vsaka bližnjica lahko še daljša''. Čeprav ni nekih višinskih razlik, pa brez kondicije etape seveda niso primerne – oziroma povedano drugače: s kavča se na tako pot ne gre. Na skupaj 750 kilometrih dolžine je približno 27,6 kilometra vzpona in približno trideset kilometrov spusta. Poti so dobro oskrbovane s prenočišči in kulinaričnimi doživetji. Raje kot enodnevne ture po etapah – ena etapa je dolga od 20 do 25 kilometrov (odvisno od težavnostne stopnje poti) – priporočam večdnevne ture, ker je takšno doživetje povsem drugačno,« je povzela sogovornica, ki vedno hodi v paru; na ta način se da vse dogovoriti, njene sopotnice so prijateljice s podobno kondicijo.

Jelka Snedic na Pfannocku na 2254 metrih nadmorske višine na poti Alpe Adria Trail. / Foto: osebni arhiv J. Snedic

Barve kraškega ruja so najlepše jeseni

Alpe Adria Trail je Jelka Snedic začela leta 2015; doživetje poti po avstrijski Koroški in Sloveniji je zanjo najlepše julija in avgusta, ko je narava tod v razcvetu in je vreme (dokaj) stabilno, pot po Furlaniji - Julijski krajini pa priporoča jeseni, ko trd kraški kamen ni več toliko segret, ko so barve kraškega ruja najlepše. Največ je v enem dnevu prehodila dvanajst ur. Na etapi Devin–Prosek v dolžini 22 kilometrov je naredila 32 tisoč korakov, kot je izmerila na uri njena sopotnica.

Še zrak je »mehkejši« v macesnovem gozdu

Jelka Snedic je za začetek poti izbrala vznožje Velikega Kleka, nadaljevala skozi lepo koroško gorsko pokrajino, saj en del poteka po narodnem parku Visoke Ture, ki človeka prevzamejo s slapovi, planinskimi travniki, planšarijami, soteskami. Temu sledijo panoramski pohodi nad Osojskim in Vrbskim jezerom vse do Tromeje, stičišča Avstrije, Slovenije in Italije. Pogosto jo, poleg same narave, navdušijo »podrobnosti«, kot so na primer prijazni gostitelji v planinskih kočah in na planšarijah, na avstrijskem Koroškem oblečeni v noše, t. i. dirndle. Številni macesnovi gozdovi v Visokih Turah ponujajo še posebno »mehak« in svež gorski zrak. V Delah, kjer je starejša gospa nudila prenočišče, je bila posebnost omarica pasto za čiščenje čevljev in krtačo, da si planinec lahko očisti planinske čevlje.

Planšarija Alexanderhutte s pogledom na Miljsko jezero. / Foto: osebni arhiv J. Snedic

Reka Soča po lepoti neprekosljiva

»Iz Tromeje gre pešpot v Kranjsko Goro, čez Vršič do izvira reke Soče in ob reki Soči po poti soške fronte. »Reka Soča je zame še vedno tista edinstvena, ki kroji celotno Alpe Adria Trail. Naj bo povsod še tako lepo, tu je zagotovo najlepše,« je prepričljiva Jelka Snedic. Naprej po poti na Kolovrat je ogleda vreden vojaški muzej na prostem, kot še priporoči ... Pravzaprav bi »naša pohodnica« Alpe Adria Trail priporočila za poročno potovanje, vsaj sama bi tako izbrala, če bi le lahko čas zavrtela nazaj. »Poti so zveste in zmeraj počakajo pohodnike. Zato Alpe Adria Trail priporočam iz srca in sem prepričana, da ljubiteljev lepe narave ne bo razočarala.«

Pogovor

Dora Domajnko, ki so jo razglasili za inženirko leta, pravi, da ima sanjsko službo. **Stran 18**

Zanimivosti

Alpinistka Marija Štremfelj na muzejskem večeru razgrnila retrospektivo življenja. **Stran 19**

Multikulti

Belgijec Roel Stiens je ljubezen svojega življenja našel v Bohinju. **Stran 20**

Od petka do petka

Foto: arhiv GG

O usodi ministra za kulturo Dejana Prešička bo predsednik vlade Marjan Šarec odločil po vrnitvi iz Davosa.

V slovenskih zaporih kljub zadnjima incidentoma posebni ukrepi oz. sistemske spremembe za zdaj niso potrebni, je sporočil generalni direktor uprave za izvrševanje kazenskih sankcij Jože Podržaj. / Foto: arhiv GG

Upravno sodišče je zavrnilo zahtevo Borisa Popoviča za začasno odredbo o prekinitvi županovanja Aleša Bržana v Kopru. / Foto: arhiv GG

Mobing na »kulturi«

Na ministra za kulturo Dejana Prešička letijo očitki o domnevnem izvajanju mobinga na ministrstvu. Predsednik vlade Marjan Šarec se bo moral odločiti, ali ga bo zamenjal.

Simon Šubic

Prešiček ne odstopi, na potezi je Šarec

Te dni zelo odmeva afera zaradi domnevnega šikaniranja uslužbenca ministrstva za kulturo, ki je storil samomor, kar sedaj preiskuje tudi policija. Predsednik Sindikata državnih organov Frančišek Verk je tako pojasnil, da so ga nekateri člani sindikata z ministrstva za kulturo klicali, da je »stanje mobinga pri njih skrb vzbujajoče« in da je treba na neki način obravnavati krivdo za smrt njihovega sodelavca. Podobno so se odzvali tudi v sindikatu Glosa, ki je premierja Marjana Šarca pozval k razjasnitvi okoliščin. Šarec se je z ministrom za kulturo Dejanom Prešičkom v torek že sestal in ga pozval, da se opredeli do očitkov o domnevnem žaljenju in zmerjanju podrejenih, ki letijo nanj, ministrstvo je moralo pripraviti tudi poročilo o morebitnih prijavah mobinga na delovnem mestu v zadnjih petih letih. Prešiček, ki ne namerava odstopiti, je sicer obtožbe glede šikaniranja v zadnjih dneh večkrat zanikal, priznal pa je, da je storil napako, ker je kurirju nekajkrat naročil, naj pelje njegove instrumente na Konservatorij za glasbo in balet v Ljubljani, kjer še vedno poučuje. Kot je poudaril, s pokojnim voznikom ni imel veliko stikov, mu pa je dvakrat dejal, da mora biti točen. V stranki SD, katere član je Prešiček, so odločitev o zamenjavi ministra prepustili predsedniku vlade.

Po pobegu še napad na pravosodnega policista

Po pobegu dveh pripornikov iz koprskega zapora se je v slovenskih zaporih zgodil nov incident. V ponedeljek je namreč eden od obsojencev na zaprtem oddelku zapora na Dobu napadel pravosodnega policista, ki je izvajal varnostne naloge. Pravosodnega policista, ki ni v smrtni nevarnosti in je že v domači negi, je obsojenec napadel tako, da mu je z jedilnim nožem v hrbet zadal dve rani. Napad je zagrešil obsojenec, ki prestaja tridesetletno zaporno kazen zaradi kaznivega dejanja umora in poskusa umora policistov v Ljubljani leta 2015. Zaradi zadnjih dveh dogodkov v zaporih so se ta teden sestali direktorji zavodov za izvrševanje kazenskih sankcij in vodje oddelkov za varnost. Ugotovili so, da posebni ukrepi oz. sistemske spremembe za zdaj niso potrebni, je po sestanku povedal generalni direktor uprave za izvrševanje kazenskih sankcij Jože Podržaj. »Od vseh direktorjev zavodov sem dobil zagotovilo, da je varnostna situacija v zaporih ustrezna in obvladana. Seveda obstajajo določena varnostna tveganja, kot vedno, sta pa bila dva nedavna dogodka vsak na svoj način dodaten razlog oz. povod za to, da so se varnostni ukrepi in postopki natančno preverili, dopolnili in da se je tudi nadzor nad izvajanjem teh postopkov intenziviral,« je še dejal.

Popovič ni dosegel začasne odredbe

Novogoriški oddelek upravnega sodišča je pred dnevi kot neutemeljeno zavrnil zahtevo Borisa Popoviča za začasno odredbo, s katero bi do odločitve sodišča prekinili izvrševanje županske funkcije Aleša Bržana v Kopru. Tako zahtevo je Popovič podal ob vložitvi pritožbe zoper izid županskih volitev v Kopru, na katerih je zmagal Bržan, občinski svet pa mu je mandat tudi potrdil. Nekdanji koprski župan je zahtevo za začasno odredbo med drugim utemeljil z Bržanovim »kadrovanjem svojih kadrov na najbolj odgovorne funkcije v občinski upravi«. Takšno ravnanje, za katero je pričakovati, da se bo nadaljevalo tudi na nižjih nivojih, je po njegovem sicer legitimno, a preuranjeno, saj odločitev sodišča o pritožbi še ni znana. Popovič je zato predlagal, da bi Mestno občino Koper do končne odločitve sodišča vodil najstarejši mestni svetnik.

Varnostnikoma iz vozila ukradli milijon evrov

Konec prejšnjega tedna so mediji objavili, da so na sedežu podjetja Aktiva v Trnovljah pri Celju neznani storilci varnostnikoma iz odklenjenega vozila po poročanju Večera ukradli milijon evrov. Na Policijski upravi Celje so potrdili, da obravnavajo tatvino denarja varnostni službi, a več podatkov zaradi poteka preiskave niso razkrili. Tatvina naj bi se zgodila decembra. Po neuradnih podatkih časnika Večer sta varnostnika avto z denarjem, ki sta ga prevzela od strank, pustila na dvorišču podjetja, ker sta prej končala svojo izmeno, pozneje pa naj bi ga prevzela varnostnika popoldanske izmene. Vendar kolegov nista počakala in opravila primopredaje, temveč sta avto zapustila brez nadzora, v odklenjenem vozilu pa sta pustila tudi ključ. Varnostnika naj bi bila že suspendirana, policija pa ju je temeljito zaslišala, saj obstaja verjetnost, da so imeli tatovi notranje informacije.

Slovenci v zamejstvu (648)

Za dom je izbrala Koroško

Jože Košnjek

med sosedi

Pred dvanajstimi leti so se Majetićevi, po rodu iz Bosne, z Jesenic preselili v Celovec. Koroško glavno mesto je postalo njihov dom. Amina je v novem okolju končala gimnazijo in se lotila študija slovenščine in nemščine. Končala ga je in postala profesorica. Vendar ne za dolgo. Odločila se je za literarno ustvarjanje in glasbo. Glasba je bila njena velika ljubezen že v letih bivanja na Jesenicah. Med drugim je bila tudi zmagovalka tekmovanja za prvi glas in glasek Gorenjske. Kot pevka je že zastopala tako Slovenijo kot tudi Avstrijo. Na literarnem področju je pred petimi leti pri založbi Wieser v Celovcu izdala zbirko z naslovom Vse ali nič, letos pa je pri Mohorjevi založbi pred izidom pesniška zbirka Ko sanje ostanejo sanje. Poleg pisanja sta njeni trenutni opredelitvi glasba in petje. Redno prepeva v skupini Kaos, ki veliko nastopa v Avstriji in tudi izven nje, pa tudi v skupini Selektion.

Kako doživlja Amina dejstvo, da izvira njen rod iz Bosne, da je bila rojena v Sloveniji, na Jesenicah, in da sedaj živi na Koroškem v Avstriji? »Ta razpetost med več državami je za posameznika samo prednost. Sama govorim pet jezikov. Doma se pogovarjamo v bosanščini, v slovenščini in v nemščini, pri svojem delu pa pogosto uporabljam tudi angleščino in italijanščino,« pove Amina.

Seveda je tako v Sloveniji kot na Koroškem doživljala pripombe, da prihaja iz Bosne oziroma iz Slovenije. Premagati je morala več ovir in predsodkov, kot bi jih, če bi bila »domorodka«. Vendar si tega ni nikdar preveč gnala k srcu, čeprav ji še posebej v najstniških, šolskih letih vselej ni bilo lahko. Zgodilo se je, da ji je učitelj nemščine dejal, da ona kot Slovenka nikdar ne bo obvladala nemščine. Učitelj se je očitno zmotil, saj je nemščina poleg slovenščine njena poklicna usmeritev.

»Sama sem že bila v položaju, ko nisem vedela, kako naj se opredelim. Mnogi so me spraševali, zakaj ne pišem v jeziku svojih staršev ali v nemščini. V končni fazi prevladajo osebna čustva. Odločila sem se, da jih bom prenesla na papir v slovenščini, ki je postala jezik, v katerem delujem. Koroški Slovenci so me vzeli za svojo. Saj si naša, Korošica, mi pravijo. Tudi zaradi takega odnosa se tukaj, na Koroškem, zelo dobro počutim. Je pa tako, da se moraš za uspešno vključitev v vsako okolje najprej in predvsem potruditi sam,« pove Amina Majetić.

Pretekli teden se je v Celovcu sestal sosvet za slovensko narodno skupnost pri Uradu zveznega kanclerja, ki tudi letos ne bo povečal podpore za delovanje slovenske narodne skupnosti na Koroškem. Ta je že od leta 1995 naprej nespremenjena in znaša 1.161.700 evrov. Vsota ne omogoča izvedbe večjih projektov. Slovenci na Koroškem upajo, da bo pomoč prihodnje leto končno višja.

Profesorica nemščine in slovenščine, pesnica in pisateljica ter pevka Amina Majetić se je pred dvanajstimi leti z Jesenic preselila v Celovec.

Po svetu

Pojmi o brexitu

Brexit ni prav nič simpatična zadeva, ne za Združeno kraljestvo (UK) ne za Evropsko unijo. Prav simpatičen pa je teater, ki ga ob tem zganjajo v britanskem parlamentu. Da bi ga bolje razumeli, si osvežimo nekatere pojme o brexitu ...

Miha Naglič

Osem ključnih pojmov

Na prvem mestu je dogovor o brexitu. »Znan je tudi kot ločitveni ali izstopni sporazum, določa pravni okvir za urejen izstop Združenega kraljestva iz EU po 50. členu pogodbe unije. Obsega 585 strani, 185 členov, tri protokole in več aneksov. Sporazumu je priložena precej krajša, nezavezujoča politična izjava o prihodnjih odnosih. Dogovor sta EU in britanska vlada dosegli novembra lani, isti mesec ga je potrdil vrh 27 članic EU, britanski poslanci pa so ga zavrnili 15. 1. 2019. Ureja tri prednostna ločitvena vprašanja – pravice državljanov, finančno poravnavo in mejo na irskem otoku – ter prehodno obdobje.« Drugi pojem je irsko varovalo. »Brexit bi lahko povzročil veliko težav na irskem otoku, saj bo Severna Irska kot del Združenega kraljestva marca izstopila iz EU, Irska pa bo ostala članica unije. S tem bi bila meja na irskem otoku edina kopenska meja med Veliko Britanijo in EU, a zaradi velikonočnega sporazuma iz leta 1998, ki na območju zagotavlja mir, na tej meji ne bi smelo biti prestrogega nadzora. Da bi se trdi meji na irskem otoku izognili, sta se EU in britanska vlada dogovorili za varovalo, poznano po angleškem izrazu ''backstop''. To v primeru, da ne bo ustrezne rešitve v pogajanjih o sporazumu o prihodnjih odnosih, predvideva vzpostavitev enotnega carinskega območja EU in Združenega kraljestva ter veljavnost nekaterih pravil notranjega trga za Severno Irsko. Varovalo je po navedbah evropskih diplomatskih virov za britanske poslance sporno, ker ne omogoča ''osvoboditve od bruseljskih birokratov in njihovih paragrafov'', kar je bil eden glavnih motivov pobudnikov brexita.« Tretji pojem je prehodno obdobje. »Strani sta se v pogajanjih o brexitu dogovorili za 21-mesečno prehodno obdobje do konca leta 2020, v katerem naj bi dorekli prihodnje trgovinske in druge odnose. Prehodno obdobje bo mogoče podaljšati za največ dve leti.« Četrti pojem: 50. ČLEN. »50. člen, uveden z lizbonsko pogodbo leta 2009, opredeljuje izstop članice iz EU. Določa, da se lahko vsaka država v skladu s svojimi ustavnimi določili odloči za izstop. Določa tudi dveletni rok za izstop. Velika Britanija je 50. člen sprožila 29. marca 2017 in s tem začela postopek izstopa iz EU, kar pomeni, da naj bi Združeno kraljestvo EU zapustilo 29. marca 2019. To dveletno obdobje je sicer po 50. členu ob strinjanju vseh strani mogoče tudi podaljšati. Podaljšanje bi bilo potrebno, če bi Združeno kraljestvo želelo brexit preložiti, kar se v zadnjem času vse pogosteje omenja.« Peta je carinska unija. »Carinska unija EU je bila prvič opredeljena v rimski pogodbi iz leta 1957, leta 1968 pa so bile z njo odpravljene carinske dajatve na mejah med članicami Evropske skupnosti. Danes predstavlja enotno trgovinsko območje, kjer lahko vse blago prosto kroži ne glede na to, ali je bilo proizvedeno v EU ali zunaj njenih meja.« Šesti pojem: enotni trg. »Na enotnem trgu EU, ki ga včasih imenujemo tudi notranji trg, velja prosti pretok ljudi, blaga, storitev in denarja.« Sedmi: trdi/mehki brexit. »Izraza trdi in mehki brexit opredeljujeta, koliko bi bilo Združeno kraljestvo po izstopu iz EU povezano s carinsko unijo in enotnim trgom. Za ''najtrši brexit'' velja izstop brez dogovora, kar pomeni, da Združeno kraljestvo v tem primeru čaka kaos v prihodnjih odnosih z EU, najpomembnejšim zunanjim trgom, in velika negotovost v odnosih s tretjimi državami.« Osmi pojem: urejen brexit brez dogovora. »Po tem scenariju, ki se omenja v zadnjem času, bi Združeno kraljestvo unijo zapustilo brez nepriljubljenega ločitvenega sporazuma, a bi odhod preložili za leto dni. V tem času bi strani sklenili najpomembnejše dogovore o prihodnjih političnih in gospodarskih odnosih.« (Vir: STA, 24ur.com)

Theresa May se tolaži

»Ko bomo zapustili Evropsko unijo, bomo imeli polni nadzor nad tem, kdo prihaja k nam. Ne bo se več dogajalo, da bodo imeli državljani EU, ne glede na njihovo usposobljenost in izkušnje, prednost pred inženirji iz Sydneyja ali računalniškimi programerji iz Delhija.« To je ena izmed (samo)tolažilnih izjav britanske premierke Therese May. Saga o brexitu pa se nadaljuje.

Kaj dogaja?

Brexit je bolj britanski kot evropski problem. Kako pa razložiti vse hujše nezadovoljstvo ljudi v evropskih državah? Protesti so kljub zimi vse bolj izraziti. Množice protestirajo v Franciji, na Madžarskem, v Grčiji, Srbiji ... Skupnega imenovalca ni, razlogov je več. Najbolj prepoznaven pa je ta, da nekateri sloji živijo vse slabše, zlasti nižji in nižji srednji. Razlogi so torej v želodcu, izražajo pa se s srcem in glavo ...

»Brexit je pošast, ustavimo jo!« Napis na protestu zoper brexit v Manchestru, 1. 10. 2017. Desna glava pošasti je glava Therese May. / Foto: Wikipedija

Premierka Theresa May in predsednik Donald Trump med tiskovno konferenco v Beli hiši, 27. 1. 2017. Takrat sta bila oba videti še kar zadovoljna ... / Foto: Wikipedija

Ne, ti ljudje v Beogradu 15. 12. 2018 ne čakajo na novo leto; protestirajo proti srbskemu predsedniku Vučiću, pod katerim mnogi živijo vse slabše ... / Foto: Wikipedija

Za boljšo šolo (4)

Prijava na inšpekcijo ni potrebna

Ivka Sodnik

Kljub temu da šole pri svojem delu uživajo veliko strokovne avtonomije, se nad njimi občasno opravlja strokovni nadzor. To neprijetno nalogo izvaja šolska inšpekcija, ki je dolžna nadzorovati in spremljati zakonitost dela šol. Vzgojno-izobraževalno delo oziroma kakovost izvajanja pouka in uresničevanje vzgojnega načrta pa v šolah spremljajo samo ravnatelji – če in kolikor jim dopušča čas.

Po zakonu o šolski inšpekciji bi morale biti šole pregledane vsakih pet let. Ker je inšpekcija v zadnjih letih zasuta z anonimnimi prijavami in primanjkuje inšpektorjev, se redni pregledi vrtcev in šol ne morejo več izvajati v predpisanem roku. Učitelji in ravnatelji se pritožujejo šolskemu ministrstvu, naj nekaj ukrene proti anonimnim prijavam, saj njihovo reševanje jemlje šolam veliko časa in vnaša v šolske zbornice velik nemir in stres. Šolska inšpekcija se brani z odgovorom, da je znaten delež anonimnih prijav utemeljen in da morajo posredovati, če iz prijave zaznajo, da so otrokom kršene temeljne pravice do izobraževanja in varnosti v šoli. V zadnjem času vlada po Sloveniji pravi pogrom proti inšpekciji, četudi skuša ta zgolj opravljati svojo dolžnost. Problem ni v šolski inšpekciji, ampak nekje drugje. Vprašati se moramo, zakaj se toliko staršev – šolniki so prepričani, da so najpogostejši prijavitelji starši – odloči za anonimno prijavo proti šoli. Od kod tolikšno nezaupanje do učiteljev in ravnateljev, da bodo pritožbe staršev v šoli obravnavali na način, da vpleteni otroci ne bodo čutili nobenih posledic? Kot dolgoletna ravnateljica sem prepričana, da so prijave šolski inšpekciji nepotrebne. Iz lastnih izkušenj lahko povem in verjamem, da se problemi lahko uspešno rešujejo v šoli. Učitelji in ravnatelji morajo učencem in staršem vsako leto znova razumljivo predstaviti vsa pravila, ki veljajo pri pouku, med odmori in dejavnostih zunaj šole. Prav s tem namenom pripravljajo šole letne publikacije, s katerimi starše seznanijo z dnevno, tedensko in letno organizacijo dela, s hišnim redom in šolskimi pravili. Učitelji naj bi pri prvih urah pouka meseca septembra učencem na kratko predstavili učne vsebine, učna gradiva, kriterije ocenjevanja in druge zahteve do učencev. Ko pride do prvih nesoglasij med učencem in učiteljem, naj pridejo starši skupaj z otrokom do tega učitelja in se pogovorijo. Če s pojasnilom niso zadovoljni, je naslednji korak pogovor z razrednikom. Če tudi na tej stopnji ne pride do razrešitve in pomiritve problema, je treba s težavami seznaniti še ravnatelja. Običajno ravnatelja s problemom seznanijo že učitelji sami, posebno tisti, ki so dovolj samozavestni, da znajo kritično oceniti svoje ravnanje in priznati tudi morebitne napake. Zavedati se moramo, da želijo imeti vsi učitelji in ravnatelji dobre odnose s starši in tudi učenci, saj ti motivirano sodelujejo pri pouku samo, če se v šoli počutijo varne in sprejete.

Zgoraj opisano stopenjsko reševanje problemov in zapletov v šoli, brez katerih nikjer ne gre, bo tudi za otroke zgled, da se da večino težav rešiti s pogovorom in ne s silo. Zato bi morali tako starši kot učitelji že otroke usposabljati za odkrit in spoštljiv pogovor, brez strahu, da se nam bo kdo maščeval ali nas šikaniral. Najslabša rešitev je anonimna prijava šolski inšpekciji, ker ta preveč vznemiri šolsko zbornico in močno poruši medsebojne odnose.

Pogovor

V Sloveniji mi nič ne manjka

Dora Domajnko

Dora Domajnko, ki se je nedavno okitila z nazivom inženirke leta, zase pravi, da ima sanjsko službo. Energijo za delo in študij pa črpa tudi iz športa in glasbe.

Aleš Senožetnik

Inženirka leta Dora Domajnko je zaposlena v komendskem podjetju RLS Merilna tehnika, njen prosti čas pa zapolnjujeta predvsem šport in glasba.

Ljubljančanka Dora Domajnko je zaposlena v oddelku za razvoj komendskega podjetja RLS Merilna tehnika. Zahtevno delo usklajuje tudi s študijskimi obveznostmi, končuje namreč doktorat na Fakulteti za elektrotehniko. V začetku januarja je postala inženirka leta 2018. Žirija jo je prepoznala kot izjemen navdih mladim za inženirske študije in ustvarjalce prihodnosti.

Zase pravi, da opravlja sanjski poklic. »Večkrat si kdo misli, da če je kreativen, mora študirati kaj umetniškega, sicer ne bo mogel razviti svojega potenciala – vendar to ni nujno res. Veliko tega lahko izživiš tudi skozi inženirski poklic,« je še kot nominiranka za inženirko leta povedala v decembrskem pogovoru za naš časopis. Svoje navdušenje nad inženirskim delom pa prenaša tudi na mlajše generacije.

Za tokratni pogovor smo jo ujeli pred nastopom na Gimnaziji Bežigrad, ki jo je pred nekaj leti obiskovala kot gimnazijka, tokrat pa je o inženirstvu spregovorila gimnazijcem.

Vas je izbor za inženirko leta presenetil ali ste naziv pričakovali?

»Računati je bilo treba na vse, organizatorji so nam namreč priporočili, da pripravimo nekaj besed za primer, če zmagamo, pa tudi za primer, če bo izbrana katera druga. Vse kandidatke so bile odlične. Vse so izkušenejše od mene in imajo marsikaj povedati svetu. Osebno sem seveda izbrala nekaj svojih favoritk. Priznam, da mi je bilo na koncu kar malo nerodno, da je prav meni pripadel častni naziv inženirke leta.«

Kako gledate na to, da ste nagrado dobili kot najmlajša med vsemi nominirankami?

»V ospredju niso bili samo profesionalni dosežki kandidatk, ampak so organizatorji želeli poudariti tudi neko osebno zgodbo, s katero bi se lahko približali dijakinjam in drugim, ki se odločajo za inženirski poklic. V tem obdobju je razmišljati za več kot deset let vnaprej čisto preveč abstraktno. V tem pogledu je bila moja mladost prednost.«

Ste se že navadili na medijsko pozornost, ki ste je deležni?

»Res je bilo v teh dneh ogromno pozornosti medijev. Nisem je pričakovala, in še sreča, da je nisem, saj bi imela sicer več treme. No, menda vsi najraje govorimo o sebi, in jaz to zdaj lahko neprestano počnem že celih 14 dni. (smeh) Je pa naporno.«

Se vidite kot nekakšna promotorka inženirskih poklicev?

»Moje promotorske sposobnosti so naravnost žalostne, zato ne bi rekla, da se vidim v tej vlogi. Če bi takšni kot jaz delali v prodaji, bi pogubili sleherno podjetje. Raje se vidim v vlogi pripovedovalke neke zanimive zgodbe.«

Kako je biti spet na »domači« gimnaziji, le da tokrat v malo drugačni vlogi? Kaj pogrešate gimnazijska in študentska leta?

»Lepo je spet obiskati svojo šolo, predvsem ker mi tokrat ni treba k rednemu pouku. Hitro se navadiš na svobodo, ki jo imaš med študijem, ko lahko sam razporejaš čas. Kar je sicer nevarno, če nisi discipliniran. Seveda ne pogrešam testov in izpitov, sem pa v času gimnazije in fakultete v sošolcih našla prijatelje, s katerimi smo doživeli marsikaj in s katerimi se še danes družim.«

Kljub temu da sta že starša elektrotehnika, pa verjetno to ni bila prva želja v otroštvu?

»V vrtcu smo si seveda vsi želeli biti smetarji, da bi se lahko vozili na zadnji strani tovornjaka. (smeh) Kasneje sem si želela postati gozdarka, saj je bil dedek gozdar in me je večkrat vzel s sabo na teren v gozd. Včasih sem smela s posebno modro kredo označiti kakšno drevo in to se mi je zdelo zelo imenitno.«

Kaj bi počeli, če se ne bi ukvarjali z inženirskim poklicem? Katera bi bila naslednja poklicna izbira?

»Precej sem kolebala med različnimi možnostmi in do zadnjega nisem vedela, na katero fakulteto se bom vpisala. Resno sem razmišljanja tudi o študiju fizike, a sem se na koncu odločila za elektrotehniko. Kasneje med študijem sem še veliko nihala med različnimi področji in smermi, dokler nisem po spletu okoliščin pristala v podjetju RLS Merilna tehnika, najprej kot štipendistka, nato pa sem se v podjetju tudi zaposlila in tu se še danes dobro počutim.«

Večkrat ste omenili, da vas tujina ne zanima. Menite, da imate v Sloveniji dobre možnosti za razvoj?

»Mislim, da mi tukaj nič ne manjka. Če se nekdo želi specializirati na res specifičnem področju, za katero v Sloveniji ni pravih pogojev, se mora seveda odpraviti v tujino. Še bolj praktično pa je, da si raje izbere področje, na katerem smo (lahko) vrhunski tudi pri nas. Tudi sama sem izkoristila možnost študentske izmenjave in tako na neki način izkusila življenje v tujini. Bila je super izkušnja, sicer pa rada živim v Sloveniji in ne vidim razloga, da bi šla kam drugam. Slovenija je lepa dežela, vse je blizu. Delam v komendski poslovni coni, tako da se s sodelavci lahko zmenimo za dopoldansko smučanje na Krvavcu, do malice pa smo lahko že nazaj v podjetju.«

Bili ste tudi precej uspešna športnica – kajakašica na divjih vodah. Vam je kaj žal, da kariere niste nadaljevali tudi v članski konkurenci?

»Ne, zaključila sem takrat, ko je bil čas za to. Prehod v člansko konkurenco je zelo težek, začneš od začetka, ko si daleč od najboljših, in težko je usklajevati treninge s študijem. V športu so rezultati merljivi in hitro vidiš, kakšna je tvoja perspektiva. Če znaš realno oceniti svoje zmožnosti, te to lahko reši marsikatere zablode.«

Številni nekdanji športniki pravijo, da se v športu naučijo discipline. Se strinjate?

»Da, šport te nauči organiziranosti in odgovornosti. Bila sem res zmeden, zasanjan in počasen otrok in klubsko življenje je bilo zame prava terapija. Če si zamudil na trening, so te trenerji poslali domov – in seveda se mi je to tudi zgodilo. Naučiti sem se morala skrbeti za svojo opremo. Kdor si ni izboril primernega mesta za sušenje neoprenske obleke, je naslednje jutro moral obleči mokro. Če smo med treningom poškodovali čoln, ga je bilo treba popraviti. Danes mislim, da mi je vse to dalo več kakor vsi doseženi rezultati.«

Ste tudi učiteljica smučanja in kajaka na divjih vodah. Imate radi poučevanje, delo z mladimi?

»Zelo lepo je deliti stvari, nad katerimi sem sama navdušena. Kajaka sicer ne poučujem več, še vedno pa rada učim smučanje. Največje zadovoljstvo je videti napredek, ki je posledica skrbnega dela, pa naj bo to pri otrocih, kolegih ali sebi. Učenje se namreč nikoli ne konča.«

Igrate harmoniko v folklorni skupini in zasedbi, v kateri preigravate irski punk. Na prvi pogled se zdi, da gre za precej nasprotujoči si stvari?

»Zdita se bolj različni, kot sta. Igram zato, ker se ob tem dobro počutim. Ni glavna stvar žanr, ampak spomini in prijetne izkušnje, ki ostanejo. S folkloro gremo večkrat na turnejo, kjer se družimo s tujimi skupinami in se imamo super, poleg tega pa spoznavamo tako svojo kot tujo kulturno dediščino. S skupino Via Entropia, ki jo je s kolegom ustanovil brat, pa preigravamo irski punk, ki je glasba za žur. Krona vsega je, da lahko nastopaš in vidiš, da ljudje, ki nas pridejo poslušat, uživajo. Ravno včeraj (pogovor je potekal v ponedeljek, op. a.) smo se vrnili z gostovanja v Pragi in vem, da bom ob takem odličnem koncu tedna dobre volje še najmanj do srede.«

Kakšne načrte še imate?

»Najprej bi rada dokončala doktorat, to je zdaj edina stvar, ki me časovno omejuje. Potem pa si bom cilje postavljala sproti. Našla sem se v delu v razvoju in na tem področju me čaka še precej izzivov.«

»Izkoristila sem možnost študentske izmenjave in tako na neki način izkusila življenje v tujini. Bila je super izkušnja, sicer pa rada živim v Sloveniji in ne vidim razloga, da bi šla kam drugam.«

Zanimivosti

Na daljavo se je šolala iz Norveške

Dijakinja jeseniške gimnazije Maja Kerštajn je eno šolsko leto živela in trenirala na Norveškem. V tem času se je šolala na daljavo, profesorji so ji teste pošiljali po elektronski pošti, ustno pa so jo ocenjevali po Skypu.

Urša Peternel

Maja Kerštajn je leto dni trenirala na Norveškem, v tem času pa na daljavo opravila tretji letnik Gimnazije Jesenice. / Foto: osebni arhiv

Na Gimnaziji Jesenice športno kariero svojih dijakov, ki so vrhunski športniki, spodbujajo prek projekta Dvojna kariera športnika. Nedavno so tako prejeli certifikat Športnikom prijazno izobraževanje, je povedala ravnateljica Lidija Dornig.

Maja Kerštajn iz Kranjske Gore je dijakinja 4. Š Gimnazije Jesenice. Že kot deklica se je začela ukvarjati s smučarskim tekom in v vseh teh letih nanizala številne tekmovalne uspehe. Ker veliko trenira in tekmuje, v šoli veliko manjka. A na Gimnaziji Jesenice so ji omogočili, da kljub temu redno opravlja šolske obveznosti. Tako je bilo tudi v času, ko je Maja skoraj leto dni živela in trenirala na Norveškem.

Maja se je za Norveško odločila, ker je to dežela smučarskega teka. »Tek na smučeh tam sega globoko v zgodovino, zato se mi zdi, da imajo tudi odnos do tega športa drugačen kot v drugih državah. Tam velja za cenjen in plemenit šport. Ta njihov zagon za tek na smučeh sem želela občutiti na lastni koži,« pripoveduje Maja, ki je na Norveškem živela in trenirala med avgustom 2017 in junijem 2018. Kot pravi, je bivanje in treninge organizirala sama skupaj s starši, ki so tudi krili večji del stroškov.

Bivala je v kraju Meråker, ki velja za »meko« smučarskega teka. Večino časa je tako Maja namenila treningom, trenirala je pod okriljem tamkajšnje srednje šole, kjer je obiskovala tudi pouk nekaterih predmetov. »Hodila sem samo na predavanja iz predmetov, za katere ne potrebuješ znanja norveščine, recimo matematike in kemije.« Sicer pa je na daljavo obiskovala tretji letnik Gimnazije Jesenice. Učno snov so ji po internetu pošiljali profesorji in sošolke, za dodatno razlago pri matematiki in fiziki pa se je s profesoricama dobila na učni uri na Skypu. Na enak način je opravila tudi ustno ocenjevanje, medtem ko so jeseniški profesorji pisne teste poslali na srednjo šolo v Meråkerju, kjer so test natisnili, Maja pa ga je reševala ob prisotnosti tamkajšnjega nadzornega profesorja. »Potem so rešen test skenirali in ga poslali nazaj na Gimnazijo Jesenice,« pripoveduje Maja. Kot dodaja, je vse skupaj dobro potekalo, tako je tudi uspešno zaključila tretji letnik. Je pa vmes za nekaj tednov prišla tudi nazaj v Slovenijo, kjer je tekmovala na domačih tekmah in kontinentalnih pokalih.

In kakšna dežela je Norveška? »Pokrajina je čudovita, čisto drugačna od tega, kar sem navajena tukaj, v Sloveniji. Tam se res ogromno ljudi ukvarja s športom, predvsem s tekom na smučeh. Zelo težko pa sem se privadila na kratke dneve. Decembra se je daniti začelo šele okoli devete ure zjutraj, noč pa je bila že pred tretjo uro popoldne,« odgovarja Maja, ki se je naučila tudi nekaj norveščine, čeprav se je večinoma pogovarjala v angleščini.

Maja je zdaj spet doma in obiskuje četrti letnik gimnazije. Kot pravi, razmišlja, da bi po maturi odšla tudi na študij na Norveško. Cilje pa ima tudi na področju smučarskega teka. »Moj cilj je, da bi imela še naprej motivacijo za pridno treniranje ter da bi to prineslo s seboj dobre rezultate na državnih in mednarodnih tekmovanjih,« še dodaja.

Na podoben način se na daljavo šola še nekaj dijakov, vrhunskih športnikov Gimnazije Jesenice.

V gorah začuti tripartitnost človeka

V okviru muzejske razstave Korajža je ženskega spola, ki govori o slovenskih alpinistkah, je minuli petek v Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani potekal muzejski večer z Marijo Štremfelj. Razgrnila je retrospektivo svojega življenja, v katerem imajo gore še posebno pomembno mesto.

Maša Likosar

Marija Štremfelj po štiridesetih letih alpinizma in športnega plezanja še vedno goji spoštovanje do hribov in sten. / Foto: Primož Pičulin

Kranjčanka Marija Štremfelj je slovenska alpinistka, ki ji je kot tretji Evropejki in 13. ženski na svetu leta 1990 uspel vzpon na najvišji vrh sveta, 8848 metrov visoki Mount Everest. Je športna plezalka, ki je dvakrat zmagala na športnoplezalni tekmi Rock master v Kranju. Je profesorica biologije, gorska vodnica, mati treh otrok (vsi so ljubitelji športnega plezanja) in žena Andreja Štremflja, ki je lansko leto postal dobitnik zlatega cepina za življenjsko delo in za vrhunski vzpon. Z alpinizmom se je začela ukvarjati leta 1975 na Alpinističnem odseku Kranj. Nad gorami jo je navdušil pet let starejši brat Tone, ki je bil načelnik AO Kranj. »Sestanki odseka so potekali pri nas doma, opazovala sem diapozitive slik alpinističnih vzponov in gore so se mi že tedaj zdele nadvse privlačne. Prevzel me je učinek lepote gorskega okolja. Bila sem srednješolka in iskala sem svojo identiteto. Našla sem jo med alpinisti,« pravi Štremfljeva.

Njen prvi stik z visokimi gorami je bila odprava v Ande leta 1979. Bila je članica prve jugoslovanske ženske alpinistične odprave v Pamir, kjer se je povzpela na 7495 metrov visok vrh Pik Komunizma. Stala pa je tudi na štirih osemtisočakih. Leta 1986 je osvojila svoj prvi osemtisočak, 8047 metrov visoki Broad Peak, drugi je bil Mount Everest, tretji Čo Oju, leta 2004 pa še četrti, Daulagiri, za katerega pravi, da je bil to njen najtežji in najzahtevnejši vzpon. Marija Štremfelj, ki pleza že štirideset let, ima za seboj več kot tisoč petsto alpinističnih vzponov, če bi dodali še športno plezanje, bi bila številka še veliko večja. Skupaj z možem Andrejem sta obšla skorajda vse celine sveta, ostajata jima še Avstralija in Antarktika.

Idilično življenje Marije Štremfelj tik pod nebom visoko v gorah sta usodno zaznamovali dve nesreči. Sestra Barbara se je leta 1980 pri plezanju v Šitah smrtno ponesrečila. To je bil razlog, da je kranjska alpinistka skoraj za vedno obesila na klin plezalnike in dereze. »Prepričana sem bila, da hribov ne želim več videti in jih pol leta tudi nisem obiskala. Sestrina smrt je res povzročila strašno tesnobo, ob tem pa je moja mama odigrala pomembno vlogo, ker mi je dala vedeti, da krivda ne pripada meni,« pripoveduje Marija Štremfelj in nadaljuje: »Postala sem zagrenjena, a ker sem imela en mesec staro hčerko, sem si dejala, da si ona ne zasluži večne žalosti in črnine. Skozi bolečino so se razjasnile moje želje in darovi, vrnila sem se v gore.«

Drugi mejni dogodek je bila ekstremna žeja v El Capitanu v Kaliforniji leta 1993. »Steno sva z možem želela preplezati v treh dneh, seboj pa sva vzela le osem litrov vode. Že po prvem dnevu sva popila večino zaloge. Bila sva oslabljena, usta so zatekla, sluznica je bila lepljiva. Brskala sva v razpoke skal, kjer so bili odpadki, tudi steklenice z urinom, in nepričakovano sem naletela na zaboj štirih litrov čiste vode. Ta voda je pomagala, da sva še tisti večer dosegla rob stene. Tedaj sem imela občutek, da se mi je zgodil dotik boga, okrepila sem mi je vera, spoznala sem, da ne obstaja samo telo, ampak sta tudi duša in duh. Spoznala sem, da je gora prostor, kjer dejansko lahko začutim tripartitnost človeka,« sklene Marija Štremfelj.

MULTIKULTI

Ljubezen je našel v Bohinju

Roel Stiens, osemindvajsetletni Belgijec, je ob Bohinjskem jezeru iskal kotiček, kjer bi lahko v miru posedel, a je kaj hitro ugotovil, da ni sam. Malce stran je sedela Tjaša Dobravec, dekle, ki je s svojo plesno zgodbo ob drogu osvojila publiko in žirijo v zadnjem šovu Slovenija ima talent – osvojila pa je tudi Roelovo srce.

Alenka Brun

Če se pošalimo, Roelu ne manjka več veliko in bo »dobil bohinjski potni list«, saj preživi večino časa v Bohinju oziroma pri Tjaši v Češnjici. V Belgijo se vrača le še na obisk. Prihaja iz kraja Sint-Pieters-Leeuw.

Tjašo je spoznal pred tremi leti, ko je počitnikoval v Bohinju. »Iskal sem mesto ob jezeru, kjer bi ne bilo ljudi, da bi v miru sedel in užival v naravi, in ko sem že mislil, da sem ga našel, me je nekdo ogovoril. Deset metrov stran je sedela Tjaša. Tudi ona je mislila, da bo v miru razmišljala ...« Začela sta se pogovarjati. »Takrat sva bila popolnoma drugačni osebi kot danes. Jaz sem bil v slabi zvezi, ona je iskala odgovore in uravnoteženost v svojem življenju.«

Na začetku sta si samo dopisovala, čez čas pa ugotovila, da ju veže nekaj močnejšega kot le prijateljstvo. Skupaj sta od lanskega junija.

Dela kot novinar

Tjaša želi v Torino, na izobraževanje v cirkuško šolo. Roel jo podpira. »Če se odloči, bom šel z njo.« Ker dela pri projektih in kot novinar za novičarske spletne strani dveh računalniško-spletnih gigantov, ne vidi večje težave – bo pač za računalnikom sedel v Torinu.

Roel poleg materinščine govori še italijansko, francosko, nemško in angleško. Rad ima jezike in jih je študiral; zaključil pa je podiplomski študij komunikacijskega managementa. Tudi z učenjem slovenščine se spogleduje. »Kakšna beseda je podobna nemški, tako da sem in tja celo kaj razumem,« se zasmeji. S Tjašo in drugimi komunicira v angleščini.

Slovenci uporabljajo copate

Njegova srčna izbranka Belgije ne vidi kot dežela, kjer bi lahko živela, ker bi pogrešala sonce, gore in naravo, saj je Belgija bolj ravninska dežela; se je pa zato Roel nad Slovenijo takoj navdušil. Pa tudi Slovenci so mu všeč. »Najbolj zanimivo je, da ste v bistvu topli, vendar tega ne izražate z objemi in poljubi, kot to na primer počnejo Italijani in Španci. Za prvi pozdrav sežete nekomu v roko. Še Belgijci se objamemo, poljubimo na lica, tako da sem se moral na to kar navaditi. Slovenci najprej dajete vtis, kot da na stvari gledate zelo z distance, ste zadržani, a to ni res. Ko enkrat začnete komunicirati, se izkaže, da ste prijazni, topli. Potem kar hitro povabite domov, ponudite gostu copate, na mizo postavite hrano in pijačo. Aja, da moraš, preden vstopiš v hišo, sezuti čevlje in si nadeti copate, tega pri nas tudi ne poznamo ...«

Njegova strast je tek

Pred šestimi leti se je Roelu življenje obrnilo na glavo.

Tjaša Dobravec in Roel Stiens

Kot potnik je bil udeležen v hudi prometni nesreči, kjer je izgubil dobrega prijatelja. Pred nesrečo je bil član močne belgijske tekaške ekipe. Po nesreči pa je potreboval kar nekaj časa, da je okreval. Vse to je sedaj preteklost, vrača se v tekaške vode. »Vedno sem bil tekač in še vedno sem,« pripoveduje. Tek je namreč njegova strast. Predvsem ga zanima tek na dolge razdalje. Zato se je v Sloveniji tudi intenzivno lotil iskanja ekipe, kjer bi lahko treniral, vendar je takoj ugotovil, da ne bo enostavno, ker tovrstno treniranje tu ni tako razvito kot v Belgiji. Našel je ekipo v Ljubljani, morda pa bo enkrat v prihodnosti sam imel tudi šolo za tekače. Bo še videl, pravi.

»Tek je moj način življenja,« še enkrat poudari in nežno pogleda Tjašo, ki mu pogled vrne. Ni treba veliko in velikih besed; vesta, da sta izbrala eden drugega.

Slovenci ste zelo aktivni

V Kranju živečo Poljakinjo Elo Król Slovenija navdušuje s svojimi lepotami in raznolikostjo, ki jo ponuja kljub svoji majhnosti. V pol leta, kar se je preselila k nam, uspešno usvaja slovenščino, sicer pa dela kot asistentka v Centru za eksperimentalno mehaniko na ljubljanski Fakulteti za strojništvo.

Ana Subic

Ela Król je 25-letna Poljakinja, ki zadnjega pol leta živi v Kranju, kamor jo je pripeljala ljubezen. Leta 2016 se je kot študentka materialnega inženiringa odpravila na študentsko izmenjavo v Anglijo, kjer je na univerzi Cranfield študirala nanotehnologijo. Tam je spoznala študenta strojništva iz Kranja Domna Šinkovca, ki je bil prav tako v zadnjem letniku. Med njima je preskočila iskrica in tako je domovino svojega izbranca prvič obiskala že septembra 2017, za nagrado po opravljenem magisteriju. O Sloveniji je že med študijem slišala veliko lepega, ne le od svojega Domna, pač tudi od drugih slovenskih študentov. »Pred prihodom sem videla dokumentarec, v katerem so predstavili kuharsko mojstrico Ano Roš in tudi nekatere lepote Slovenije. Prav osupnile so me. Domnu sem rekla, da me bo moral obvezno peljati k Soči. In me je. V Hiši Franko žal še nisem bila,

Ela Król / Foto: Primož Pičulin

saj je zasedena več mesecev vnaprej, si jo pa vsekakor želim obiskati,« nam je zaupala simpatična Poljakinja. Pa tudi, kako zelo so jo navdušile lepote slovenske narave, gore, Blejsko in Bohinjsko jezero ...

Ela prihaja iz mesta Jaworzno v Šleziji. Njen rojstni kraj ima okoli devetdeset tisoč prebivalcev. »Mesto je precej večje od Kranja. Včasih je bilo to industrijsko območje, mnogi so se naselili tja zaradi dela v rudnikih premoga.« Odločitev za selitev v Kranj zanjo ni bila težka, saj je bila vedno odprta za mednarodne izkušnje. Na Poljskem je delala v avtomobilski industriji in vedela je, da bo tudi pri nas slej ko prej dobila zaposlitev, a da zna zaradi slabšega znanja slovenščine trajati nekoliko dlje. Pa ni bilo prav dolgo. Od novembra je namreč tehnična asistentka v Centru za eksperimentalno mehaniko polimerov in kompozitov, ki deluje na ljubljanski Fakulteti za strojništvo. Svoje delo ima zelo rada, ne izključuje pa možnosti kasnejšega doktorskega študija.

Tudi pri usvajanju slovenščine odlično napreduje. »Če že živiš v tuji državi, je lepo in prav, da govoriš njen jezik do te mere, da se lahko sporazumevaš v vsakdanjem življenju. Med poljskim in slovenskim jezikom je nekaj podobnosti, a se moraš vseeno naučiti ogromno besed in ni vedno enostavno najti pravih. Poleg tega imajo nekatere ravno obraten pomen. Na Poljskem beseda ''zapomnij'' pomeni pozabiti, beseda ''jutro'' pa jutri ... Z dvojino nimam težav, moram pa precej razmišljati o sklonih, časih in naglaševanju besed,« je razložila.

Zanimivo se ji zdi, kakšno raznolikost ponuja Slovenija kljub svoji majhnosti. »Le uro vožnje iz Ljubljane je že morje, kjer je povsem druga klima in deset stopinj topleje. Iz mojega mesta na Poljskem je do morja kar šest ur. Zanimivo je, da imate tudi govorne posebnosti po regijah, pa čeprav sploh niso zelo oddaljene. Presenetilo me je, kako zelo aktivni ste Slovenci – v vseh generacijah. Poleti sem bila skoraj vsak dan na Sv. Joštu in sem srečevala tudi ogromno starejših. Lepo je videti, da uživajo življenje, da gredo ven, v mesto ... Slovenci se mi zdite prijazni, zelo delavni in tudi pošteni, kar me navdaja z dobrim občutkom.« Kot ugotavlja, se ne razlikujemo kaj dosti od Poljakov. »Morda ste kot vozniki nekoliko bolj agresivni, ali kot pravi moj fant – dinamični. Za Poljake pa naj bi veljalo, da se včasih radi malo pritožujemo, da je to naš nacionalni šport. (smeh) Mislim, da pri Slovencih tega ni toliko.«

Slovensko hrano ima rada. »Okusi so sicer podobni kot pri poljski kulinariki, a je pri vas zaznati tudi vpliv Balkana,« je opazila Poljakinja, ki ima sicer najraje kranjsko klobaso. »So pa še druge jedi: žganci, štruklji, vaša slavna potica in idrijski žlikrofi.« V Sloveniji bi si želela več restavracij z vegetarijansko oz. vegansko ali vsaj lažjo hrano.

In kje življenjski standard boljši – v njeni rodni državi ali pri nas? »Odvisno od tega, kaj nekomu predstavlja kakovost življenja. Hrana in storitve so na Poljskem cenejše, imate pa po drugi strani pri vas povsem blizu čudovito naravo, hribe, morje, možnosti za različne aktivnosti. Meni osebno to povečuje kakovost življenja. Z ekonomskega vidika je pa verjetno nekoliko lažje živeti na Poljskem,« je odvrnila.

Ela se veseli, da jo bo v kratkem pri nas obiskala tudi njena družina. Želijo si v Planico, stiskat pesti za smučarske skakalce, med katerimi že tradicionalno blestijo tudi Poljaki.

Na robu

Vsaka pomlad ima svoj obraz, 1. del

Ubogati je treba!

Milena Miklavčič

usode

Ivanka se je rodila leta 1949. Po osemletki, ki jo je »končala« v šestem razredu, se je zaposlila. Plačo je dajala v varstvo mami, le redkokdaj je od nje dobila kakšen dinar nazaj. Imeli so majhno kmetijo in večina denarja je šla za davke in za šolanje starejšega brata. A se Ivanka ni pritoževala. Zdelo se ji je, da tako mora biti.

»Pri dvaindvajsetih sem spoznala Milana. Doma je bil iz sosednje vasi, skupaj sva se vozila na avtobusu. Beseda je dala besedo – in še preden sem vedela, za kaj gre, sem že bila noseča. To so bili časi, ko je bila nezakonska mati velika sramota, zlasti za krščansko družino, kakršna je bila naša. Brat, ki je medtem že postal duhovnik, bi se v tla vdrl!

Pa sva se poročila, četudi sem ga bolj slabo poznala. Ker so njegovi starši živeli v bloku, ni bilo misliti, da bi se priselila k njim. Še stranišča niso imeli v stanovanju. V vsakem nadstropju so imeli skupne prostore za sanitarije in pralnico, kjer so ženske ob sredah in ponedeljkih prale perilo. Tako je Milan prišel živet k meni. Mama je mislila, da ji bo tudi on dal ob mesecu plačo v hrambo, a mu kaj takšnega ni padlo na pamet. Začeli so se hudi prepiri, tudi pesti so pele. Oče je hotel na silo vtepsti Milanu v glavo naše navade, a se ni izšlo. Bila sem v osmem mesecu nosečnosti, ko so naju sredi noči postavili pred vrata. Oče jih je potem zaklenil, mama pa mi je skozi okno zmetala Milanove stvari. Mojih pa ne, ker je menila, da sem jih kupila z denarjem, ki je bil ''družinski''. Ostala sva brez vsega, čeprav sem imela veliko posteljnine, kuhinjskih pripomočkov, oblačil. A se nisva vdala, nisva potrkala in staršev prosila odpuščanja. Zakaj le?! Peš sva se odpravila do gostilne, kjer nama je gostilničarka po vztrajnem trkanju le odprla vrata in naju spustila v sobico za turiste. Pravzaprav so jo uporabljali lovci, ki so v naš kraj iz Italije prihajali na jago. Ostala sva le štiri dni, več ne, ker se je gostilničarka bala, da bom pri njih rodila.

Končno se je nama nasmehnila sreča: vselila sva se v neko delavnico, kjer so mojstri po vojni popravljali stare piskre. V zraku je še zmeraj lebdel nenavaden vonj, a naju ni motilo. Bila sva presrečna, saj je v kotu stala celo peč na drva, imela pa sva tudi stranišče in tekočo vodo. Prostor je bil precej visok, zato sva morala strop znižati, po betonu pa položiti deske. V eni sobi sva imela tako kuhinjo kot tudi spalnico. Nič hudega. Vseeno sva bila srečna. Milan je bil zelo dober človek, morda še malo preveč. Vsi so videli, kako me razvaja, zato so naju tudi obilo opravljali. Ko se je rodila najina zlata punčka Emica, je namesto mene obešal plenice, hodil v trgovino in pestoval štručko na soncu. Ko je prišla na obisk njegova mama, ga je prosila, naj ji ne dela sramote. ''Kaj bodo rekli ljudje? Nič drugega, kot da sem jaz kriva, da sem te po babje vzgojila!'' je sitnarila.

Da sva kupila posteljo in nekaj pohištva, sva vzela posojilo. Spet sva vrgla novo kost za glodanje! Pošteni ljudje takrat niso jemali kredita!

Porodniške sem imela samo tri mesece, ko sem že morala iti v službo. Kdo bo pazil na mojo Emico? Nekaj časa sva se z Milanom izmenjavala, on je delal dopoldne, jaz popoldne, a v nedogled to ni šlo. Delal je na vzdrževanju strojev, pogosto se je zgodilo, da je moral ostati v službi tudi čez uro. Lahko rečem, da mi je takrat sam Bog poslal na pot gospo Sonjo. Ostali sva prijateljici vse do današnjih dni. Povezala je naju nenavadna usoda. Zelo nenavadna. Pred drugo svetovno vojno se je poročila, a ker je bil njen mož potem na napačni strani, je moral po osvoboditvi zbežati iz domovine. Skupaj s še nekaterimi drugimi fanti so se vkrcali na ladjo in zbežali v Avstralijo. Tam so potrebovali delovno silo, hitro so dobili službo. Leta 1957 je za njim odšla tudi Sonja. Sinčka je pustila pri svoji mami. S seboj ga ni vzela zato, ker je bilo takrat tako, da so samske ženske lahko potovale v Avstralijo brezplačno. Komaj je čakala, da se snide z možem, saj ga je zelo pogrešala. Žal pa jo je on malo manj. Po svoje ga razumem: za fante so bili to težki časi. In tako je nanesło, da je tudi njen mož začel grešno živeti. A ne z drugo žensko, temveč z drugim moškim. Homoseksualnost je bila v Avstraliji strogo prepovedana, lahko so te celo kamenjali, če so izvedeli. Predstavljate si, kako se je počutila Sonja, ko je spoznala, da jo mož v postelji odvrača, da je noče niti objeti. Šele potem ko ga je enkrat zalotila ''sredi dela'', je z grozo v srcu spoznala, za kaj gre. Pospravila je svoje stvari in se zatekla k neki italijanski družini. Skupaj z njimi je potem odpotovala v Kanado. Ker so ji posodili denar, jim ga je morala tam vrniti. In to z obrestmi. Strta, zgarana in psihično izmučena se je vrnila domov prav v letu, ko se je rodila moja Emica. S sinom, ki je že odrasel, sta se odtujila, pa še njena mama ga je ves čas ščuvala. Materinstvo je iz njenega srca kar kipelo in s solzami v očeh je sprejela Emico. Ko jo je objela in stisnila k sebi, sem videla, da bo otroček v dobrih in varnih rokah.

Z možem sva potem še večkrat poskušala, toda ni se nama posrečilo. Bila sva zelo nesrečna, rada sva se imela, sanjala sva o veliki družini. Delavnico, ki je nekoč postala najino prvo zatočišče, sva predelala, zrasla je velika, prostorna hiša, v kateri bi lahko živele vsaj tri družine. Emica je bila pridna v šoli, tudi ona je odšla študirat. Nisva ji branila. Slovo je bilo težko, saj je čez teden živela v internatu.

Imela sva denar, kupila sva fička, prvo televizijo. Lepše se ne bi mogla imeti. Potem pa mi je umrl oče in mama me je začela priganjati, naj se preselim domov, da mi bodo prepisali kmetijo. Milan je bil odločno proti. Ni še pozabil, kako grdo so naredili z nama. Mama je bila še zmeraj zelo gospodovalna, ni trpela ugovorov. Nekega dne se je pred našo hišo ustavil tovornjak. Ko sem prišla ven, sem vprašala šoferja, po kaj je prišel. ''Po vaše stvari. Selite se!'' mi je odgovoril, ko sem ga bedasto gledala. Mama je kar mislila, da me bo na silo spravila k sebi. Bila je prepričana, da bova prodala hišo, denar pa vložila v kmečke stroje. Milan je čisto znorel. Takrat je bilo prvič, da me je udaril. In to naravnost čez usta. Zbil mi je zob, a bolj kot to je bolel udarec. Bila sem užaljena in prizadeta. Četudi mi je Sonja branila, sem odšla k mami. Ko bi me takrat Milan poklical nazaj, bi se vrnila, tako pa je molčal.

Doma je bilo potem vse po starem: mama mi je ukazovala, kot bi bila stara deset let, prisvajala si je mojo plačo, če je nisem ubogala, me je zmerjala. O, kako mi je bilo žal, toda vrnitve ni bilo! Bila sem vzgojena, da je treba starše ubogati, da imajo zmeraj prav. Niti pomislila nisem, da sem se jim enkrat že uprla in da ne bi bilo nič narobe, če bi se ponovno.

Na obisk je prišla tudi Emica. Prosila me je, naj se vrnem domov, da je oči žalosten in nesrečen. A sem bila preponosna, da bi mu kar odpustila tisti udarec. Če bi bila bolj ponižna, bi se zavedala, da sem ga sama prosila, naj to stori.

Moje življenje je bilo zelo naporno. Služba, delo na kmetiji, borbe z mamo. Sem in tja je prišel na obisk brat in mi solil pamet. Prav sovražila sem ga. Mama sama ni vedela, kako bi mu stregla, kaj vse bi mu dala. Ponavadi mu je stisnila v žep tudi denar. Četudi je brat vedel, da svojega nima, da je moj, ni niti trznil z očesom.

Minilo je skoraj štirinajst mesecev, kar sem ušla od Milana. Nekoč me ustavi oddelkovodja in me vpraša, ali ga kaj vidim. Povedala sem mu, da ne. Da zaide na moj oddelek takrat, ko ve, da me ne bo srečal. ''Hudiča in pol si zakuhala s svojim trapastim obnašanjem!'' je nadaljeval. ''A veš, da je 'tapata' noseča z njim?!''«

(Konec prihodnjič)

Matija Čop, ki je »žrl knjige«

Peter Colnar

Posebno častno mesto med slovenskimi pesniki ima France Prešeren, med pisatelji Ivan Cankar, med narodnjaki Janez Bleiweis, med matematiki Josip Plemelj, med oficirji Rudolf Maister, med osamosvojitelji Slovenije Jože Pučnik, med slikarji Božidar Jakac, med slavisti Maks Pleteršek, med kemiki Friderik Premrl ... Sem sodijo tudi številni drugi »po nemarnem« neimenovani zaslužniki, posebno mesto med najbolj uspešnimi Slovenci pa ima naš prvi estet, literarni kritik, začetnik slovenske literarne zgodovine, teorije in primerjalne književnosti Matija Čop. Med raziskovalci njegovega življenja vlada prepričanje, da brez njega ne bi bilo takšnega Prešerna, kot ga poznamo.

Prešeren se je na račun prijatelja pošalil: »V Ljubljani je dihur, ki noč in dan žre knjige, od sebe pa ne da najmanjše fige.« Matija Čop je živel sam, precej asketsko. O tem je rekel: »Živim le zase in za svoje knjige.« Seveda pa ne drži, da ne bi dal od sebe »najmanjše fige« ...

Rodil se je kot prvorojenec, tri leta pred Prešernom, kmečkim staršem – očetu Matiji in materi Elizabeti – 26. januarja leta 1797 v Poharjevi hiši v središču Žirovnice. S Prešernom sta imela skupnega začetnega učitelja. V sosedni vasi, v Mostah, je tedaj živel stari oče pisatelja Janka Kersnika Janez Krstnik Kersnik, ki je bil sicer profesor na ljubljanskem liceju. Posebno se je potrudil s Čopovim učenjem nemščine. Z njo je imel na začetku težave mladenič, ki je kasneje obvladal 19 jezikov. Nižjo in srednjo šolo je obiskoval v Ljubljani. Šolanje je nato nadaljeval na Dunaju, kjer je tri leta študiral tedanjo filozofijo. Leta 1817 se je z Dunaja vrnil v Ljubljano in bil do leta 1820 bogoslovec. Nato je postal gimnazijski profesor na Reki in v Lvovu, kjer je bil tudi profesorski pripravnik na univerzi. Po vrnitvi v Ljubljano se je zopet moral zadovoljiti z mestom gimnazijskega profesorja. Leta 1828 je sprejel mesto licejskega knjižničarja in je po letu 1831 opravljal samo to službo. Bil naj bi prvi med takratnimi izobraženci na svetu.

Med letoma 1831 in 1835 je bil eden najtesnejših Prešernovih prijateljev. Čop je estetskost priznaval predvsem romantičnim pesniškim oblikam srednjega veka in renesanse. S temi idejami je vplival na znance, prijatelje in somišljenike, po letu 1828 pa predvsem na Prešerna, ki se je pod njegovim vplivom usmeril v klasičnost in rabo romanskih oblik. Bil je cenzor, spodbudnik in zaščitnik Kranjske čbelice. Leta 1833 je s posegom v abecedno vojno zavrnil metelčico in razvil program, ki je namesto utilitarnega nabožnega slovstva za kmete zahteval posvetno literaturo za izobraženstvo.

»Dolgost življenja našega je kratka ...« je zapisal Prešeren. Čop naj bi bil dober plavalec, vendar je 6. julija 1835 utonil v vrtincu Save pri Tomačevem, ko je bil star 38 let.

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- **V Vrbi pri Žirovnici se je 22. 1. 1811 rodil cerkveni dostojanstvenik Janez Zlatoust Pogačar. Od leta 1875 je bil ljubljanski škof.**
- **Na Jesenicah se je 22. 1. 1883 rodil zborovodja Vinko Ambrožič. Bil je med pomembnimi ustvarjalci kulturnega in telesnovzgojnega delovanja na Jesenicah.**
- **V Zahomcu na avstrijskem Koroškem se je 26. 1. 1832 rodil keramik in podjetnik Blaž Schnabl (Šnabl). V Kamniku je razvil pomembno podjetje za oblikovanje keramike.**

GG +

Razgledi

Srečanje

Alenka Bole Vrabec

mizica, pogrni se

Tako je eden izmed avtorjev Pesmi štirih Janez Menart prevedel naslov pesmi Auld Lang Syne škotskega pesnika Roberta Burnsa. Zelo priljubljena je na prazničnih prednovoletnih koncertih povsod po svetu.

Star spomin / za zmerom se zgubi? / Naj gre v pozabo star spomin / na mlade dni. // Na roko, ti moj stari drug / in svojo daj mi ti. Pa pijva zdaj za tiste dni, / za mlade dni!

Burns, katerega rojstni datum je 25. januar 1759, je škotska legenda. Njegova poezija, ki jo je pisal tudi v škotskem narečju, se uvršča v svetovno liriko. Njegov največji navdih je bila ob ljubezni do ženske narava.

Rodil se je v Allowayu v Ayrshiru na jugozahodu Škotske in umrl 21. julija 1796 v Dumfriesu, kjer sta danes njegov mavzolej in Center Roberta Burnsa.

Živel je v skromnih razmerah, njegov oče je bil vrtnar in kmet, a je poskrbel za sinovo izobrazbo. Burns je imel srčno napako, ki sta ji botrovala preveč težko delo v otroštvu in pičla hrana. Leta 1773 je obiskoval latinsko šolo v Ayru in se učil francoščine, latinščine in matematike. Z očetom, ki je bil pravoveren kalvinist, sta se 1781 sprla in Burns je šel na svoje.

S prijateljem sta se lotila predelave lanu, a sta imela smolo, pogoreli sta jima hiša in delavnica. Po očetovi smrti leta 1784 sta z bratom prevzela majhno kmetijo, s katero zaradi slabih letin nista ničesar iztržila. Burns se je odločil, da bo poskušal svojo srečo na Jamajki, a si je premislil, saj je njegova antologija, ki jo je leta 1784 izdal v Edinburgu, naletela na navdušene bralce. A njegovo siromaštvo je bilo kot železna srajca. Rad je tudi nazdravljal.

Imel je vznemirljivo ljubezensko življenje, devet zakonskih otrok, dvakrat dvojčka, a so komaj trije izmed njih dosegli zrela leta. Zadnjega otroka je soproga Jean Armour Burns, ki ji je posvetil veliko pesmi, povila tisti dan, ko je umrl zaradi vnetja, ko so mu izdrli zob. Star je bil komaj 37 let.

Njegova dela so bila vedno bolj zaželena, vse bolj brana, pesmi pa tudi že prevajane. Škoti ga častijo kot junaka. V Dumfriesu so mu postavili spomenik že leta 1859. Za njegovo vdovo, rojeno leta 1765, so razpisali poseben sklad in res do konca življenja, umrla je leta 1834, ni trpela pomanjkanja. Burnsove večerje na dan spomina na njegovo rojstvo so zelo priljubljene, včasih svečane, včasih razposajene, na vseh pa se pripoveduje njegova poezija. Na vsaki teče škotski viski, velikokrat pa ponudijo tudi »black puding« ali »haggis« – krvavico oziroma prekajen ovčji želodec z drobovino. Mi ne tekneta, zato ...

Mafini s krvavico

Za 4 osebe potrebujemo: *330 g krvavice, 120 g bele moke, 1 žličko pecilnega praška, 100 g svežega belega sira, 120 g kisle smetane, 2 stroka česna, 1 žlico majarona.*

Krvavico iztisnemo iz ovoja, jo prepečemo na masti ali maslu in ohladimo.

Moko in pecilni prašek presejemo, dodamo pretlačen sir, sol (če sir ni preslan), jajce, poper, strt česen, majaron in smetano ter umešamo gladko testo. Na koncu dodamo prepečeno krvavico. V pekaču za mafine namastimo osem vdolbinic, jih napolnimo z nadevom in v pečici, ogreti na 180 °C, pečemo 25–30 minut. Ponudimo z dobrim dušenim rdečim zeljem.

Pa dober tek!

Vaš razgled

Tudi na sončno stran Alp je prišla zima. No, koledarska je stara že dober mesec, s snegom pa smo dobili še tisto pravo. Na Gorenjskem tudi pozimi vse deluje. Več – v turističnih krajih znajo poskrbeti za različne okuse. Na fotografiji lahko vidimo dve vrsti poljskih toalet. Model v lesu je tako imenovani retro stil za vse ljubitelje »nekoč je bilo«, poleg pa so tudi sodobni plastični primerki, ki bodo zanimali vse, ki stavijo na napredek in sodobno industrijsko estetiko. Kateri je bolj ekološki? Prepustimo to stroki. I. K. / Foto: Gorazd Kavčič

Čarobna zimska idila je dosegla tudi naše kraje – pokrajina je prekrita s čudovito snežno odejo, temperature pod ledliščem pa so botrovale tudi pravljičnim ledenim skulpturam. Lepote narave pa v sebi skrivajo tudi nevarne pasti, tako da pazljivost na poledenelih poteh ni odveč, prav pa lahko pride tudi paket prve pomoči. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Nove knjige (470)

Prevarani sokoli

Miha Naglič

»Slovenski narod je zgodovinsko nastajal v srečnih okoliščinah, saj so v preteklosti narodovo zavest ključno oblikovali posamezniki, ki so jih odlikovale visoke moralne vrednote in človeška širina. V območju telesne kulture so bili to predvsem pripadniki Sokola, ki so odigrali ključno zgodovinsko vlogo pri oblikovanju narodne zavesti, moralne, telesnovzgojne in obrambne sposobnosti slovenskega naroda. Že stavek dr. Viktorja Murnika ''Slovenec sem in kdo je več'', izrečen leta 1903 na zletu ob štirideseti obletnici ustanovitve Južnega Sokola, pa igranje slovenske himne Naprej zastava slave na otvoritvi svetovnega prvenstva v orodni telovadbi leta 1913 v Parizu pričajo o pomenu sokolstva za narodno zavest. Med sokoli izstopa osebnost dr. Viktorja Murnika, osebnost človeka, ki je s svojim strokovnim delom, narodno zavestjo in moralno avtoriteto bistveno vplival na razvoj sokolstva pri nas. Osebnost in delo dr. Viktorja Murnika jasno kažeta, kdo je bil oče naroda na področju telesne kulture ... / Že samo biološko dejstvo, da se v višave lahko povzpne le sokol z obema kriloma, pohabljen sokol z enim krilom pa je obsojen na pritlehno hojo, dovolj simbolno ponazarja usodo slovenskega sokolstva. Še bolj konkretno pa o prevari in zlorabi sokolov priča spomenik pred najmogočnejšim sokolskim domom Sokol I – Tabor. Pred njim so v letu 1957 postavili spomenik z napisom: ''Članom društva Tabor, padlim za Svobodo''. Nikjer ni sporočila, da so bili to sokoli, vzgojeni v narodnozavednem duhu obrambe domovine. Josipu Rusu, Zoranu Poliču in Francetu Lubeju se ni zdelo, vsaj zaradi zgodovinske resnice, če ne že zaradi njihove sokolske preteklosti, pomembno omeniti, da so bili to sokoli ...« (Str. XV–XVI, 1)

Ta knjiga razbija enega od mitov naše polpretekle zgodovine: da so člani društva oz. njegovo »levo krilo« kolektivno vstopili v OF. To pač ni res. Pristop članov Sokola h katerikoli drugi organizaciji bi lahko podpisali samo njegovi staroste, med kateri pa ni bilo ne Rusa ne Poliča ne Lubeja. Program OF in KP se je vrh tega formalnega dejstva tudi vsebinsko preveč razlikoval od temeljnega načela sokolstva, kakor ga je po njegovem ustanovitelju Miroslavu Tyršu povzel Murnik: »Sokolska misel je vzgoja, in to: 1. telesna, 2. nravstvena, 3. narodna, 4. demokratska.« Res pa je, da so se OF pridružili mnogi posamezni člani, ki so že pred vojno in med njo postali komunisti. Telesno. Nravstveno, narodno in demokratsko v sebi so do nadaljnjega deponirali ...

Ivan Čuk in Aleks Leo Vest, Prevarani sokoli, Študijski center za narodno spravo, Ljubljana, 2018, 510 strani

LETOŠNJO EMO BO VODILA IGRALKA AJDA SMREKAR

Fed Horses, INMATE, Kim, Lumberjack, Okustični, Raiven, Renata Mohorič, René, Ula Ložar, Zala Kralj in Gašper Šantl so izvajalci, ki bodo nastopili na izboru Ema 2019. Ta bo 16. februarja, znan pa je tudi že voditelj oziroma voditeljica: letos bo to Ajda Smrekar.

Alenka Brun

Štiričlanska izborna komisija, ki so jo sestavljali glasbenica, pevka in predstavnica na Pesmi Evrovizije 2018 Lea Sirk, muzikologinja in vodja založniške dejavnosti Mojca Menart, glasbeni urednik in urednik glasbenega uredništva Vala 202 Žiga Klančar ter urednik izbora EMA – Pesem Evrovizije 2019 Aleksander Radić, je med 103 prijavami izbrala deset pesmi in izvajalcev, ki se bodo predstavili na izboru Ema 2019.

Izmed deseterice bo tričlanska strokovna žirija nato na Emi izbrala dva superfinalista, o zmagovalcu pa bodo odločili izključno gledalci in poslušalci s telefonskim glasovanjem.

Letošnja novost izbora so spletne oddaje #EMA, kjer lahko spoznavate izvajalce, ki se bodo v izboru potegovali za vstopnico za letošnji Evrosong. Voditelj oddaj je Nejc Šmit. Emo pa bo gostil studio 1 Televizije Slovenija v soboto, 16. februarja, ob 20. uri.

Po naših podatkih sta med izbranimi izvajalci dva iz Gorenjske: Renata Mohorič in René. Mohoričeva je svojo pevsko kariero začela v pop-rok skupini I.C.E, kjer se je uveljavila tudi kot avtorica besedil in soavtorica glasbe. V preteklosti je sodelovala tudi s priznanimi slovenskimi in tujimi izvajalci ter pred leti nastopila na velikem odru festivala Pivo in cvetje s kitaristom skupine Bon Jovi. Spremljali smo jo lahko tudi v oddaji Znan obraz ima svoj glas, tokrat pa se na Emi predstavlja kot solistka s skladbo Three Bridges, katere glasbo je napisal uveljavljen makedonski avtor Grigor Koprov, besedilo pa znan švedski pevec in skladatelj Stiko Per Larsson.

Renata Mohorič / Foto: arhiv RTV SLO in osebni arhiv (Foto: Petra Hočevar)

René pa je mlad glasbeni izvajalec. Pri desetih letih je zmagal na festivalu otroške popevke Brinjevka. Po zaključeni nižji glasbeni šoli je svoje glasbeno znanje razvijal večinoma le doma, nato pa se širši slovenski javnosti prvič predstavil lani poleti s pesmijo En pogled. Sodeloval je tudi na Popevki 2018 s skladbo Naprej. Ustvarja skupaj z bratom Jeanom Markičem, ki je tudi avtor njegovih pesmi. Z nekoliko hitrejšo skladbo v stilu R&B popa si želi v slovensko glasbo vliti sveže ritme. Njegova sklada za letošnjo Emo nosi naslov Ne poveš. Tako pod glasbo kot besedilo in aranžma se podpisuje Jean Markič.

Skozi izbor slovenskega predstavnika za Pesem Evrovizije 2019 nas bo letos popeljala igralka Ajda Smrekar. Sicer ima Smrekarjeva že nekaj voditeljskih izkušenj, a vodenje Eme bo zagotovo izziv.

»Ema je bila zame že od nekdaj poseben dogodek, ki je vse generacije zbral skupaj in nas prikoval pred televizijske zaslone. Vsak je imel svojega favorita in goreče navijal zanj. Že sama misel, da letos vodim izbor, mi pospeši srčni utrip. Ta večer bo zame poseben, saj se na odru ne bom prelevila v nobeno vlogo, ampak bom Ajda z nalogo, da vas popeljem skozi večer, kjer bomo med deseterico raznolikih in barvitih skladb izbrali najboljšo ter jo s ponosom pospremili v obljubljeno deželo,« pove Smrekarjeva.

Izbor Ema 2019 bo torej na sporedu v soboto, 16. februarja, ob 20. uri na prvem programu Televizije Slovenija, nastopajoči pa se bodo zvrstili v naslednjem vrstnem redu: Kim bo s pesmijo Rhythm back to you nastopila kot prva, sledila bo Renata Mohorič, za njo bo na oder prišel René, potem Fed Horses s Ti ne poznaš konjev, Ula Ložar bo nastopila s pesmijo Fridays, Lumberjack z Lepotami dna; o metuljih, ki plešejo, bodo kot sedmi prepevali Okustični, INMATE bodo nastopil s pesmijo Atma, kot deveta bosta prišla na oder Zala Kralj in Gašper Šantl s pesmijo Sebi, kot zadnji pa bomo prisluhnili povratnici Raiven, ki bo skušala letos navdušiti s pesmijo Kaos.

Ajda Smrekar / Foto: arhiv RTV SLO in osebni arhiv (Foto: David Lotrič Banović)

René / Foto: arhiv RTV SLO in osebni arhiv (Foto: Ksaver Šinkar)

Dobrodelna predstava Kokoš

Kulturno-umetniško društvo Valentin Kokalj Visoko se je odločilo, da bo leto 2019 začelo dobrodelno. Zato vas v svojo družbo vabijo 26. januarja ob 19.30 na ogled komedije Kokoš avtorja Nikolaja Koljade. Izkupiček od prodanih vstopnic in druge zbrane donacije bodo namenili družini v stiski. In o čem bo pripovedovala tokratna predstava? Prva asociacija, ko zaslišiš besedo kokoš, je žival. Pa je kokoš lahko tudi človek? In če je, kakšen? Komu rečemo kokoš in v kakšnem kontekstu? Kontekst je pravzaprav vse. Če besedo vzamemo iz konteksta, je zgolj beseda v najbolj grobem pomenu. Če ji dodamo kontekst, ton, barvo in način izgovarjave, dobimo ne samo besedo, temveč tudi situacijo.

Srečanje muzikantov na Gorenjskem

Danes zvečer organizirajo v Gostilni Pod Krvavcem v Gradu srečanje vseh glasbenikov in ljubiteljev slovenske narodno-zabavne glasbe. Vabljeni so tako pevci kot tudi tisti, ki jim je ta glasba blizu.

Mladoporočenci

V soboto, 5. januarja 2019, sta v Žigonovi hiši **v Škofji Loki** zakonsko zvezo sklenila Miha Martinčič in Guirong Xiong.

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa,** izkoristite popust v višini 10 %. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: ***040 514 975***

Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)
Tokrat si boste dovolili malo več svobode. Sodelovanje na področju, ki se mu zaradi slabih izkušenj rajši izogibate, bo odprlo nekaj novih priložnosti, da poskusite še kakšno novo stvar. Skrbi, ki vas pestijo zaradi financ, se v tem tednu uredijo.

Bik (22. 4.–20. 5.)
Občutek boste imeli, da je dan enak dnevu in želeli boste ubežati dnevni rutini. Če ste iztrošeni (ali pa niti ne tako zelo), vam bo prijal dan popolnega počitka. V preglobo-ke pogovore se ne bo smiselno spuščati, saj z znanci ne boste na isti valovni dolžini.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)
Ujeli boste svoj trenutek in si ustvarili romantično vzdušje, ki bo v vas prebudilo že pozabljene občutke. Slaba vest zaradi dogodka na delovnem mestu vas bo prisilila, da se naslednjič bolj zbrano soočite z nalogami. Torek bo vaš dan.

Rak (22. 6.–22. 7.)
Trenutek negotovosti, ki ga boste za hip občutili na čustve-nem področju, vas bo spodbudil, da naredite korak naprej in začnete razmišljati tudi v drugo smer. V nedogled se ne boste več mogli z vsem strinjati. Pričakujte povabilo v družbo.

Lev (23. 7.–23. 8.)
Uspešnost na delavnem področju bo tista, ki vas bo v tem tednu držala pokonci. Predanost, znanje in kanček sreče ne bi nič brez samozavesti, ki jo znate dobro unovčiti, kadar je treba. Privoščili si boste razvajanje v dvoje.

Devica (24. 8.–23. 9.)
Hrepenenje po nečem nedosegljivem, bo v vas zbujalo občutke zaviti. Naredite si uslugo in se osredotočite nase in pomislite, kaj lahko storite zase v tem trenutku in s tem, kar imate. V sredini tedna že lahko pričakujte pozitivne vibracije.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)
Obvladovanje svojih čustev v teh dneh ne bo vaša vrlina, saj boste občutljivejši za zunanje dogajanje in boste svoje občutke težko zadrževali v sebi. Z željo po razčiščevanja starih zamer niti ne boste udarili mimo. Prihajajo lepe spremembe.

Škorpijon (24. 10.–22. 11.)
Poslovno boste hoteli opozoriti nase, saj se vam bo zdelo, da se vam godi krivica. Previdni bodite le, kakšen način boste ubrali. Od tega je odvisno, kakšne rešitve se vam bodo ponudile. Razveselili se boste dobre novice, ki zade-va vašo družino

Strelec (23. 11.–21. 12.)
Na osebnem področju vam bodo dobro dele pohvale in iz njih boste črpali energijo za dnevne obveznosti. Pretira-no obremenjevanje za okolico, ki se ne bo strinjala z eno izmed vaših odločitev, pustite ob strani. Vzemite si, kar vam pripada.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)
Teden bo bliskovito minil, saj boste aktivni in v kratkem času uredili veliko zadev. Manj aktivni boste le na družab-nem področju. Prijatelji pričakujejo obisk. Vzemite si čas tudi za to. Presenetila vas bo nenadna priložnost za dober nakup.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)
Nestrpni boste od pričakovanja načrtovanega romantične-ga snidenja, skoraj boste pozabili na pomemben dogodek. Dobro preglejte svoj urnik, da česa ne izpustite. Na delov-nem mestu boste prejeli pohvale za dober rezultat.

Ribi (20. 2.–20. 3.)
Uživali boste ob sadovih svoje pridnosti iz prejšnjega ted-na. Dobiček v finančni obliki bo prišel z zakasnitvijo, a se ga boste vsekakor razveselili. Ne pozabite na svoje oblju-be, saj bi zamere lahko povzročile nepopravljivo škodo.

TA JE DOBRA

O konju in kokoši

Nekoč se je na neki kmetiji zgodilo, da je konj padel v živo blato in se nikakor ni mogel izvleči.
Zagledal je kuro in ji rekel, naj pokliče kmeta na pomoč.
Kura je takoj odhitela iskat kmeta, ker ga ni našla, se je usedla v BMW-ja, pripeljala do konja, zavezala vrv za odbijač vozila in konja rešila iz blata.
Nekaj dni kasneje je kura padla v živo blato in se nikakor ni mogla izvleči. Zagleda konja in mu zakriči, naj gre po BMW-ja, da jo izvleče. Konj je sprevidel, da ni veliko časa, in ji je rekel, da bo stopil čez mlako, ona pa naj se prime za njegovo moškost. Tako sta storila in kura je bila rešena.
Nauk zgodbe: Če imaš konjskega tiča, ne rabiš BMW-ja, da bi se kure obešale nate.

Elektrika iz živalskega vrta

Učitelj tehničnega pouka sprašuje učence: »Od kod pri-dobivamo elektriko?«
»Iz živalskega vrta!« izstreli Janezek.
»Kje si pa to pobral?« presenečeno vpraša učitelj.
»Prejšnji teden nam je zmanjkalo elektrike, pa je oče čisto znorel in rekel: ''Vidiš, tiste opice so nam spet izključile štrom!''«

Kako sta Adam in Eva dobila imeni

Takole nekako je oni dan povedal Dobretov Tone:
Pride prvi moški do ženske, pokaže »one« in reče: »Evo, prva ženska.« Od takrat naprej Eva, ki pa takoj poimenuje moškega: »A dam?«

Družabna omrežja

Objavi dekle na Facebooku: »Eni morate v šolo, drugi smo pa na kavici.« Mama pa ji spodaj doda komentar: »Ene čaka kosilo, ko pridejo iz šole, druge pa batine.«

LAŽJI SUDOKU

2	1	7			8			4
		6			9	2	7	
5			4				3	1
		1	9		7		5	2
		5				4		
8	2		6		3	9		
1	8				5			6
	4	9	2			1		
6			1			7	2	

Rešitev:

2	1	7	3	5	8	6	9	4
3	5	6	7	1	9	2	7	8
5	9	8	4	6	2	3	1	7
9	7	5	8	2	1	4	6	3
3	6	1	9	4	7	8	5	2
4	3	9	5	1	6	7	2	8
7	4	2	3	9	5	1	8	6
1	8	7	6	3	4	5	9	2
6	2	3	1	8	9	5	4	7

TEŽJI SUDOKU

1		5			2			
		7	9	4		1		
	3				6		5	7
6		2					7	
	7						1	
	1					4		8
8	9		5				2	
		6		1	7	5		
			2			6		

Rešitev:

7	5	1	2	9	8	6	4	3
3	2	6	4	1	7	5	8	9
8	9	4	5	6	3	7	2	1
5	1	3	7	2	9	4	6	8
9	7	8	6	5	4	3	1	2
6	4	2	8	3	1	9	7	5
4	3	9	1	8	6	2	5	7
2	8	7	9	4	5	1	3	6
1	6	5	3	7	2	8	9	4

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

GORENJSKI GLAS	BOLGARSKI DRŽAVNIK (RAJKO)	TRMAVOST	NIKELJ	REKA NA NORVEŠKEM	POMOR	SKANDINAVSKO MOŠKO IME	VELIKA IZUMRLA ŽIVAL	EP (KNJIŽNO)	ANTIČNI STEBER	PEVKA JUVAN	OTOČJE V ALEUTIH
SILOMER	1							20			
SLABOST (ŽARG.)											
SILVO TERŠEK			ZELEN MINERAL / MADŽARSKO MESTO	14							
SOBNA RASTLINA, ŠKRNICELJ					PIANIST BERTON-CELJ	ZDA (ORIGINAL) / NASELJE PRI KRANJU				IMETJE	NIZOZEMSKI DRSALEC (IDS)
STARORIMSKI POZDRAV				STAR SLOVAN / MORSKA RIBA			7	NAŠA BIVŠA FIRMA / NAVAJANJE BESEDILA			
KROŽNA KUPOLA SENA							JEZERO V SEVERNI ITALIJI				10
KOPJE (ZAST.)							PEVKA ERBUS / KLIC, POZIV				
VTIKAČ	5				OBLIKA SOCVETJA / SERVIRNI PLADENJ				ENAKI ČRKI / TENISAČICA GARRISON		
GORENJSKI GLAS	KAJŽAR	IZOLACIJA	UTOPIJA / UMETNA VOLNA IZ KAZEINA								
GOZDNA PTICA	3					PESNICA VOUK / BELG. SLIKAR (JAMES)		23			
JUDOVSKI KRALJ				NAŠ KARTOGRAF (IVAN) / ZELIŠČAR						ODRSKO GLASBENO DELO	ROPARSKA PTICA
KOSITRU PODOBNA KOVINA (La)							HRAM, SVETIŠČE / PEVEC DRAGOJEVIĆ			17	
NOGOMETAŠ KARIĆ					MEDLA SVETLOBA				PAVLE OKORN / KLATEŽ, POTEPUH		
OBROK PLAČILA		12			KAČJA KOŽA / VRH V PIRENEJIH						
GORENJSKI GLAS	LES S KVADRATNIM PREREZOM	OBRI / DRŽAVNIK RAČAN					6	ROMUNSKI TERENEC / ORGAN VIDA			
KARIKATURIST MAVER	11					OGEL / AGENT 007 (JAMES)					
ORNELLA VANONI / GR. JUNAK, AJAS			PEVKA DREMELJ							AMERIŠKA IGRALKA (ELIZABETH)	OBLOŽEN DEL ČESA

SESTAVIL: F. KALAN	HRVAŠKI PESNIK (ANTUN GUSTAV)	ANTIČNA ZGRADBA V PULI	RIMSKI HIŠNI BOG	REKA V SRBIJI	OBLIKA IMENA VALENTIN	RISTO SAVIN	ZVEZDA V ORLU	IZVOR	KOSTUMOGRAFINJA VOGELNIK	NAMERA	VZDEVEK ONASSISA			15	INŠTALACIJSKI KANAL	MESTO V KANADI / ČISTOČA			19				
APRIL (STAR.)											AMERIŠKI GLASBENIK (MICHAEL)								ŠANSONJERKA MAVRIČ	IGRALEC HUNTER / STAROGRŠKA TEKMA			
VEDA O ARABSKI UMETNOSTI		9							16		IGRALEC DELON / JANEŽ PO LATINSKO						1 + 1 = ? / VASJA ILEŠIČ				YURI LIPSKI / ŽENSKI PEVSKI GLAS		
PRIMORSKO VINO						GOROVJE V MJANMARU / VULKANSKI IZMEČEK							EPSKA UMETNOST	NAVJE				LETOVIŠČE V ČRNI GORI / PAUL LOGAN			25		
OMAR NABER			AVTOMOBILSKA TEKMA / VRTNA UTA				4	MUSLIMANSKO SVETO MESTO	ALPINIST MAHKOTA / HRV. NOGOMETAŠ (GORAN)					STROK, ZA EGIPTOLOGIJO / UROŠ KOS	8								
OVRATNA RUTA				LISIČJI SAMEC	IT. MODNI KREATOR (GIORGIO) / MODEL VOZILA SUZUKI							KOKOŠ, PUTKA / TRUP	18				MODEL VOZILA HYUNDAI			13			
APLANAT DASKALOV EDALINI POSTMA TREMOLIT	JADRANSKI OTOK	PISATELJ DUUN / OPTIČNO LEČJE					RAZTEGLJIVA VRV / ZDRAVILNA RASTLINA	22															
ŽILA LASNICA										MOREČE SANJE	ETBIN KRISTAN / VZOREC MERE			AMERIŠKI IGRALEC (ROBERT)	SEVERNA PTICA, NJORKA								
VISEČ SNEŽNI ZAMET						SADNI NAMAZ / IGRALKA O NEAL																	
PETER LIPAR			GRŠKA ČRKA / KITAJSKA (STAR.)					VOLNENA ODEJA	PEVEC PESTNER / HRV. SKLADATELJ (KRSTO)				EVA LONGORIA / POKRAJINA V VIETNAMU									
PAPIRNATA KAPA					DRŽAVA V PIRENEJIH / SUMERSKI BOG NEBA							RIMSKI KRALJ / NAZIV											
ORIGINAL		24					IT. SMUČAR (IVANO) / ŠTEFAN IVANJKO								ANICA ČERNEJ									
LANENO PREDIVO				PEVKA DRAŠČEK			21			VEČJI KOS POHIŠTVA	2												
OČE				ESKIMSKI ČOLN						STANJE NEMOČI													

Nagrade: 3-krat cilinder za gospoda ali klobuček za gospodično.

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do petka, 1. februarja 2019, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25			

ZAVOD ZA TURIZEM IN KULTURO KRANJ, GLAVNI TRG 2, KRANJ

DRUŽABNA KRONIKA

ZDRAVKO ČOLIĆ V LJUBLJANI

Kvatropirci – Samo Kališnik, Jure Jaklič, Tomaž Krt in Gorazd Zapušek – so povabili v Bobi bar, kjer so se uradno poslovili od starega člana, predstavili novega in novo pesem ter videospot Ti si zame čokolada. Medije je v svojo družbo povabil tudi legendarni Zdravko Čolić, ki februarja prihaja v Ljubljano.

Alenka Brun

Bobi bar v Poslovni coni Žeje pri Komendi je bil v soboto zvečer poln. Kvatropirci so bili glavni krivci, da so bile prav vse mize rezervirane in tudi zasedene. Ob izidu nove pesmi in videospota, v katerem lahko v glavni vlogi poleg Kvatropircev spremljamo tudi nosilko naslova tekmovanja World Top Model Slovenija 2018 Emmo Peralta, so fantje iz priljubljene vokalne zasedbe pripravili glasbeni večer, na katerem so nastopili v stari in novi zasedbi. Zapušča jih Celjan Gorazd Zapušek, na njegovo mesto pa prihaja Ljubljančan Matej Kocen. Zapušek sicer še vedno ostaja del glasbenega tima. Februarja pripravljajo fantje nov duet, aprila pa spektakel z Big Bandom Šolskega centra Novo mesto in gosti v dvorani Leona Štuklja v Novem mestu.

Letošnje leto bo za 67-letnega Zdravka Čolića izjemno delovno, saj je pevec sredi turneje Ono malo sreče, na kateri niza razprodane koncerte kot po tekočem traku. V okviru aktualne turneje pa se po pravljičnih sedmih letih vrača v Dvorano Stožice – in to na dan zaljubljencev, 14. februarja. V sklopu predstavitve koncerta je ljubljanski organizator povabil na tiskovno konferenco v hotel InterConitnental. Vodja Next Events Štefko Bratković je poudaril še, da vstopnic za koncert hitro zmanjkuje, tiskovno pa je vodila Kaly Kolonič iz Agencije Ekskluzivno.

Čolić nam je smeje zaupal, da mu je ljubše, če je koncert ob koncu tedna, kot pa v četrtek, a se valentinovega koncerta v Ljubljani zelo veseli. Že kar nekaj časa je namreč minilo, kar je imel pri nas večji koncert. Slovenijo ima rad in jo velikokrat obišče tudi zasebno. Vsakič, ko nastopa v Ljubljani, pa je vesel in zadovoljen. »Iskreno: želel sem koncert v Ljubljani in se veselim srečanja z občinstvom v Sloveniji. Verjamem, da bomo vsi uživali v pesmih in dobrem vzdušju,« pravi.

Pevčevi koncerti so znani po njegovem razpoznavnem glasu, nalezljivi energiji in čustvih, ki jih izmenjuje s publiko. Sicer repertoarja v sklopu turneje načeloma ne menja, a za Slovenijo je naredil izjemo in bo ta nekoliko drugačen kot v drugih državah. Na odru pa bomo seveda slišali tako njegove starejše kot tudi aktualne hite.

Kvatropirci v stari ...

... in novi zasedbi – na sobotnem odru v Bobi baru

Matej Kocen

Štefko Bratković

Kaly Kolonič in legendarni Zdravko Čolić, ki bo imel v Ljubljani februarja veliki koncert za valentinovo

Čolića sta prišla na novinarsko konferenco pozdravit tudi Lado Leskovar in Dragan Bulič.

VRTIMO GLOBUS

Znane nominacije za oskarje

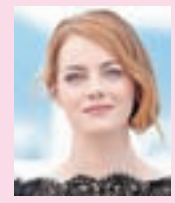

Znane so nominacije za oskarje, največ jih je prejel film grškega režiserja Yorgosa Lanthimosa Najljubša. V filmu o strasteh, zavisti in spletkah so zaigrale Rachel Weisz, **Emma Stone** in Olivia Colman, prislužil pa si je kar deset nominacij. Z osmimi nominacijami sledi film Zvezda je rojena z Bradleyjem Cooperjem in Lady Gaga v glavnih vlogah. Pet nominacij je prejel film Bohemiam Rhapsody. Podelitev najprestižnejših filmskih nagrad bo potekala 24. februarja.

Mariah naj bi dopuščala kaznivo vedenje

Nekdanja asistentka pop dive **Mariah Carrey (49)** Lianna Shakhnazaryan, ki toži pevkino menedžerko Stello Bulochnikov zaradi psihične in spolne zlorabe, je na sodišču šokirala z novimi izjavami. Trdi, da jo je Stella klicala z vulgarnimi izrazi ter jo udarjala po zadnjici in na njej sedela. Visoka odškodninska tožba navaja, da je pevka to vedenje dopuščala in so se nekatera dejanja zgodila ob njeni prisotnosti. Mariah naj bi bila sokriva, saj dejanj ni prijavila policiji.

Poslovil se je Kevin Barnett

Nenadne smrti je umrl 32-letni stand-up komik, režiser in igralec **Kevin Barnett.** Vzrok smrti za zdaj še ni znan, umrl pa naj bi med počitnikovanjem v Mehiki. Sicer pa je Barnett znan kot scenarist televizijskih komedij, med njimi tudi Broad City in serije Rel. Sodeloval je tudi pri nastajanju serije The Carmichael show, leta 2014 pa je igral v nadaljevanju filma Butec in butec.

Še en sinček za Carrie Underwood

Kantri pevka **Carrie Underwood (35)** je drugič postala mama. Štiriletnemu bratcu Isaiahu se je pridružil Jacob. Pevka se je kar nekaj časa srečevala s težavami pri zanositvi in preživela tri splave. Pevka je že objavila prve fotografije novorojenčka. Na eni ga pestuje njen mož, na drugi ona sama, na tretji pa ponosen veliki bratec. Ob fotografijah je zapisala, da je sinček popoln.

Na zadnjem odmevnejšem koncertu narodno-zabavnih melodij v Šenčurju smo v zaodrju v fotografski objektiv ujeli tri simpatične pevke: Marijana Kotnik poje pri skupini Joker, Nina Uršič pri ansamblu Galop, ki letos praznuje že desetletnico delovanja, Sonja Košica pa je pevka ansambla Šus. / Foto: A. B.

Sladki in slani okusi Madžarske

Balassijev inštitut, kulturni center Veleposlaništva Madžarske v Ljubljani, je povabil na kulinarično delavnico, na kateri je Valentina Smej Novak pripravljala skutne cmoke, poklepetala s prof. dr. Janezom Bogatajem, skupaj pa sta predstavila še knjigo madžarskega avtorja Tamása Bereznaya Sladice iz Budimpešte in močnate dobrote madžarske kulinarike, v slovenščino sicer prevedeno iz angleščine.

Alenka Brun

Ljubljana – Kulinarična kultura je neločljiv del nacionalne kulture in skoznjo pogosto na najbolj dostopen in oprijemljiv način nagovori posameznika, so se strinjali v svojem pozdravnem nagovoru prisotnih direktorica Balassijevega inštituta Biborka Molnár - Gábor, prof. dr. Janez Bogataj in Valentina Smej Novak. Dogodek se je zgodil v prostorih omenjenega inštituta 22. januarja, in sicer v sklopu praznovanja Dneva madžarske kulture.

Ob številnih prevedenih delih madžarskih avtorjev je ob podpori Balassijevega inštituta izšla tudi knjiga Sladice iz Budimpešte in močnate dobrote madžarske kulinarike. Skoznjo odkrivamo najboljše pecivo iz bogate budimpeške in madžarske tradicije: od slovitih tort doboš in esterhazy do prefinjenega drobnega peciva. Posebna pozornost je v knjigi namenjena močnatim jedem, ki so v spletu zgodovinskih in kulturnih dejavnikov edinstvene in tipične prav za Srednjo Evropo. Valentina Smej Novak se v knjigi podpisuje tudi kot njena urednica, tokrat pa smo jo lahko spremljali v vlogi moderatorke druženja, prikazala pa je še celoten postopek priprave sladkih skutnih cmokov. Sicer obstaja tudi slana različica, a se je odločila za sladko, razloži.

Dogodek se je po uradnem delu nadaljeval v večer s pokušino nekaterih najbolj tipičnih madžarskih sladic in seveda ob kozarcu tokaja. Smo pa izvedeli tudi marsikaj zanimivega o znani madžarski žgani pijači palinki.

Preprosta, a okusna kuhinja

Smej Novakova je najprej naredila zmes za skutne cmoke, potem je ta počivala pol ure v hladilniku, nato je cmoke skuhala, še prej oblikovala. Stopila je maslo, popražila drobtine ter cmoke povaljala v njih. Omako je naredila iz kisle smetane, sladkorja v prahu in nastrgane limonine lupinice. Pravi: »To je eden tistih receptov, ki so poklon temu, kako je kuhinja sposobna iz razmeroma malo sestavin delati čudeže – to, kar so znale naše mame in babice.«

Prof. dr. Janez Bogataj in Valentina Smej Novak sta tokrat klepetala o značilnostih budimpeških sladic in bogatem srednjeevropskem izročilu močnatih jedi.

Zadnje čase namesto izraza torta pogosto zasledimo oznako rezina ali rezine esterhazy.

Prof. dr. Janez Bogataj je vesel, da je knjiga delo konkretnega avtorja. »Moramo spoznavati svoje in tudi ostale prehranske značilnosti, včasih pa smo kar malce mačehovski ravno do sosednjih držav. Hrvaško še nekako poznamo, medtem ko italijansko le v nekem segmentu s testeninami; Avstrija pa je tista, ki je v zadnjih štiridesetih letih doživela skokovit razvoj in ji je uspelo lokalne in regionalne jedi postaviti na jedilnike in z njimi pomembno oblikuje turistično ponudbo.«

Sladke zgodbe

Vrne se k Madžarski in njenim sladicam, sladkosnednosti, močnatim jedem. »Nabor njihovih sladic je fantastičen. Imajo nekaj izjemnih primerkov, za katerimi stojijo zgodbe. Zgodba je lahko zgodovina, pripoved o živilih, o hiši, kjer so sladico začeli pripravljati. Močnata kultura pa se zelo težko opredeli kot zgolj madžarska, to je podonavska kuhinja.«

Debata nanese na kavarne. Izvemo, da so te – bi lahko rekli – dejansko krojile neko kulinarično kot tudi lahko družbeno vsebino določenega obdobja. Kavarna je bila čudovita priložnost tako za druženje kot tudi za razvoj oziroma peko tort. Najbolj znana madžarska torta, ki krasi tudi naslovnico omenjene knjige je torta doboš. Izhaja iz leta 1884. Ime nosi po slaščičarju, ki jo je naredil. Sestavljena je iz več tankih plasti, petih ali sedmih, nadev je čokoladen, glazura sladkorna. »Zelo hitro je postala priljubljena torta avstro-ogrskega cesarja in njegove soproge,« pripoveduje prof. dr. Bogataj. Da pa njena priprava ni ravno enostavna, doda Smej Novakova.

Kdo je bil tisti, ki stoji za torto esterhazy, se ne ve točno. Naredili naj bi jo budimpeški slaščičarji konec 19. stoletja. Prvotno so jo pripravljali z mandljevim nadevom, dodali so mu celo malce konjaka, sedaj pa namesto mandljev uporabljajo tudi orehe. Na spletu pa najdete recept, kje mandlje zamenjajo ali nadomestijo lešniki.

Sladica ali romantična torta rigó jancsi, je čokoladna torta, ki je dobila ime po slavnem violinistu, ki je igral v eni od pariških kavarn in tam spoznal ljubezen svojega življenja. Vendar se ne ve, je torta dobila ime po njem zaradi ljubezni ali jo je dejansko pripravil s pomočjo kuharja, da bi presenetil svojo drago.

Smej Novakova dopolni prof. dr. Bogataja, da so to močne, meščanske torte; jo je pa recimo izjemno presenetil recept za preprosto orehovo babičino torto, kjer z nekaj žlicami drobtin in nekaj orehov dobimo na koncu nepopisno bogato in razkošno torto.

Izvrstne madžarske juhe

Poleg tort Madžari poznajo še kup drugih stvari: narastke z makom, pogače, kjer že vstopamo v kraljestvo močnatih jedi, ki zadovoljijo družino in jedce predvsem v zimskih mesecih. Ne smemo pozabiti tudi svinjskega mesa – mesa mangalice, pa enolončnic in izvrstnih madžarskih juh. Pri Madžarih namreč juha pomeni začetek vsakega resnejšega obeda. Prof. dr. Bogataj razloži: »Poznajo več vrst juh: hladne sadne juhe, ki jih mi skorajda ne poznamo; lahke zeliščne juhe v poletnem času; težje juhe in fižolove juhe. Kuhajo jih v glavnem v hladnih mesecih. In seveda: čista juha z rezanci, cmočki ali zelenjavo, ki velja za zelo madžarsko, morda je celo popularnejša od njihove golaževe juhe.«

Štirje letni časi in sladki skutni cmoki

Madžari upoštevajo pravila štirih letnih časov, so tudi strokovnjaki konzerviranja zelenjave. Ravno tako ne smemo pozabiti rib, priljubljena je perutnina; predvsem gosi in race – Madžarska je druga največja proizvajalka jedi foie gras – takoj za Francijo. Medtem ko pri nas gosja jetra veljajo za drago specialiteto, ki je na voljo le v nekaterih restavracijah.

Zelo cenijo svojo hrano in ravno pri njih se lahko naučimo, kako je kulturna dediščina prehrane in so jedi ter živila iz te dediščine dobro izhodišče za iskanje novih ustvarjalnih rešitev – kar je bistvo prihodnjega in sedanjega pogleda na katero koli kulinarično kulturo na svetu, meni prof. dr. Bogataj.

In recept za skutne cmoke? Valentina Smej Novak ga je prilagodila, ker je pripravljala jed za več ljudi, v osnovi pa potrebujete kilogram skute, dve žlici zdroba, dve žlici moke, štiri žlice olja – uporabljeno je bilo sončnično, jajce in dve žlici drobtin.

Skuto zmešate z zdrobom, moko, oljem in jajcem, na koncu dodate še drobtine. Pomemben je vrstni red dodajanja sestavin. In potem zmes počiva pol ure. Nato iz nje oblikujete cmoke in jih skuhate v vreli vodi. To lahko solite. Ko cmoki priplavajo na površje, jih pustite še eno minuto.

Sto gramov drobtin do rjavega prepražite na 40 gramih masla in, kot smo že omenili, v maslenih drobtinah povaljate cmoke ter jih postrežete z omako iz kisle smetane.

Skutne cmoke tik pred serviranjem povaljamo v maslenih drobtinah.

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 26. 1.
16.00 METULJ
20.15 VEDRINA
16.15 TAKSI BLUZ
18.00 MARIJA ŠKOTSKA
14.30 ELIOT REŠUJE BOŽIČ, sinhro.
12.00, 14.00 RALPH RUŠI INTERNET: RAZBIJAČ RALPH 2, sinhro.
12.05, 18.20 BOHEMIAN RHAPSODY
20.45 ZVEZDA JE ROJENA
15.50 RALPH RUŠI INTERNET: RAZBIJAČ RALPH 2, sinhro.
14.40 RALPH RUŠI INTERNET: RAZBIJAČ RALPH 2, 3D, sinhro.
13.40 SNEŽNA KRALJICA: DEŽELA ZRCAL, sinhro.
18.00 AQUAMAN
15.00 GRINCH, sinhro.
19.40 BOHEMIAN RHAPSODY

CINEPLEXX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 26. 1.
17.00 BTS – LOVE YOURSELF TOUR (koncertni film)
21.10 METULJ
18.10, 20.20, 22.30 VEDRINA
14.20, 19.20, 22.20 TAKSI BLUZ
16.50, 20.45 STEKLENI
18.40 TIHOTAPEC
16.10 MARIJA ŠKOTSKA
15.30, 21.00 PRIJATELJA ZA VEDNO
13.50 ELIOT REŠUJE BOŽIČ, sinhro.

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 25. 1.
18.00 RALPH RUŠI INTERNET: RAZBIJAČ RALPH 2, 3D, sinhro.
20.00 TIHOTAPEC

Sobota, 26. 1.
18.00 RALPH RUŠI INTERNET: RAZBIJAČ RALPH 2, 3D, sinhro.
20.00 MARIJA ŠKOTSKA

Nedelja, 27. 1.
17.00 RALPH RUŠI INTERNET: RAZBIJAČ RALPH 2, sinhro.
19.00 TIHOTAPEC

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Sobota, 26. januarja
10.00 Sobotna matineja: Claude Aveline: BELI MUCEK, KI JE BIL ČISTO ČRN (v dvorani PGK)
20.00 Kahlil Gibran: PREROK (v Stolpu Škrlovec)

Ponedeljek, 28. januarja
11.00 Ela Peroci/Desa Muck: MUCA COPATARICA (v dvorani PGK)

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE

Sobota, 26. januarja
19.30 Koncert: Kvintet Vintgar – 5 let (gostje Prifarski muzikantje)

V domu vsak ponedeljek doni pesem

Janez Kuhar

Šmartno – V Domu Taber v Šmartnem pri Cerkljah vsak ponedeljek doni lepa slovenska pesem pevskega zbora Doma Taber pod Krvavcem. Zbor, ki je bil ustanovljen mesec dni po odprtju doma, lani oktobra je minilo tri leta, vodi Anica Rehberger, prostovoljka z Zgornjega Brnika. Ob ustanovitvi je zbor štel deset pevk in pevcev, danes jih šteje okoli dvajset, od teh so v zboru tudi trije moški stanovalci doma – Polde, Franci in Janez. Vaje imajo vsak ponedeljek, vsak prvi in tretji petek v mesecu prepevajo pri sveti maši v kapeli doma, redno pa nastopajo na raznih prireditvah v domu. Pojejo predvsem stare, domače ljudske pesmi. V ponedeljek, 14. januarja, se jim je ob zaključku pevskih vaj pridružil z diatonično harmoniko Srečko Vrtnik, ki je slavljenki Pavli Oman čestital za 91. rojstni dan. Kot je povedala vodja zbora Anica Rehberger, se udeležujejo tudi vseh slovenskih revij domskih pevskih zborov. Med 28 domskimi zbori so se do sedaj vedno uvrstili med prvih pet zborov. Prepevali so tudi ob odprtju brunarice na hribu pri domu.

Skupinski posnetek po končani vaji zbora

Izbrani izdelki Bleda

Na Bledu v okviru projekta Izbrano z Bleda – Bled Local Selection uvajajo svojo blagovno znamko avtentičnih izdelkov iz lokalnega okolja.

Mateja Rant

Bled – V kratkem naj bi tako v Turizmu Bled objavili poziv lokalnim ponudnikom, naj se jim pridružijo in svoje izdelke predstavljajo pod omenjeno blagovno znamko, pod katero so že v začetku preteklega leta začeli tržiti blejski sir. Pod znamko Bled local selection se že predstavljajo tudi sveže pražena kava, mešani zeliščni čaj z blejskega podeželja in tepkovo žganje iz Zasipa.

V sklopu lastne blagovne znamke Izbrano z Bleda so ledino orali s poltrdim sirom, narejenem iz pasteriziranega kravjega mleka z 22 družinskih kmetij, povezanih v zadrugo Bled. Pod posebno Kavo Bled je mogoče najti izbor kavnih zrn vrhunske kakovosti, praženih srednje temno. Zrna so sicer iz Brazilije, saj kava v Sloveniji ne uspeva, a jo v lokalnem okolju pražijo, meljejo in pakirajo. Sedanjo ponudbo izdelkov pod blagovno znamko Izbrano z Bleda dopolnjujeta še blejski čaj, ki po prepričanju pristojnih pri Turizmu Bled odseva energijo tamkajšnjih krajev in ljudi, ki z ljubeznijo in skrbnostjo ohranjajo tradicijo in spoštovanje do narave, in blejski tepkovec, ki je pridelan po tradicionalnem receptu. Tepke, ki jih na Bledu in v okolici sadijo od časa avstro-ogrske monarhije, oblikujejo številne drevorede in kmečke sadovnjake na tem območju. V prihodnje naj bi pod omenjeno blagovno znamko začeli tržiti še med, ob tem pa v Turizmu Bled računajo, da bodo nabor kakovostnih izdelkov s tega območja še širili, zato želijo k sodelovanju pritegniti čim več ponudnikov s tega območja.

Pod blagovno znamko Izbrano z Bleda ta čas predstavljajo štiri izdelke. / Foto: Miro Zalokar

Četrt leta zastonj –25 %

Dragi naročniki, v letu 2019 bodo izšle **104 številke Gorenjskega glasa**. Cena ene številke je **1,85 evra**, **celoletna naročnina brez popusta znaša 192,40 evra**.

OB PLAČILU LETNE NAROČNINE VAM PRIZNAMO KAR 25-ODSTOTNI POPUST, KAR POMENI PRIHRANEK V VIŠINI 48,10 EVRA, ZA LETNO NAROČNINO PA BOSTE ODŠTELI LE 144,30 EVRA!

To pa še ni vse: poleg plačila letne naročnine boste lahko v naših novih prostorih tudi popili kavico ter izbrali eno od daril na fotografiji.

Vabljeni na Gorenjski glas, **Nazorjeva ulica 1, Kranj, v drugem nadstropju, pon.–čet. od 8. do 16. ure, ob sredah do 17. ure, v petek do 15. ure**. Se vidimo!

Izberite letošnje darilo

Janez Logar: **Jaz, midva, mi**
Mojca Logar: **Več kot sanje**

Marijan Peternelj: **Melanda**

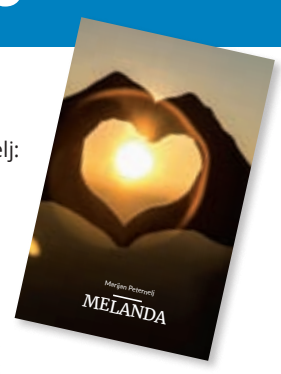

Erika Jesenko: **Recepti za vse letne čase**

kava **Barcaffe,** 250 g

Nena Veber: **Zdravje in Jaz – Prijatelja**

avtomatski dežnik

bombažna brisača

Popust in darilo veljata le za fizične osebe. Daril ne pošiljamo po pošti. Količina daril je omejena.

www.gorenjskiglas.si

PRESELILI SMO SE NA **NAZORJEVO ULICO 1**

Gorenjski Glas

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00, faksu 04/201 42 13 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtka do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630
TRST: 8. 3., **KOPALNI TOPOLŠICA:** 4.3., **MADŽARSKE TOPLICE:** 7.–10. 2., **S PUSTOVANJEM:** 28. 2.–3. 3., **STRUNJAN:** 10.–13. 3., **BERNARDIN:** 25.–28. 3., **LENDAVA:** 10.–13. 3., **BANJA VRUČICA S TERAPIJAMI:** 14.–21. 3., **UMBRA IN ASSISI:** 29.–31. 3., **MORJE:** DUGI OTOK, OREBIĆ, LASTOVO. **www.rozmanbus.si**

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Dan godle v Šenčurju
Šenčur – Turistično društvo Šenčur vabi v soboto, 26. januarja, na dan godle. Godlo s krompirjem, ki je šenčurska tradicionalna jed, boste lahko poskusili med 10. in 15. uro v klubski sobi Turističnega društva Šenčur (nad okrepčevalnico Alo Alo).

Tradicionalna peka kruha
Kranjska Gora – V sredo, 30. januarja, bo ob 18. uri v Liznjekovi domačiji tradicionalna peka kruha. V krušni peči na drva bo več vrst kruha spekel mojster peke Miha Krejan.

Aktivnosti Medgeneracijskega centra
Kranj, Cerklje, Šenčur – V Medgeneracijskem centru Kranj se bodo odvijale naslednje brezplačne aktivnosti: ponedeljek, 28. januarja, ob 18. uri miselne igre. Cerklje na Gorenjskem: torek, 29. januarja, ob 17. uri poslikava keramike. Šenčur: torek, 29. januarja, ob 9.30 vesele urice – nemščina, v sejni sobi Občine Šenčur. Obvezna prijava na tel. 041 724 134 ali na e-naslov mck-prijava@luniverza.si.

IZLETI

Po makolskih gričih
Šenčur – Turistično društvo Šenčur vabi v soboto, 2. februarja, na zimski pohod Po makolskih gričih: Makole–Varoš–Dežno–Sveta Ana–Dugec–Makole. Skupne zmerne lahke hoje s postanki in okrepčili je 5 ur. Informacije in prijave zbira do četrtka, 31. januarja, Franci Erzin, tel. 041 875 812.

OBVESTILA

Klepet o prehrani z Ajdo Pulko
Milje – V petek, 25. januarja, bo ob 18. uri v Hiši čez cesto v Klepetu ob čaju gostja Ajda Pulko, univerzitetna diplomirana inženirka živilske tehnologije, ki je v Ameriki uspešno zaključila izobraževanje iz psihologije prehranjevanja in holistične nutricionistike.

Projekt Life Lynx in film Risova pot
Bled – V sredo, 30. januarja, bo ob 19. uri v infocentru Triglavska roža predstavitev projekta Life Lynx in projekcija filma Risova pot.

Igralne urice v Waldorfskem vrtcu
Radovljica, Jesenice – V Waldorfskem vrtcu Čebelica v Radovljici in Sončnica na Jesenicah bodo potekale igralne urice za otroke, stare od enega do šest let. Potekale bodo februarja in marca vsak torek od 16.30 do 17.45. Urice so brezplačne, potrebne so prijave (e-naslov: gorenjska@waldorf.si, tel.: 041 464 688). Vabljeni na uvodno srečanje, ki bo v vrtcu Čebelica v Radovljici in v vrtcu Sončnica na Jesenicah v torek, 29. januarja, ob 17. uri.

PREDAVANJA

Proučevanje Svetega pisma
Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi jutri, v soboto, 26. januarja, v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma s temo Vredno je Jagnje ob 9. uri ter predavanje Vir moči v preizkušnji ob 10.30.

RAZSTAVE

Mesena tihožitja
Škofja Loka – V sredo, 30. januarja, bo ob 19. uri v Galeriji Ivana Groharja odprtje razstave Janeza Pelka Mesena tihožitja. Fotograf se tokrat predstavlja z zaključenim sklopom povečanih fotografij, prvotno izdelanih v tehniki camere obscure, ki dopolnjujejo njegove slogovne usmeritve in nove vsebine v njegovih ponotranjenih obravnavah človeškega telesa.

PREDSTAVE

Profesor Kuzman mlajši
Železniki – V soboto, 26. januarja, bo ob 20. uri v dvorani na Češnjici monokomedija Profesor Kuzman mlajši v izvedbi stand-up komika Uroša Kuzmana.

Neskončno ljubljeni moški
Ljubno – KD Bohinjska Bela vabi na predstavo Kulturnega društva Bohinjska Bela – Gledališča Belanskega Neskončno ljubljeni moški avtorice Dese Muck in v režiji Bernarde Gašperčič, ki bo v soboto, 26. januarja, ob 19. uri v Domu Športnega društva Ljubno.

Nagrajenci križanke Gorenjskega glasa z geslom: **PRIVOŠČITE SI NEKAJ DOMAČEGA**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 8. januarja 2019 in prejmejo nagrado so: 1. nagrado: vzglavnik Slovenska postelja **Tatjana Jenkole**, Preddvor, 2. nagrado: knjigo Melanda **Janez Šolar**, Železniki 3. nagrado: knjigo Melanda **Breda Mesec**, Selca. Nagrajencem čestitamo!

PETKOVA PRIREDITEV
Izvaja: LG Tri in skupina Bobek
O DVEH KOZAH
Petek, 25. januarja 2019, ob 17.30 uri
OKC Krice krace, Tomšičeva 14

SOBOTNA MATINEJA
Izvaja: Lutkovno gledališče Fru Fru
BELI MUCEK, KI JE BIL ČISTO ČRN
Sobota, 26. januarja 2019, ob 10. uri
Prešernovo gledališče Kranj
www.pgks.si
Gorenjski Glas

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena 11.1.2019 v Gorenjskem glasu je bilo podjetje **AVTOHIŠA VRTAČ** d.o.o. iz Stražišča pri Kranju. Nagrajenci: 1. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW T-ROC – **Jože Živalič**, Mavčiče 2. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW POLO – **Janez Žnidar**, Bohinjska Bistrica, 3. nagrada: poklanja Gorenjski glas – **Zvonimira Noč**, Jesenice. Nagrajencem čestitamo!

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

LOTO

Rezultati 7. kroga – 23. januarja 2019
4, 11, 20, 21, 24, 27, 29 in 16

Loto PLUS: 4, 6, 7, 15, 16, 18, 34 in 28
Lotko: 9 2 6 6 2 4

Sklad 8. kroga za Sedmico: 540.000 EUR
Sklad 8. kroga za PLUS: 100.000 EUR
Sklad 8. kroga za Lotka: 100.000 EUR

Če na vaše rolete in okenske police sedajo različni ptički, ki iščejo zavetje pred mrazom, boste s tem priročnikom lahko natančno določili, za katerega ptička gre. Pernati obiskovalci so prikazani v naravni velikosti, zato pri prepoznavanju skoraj ne more priti do pomot.
Cena knjige, ki je lahko tudi lepo darilo, je 9,90 EUR + poštnina
Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.
www.gorenjskiglas.si
Gorenjski Glas

Tradicija izdelovanja suhih mesnin bogati našo kulinarično ponudbo. Knjiga je namenjena vsem, ki želijo obogatiti svoja praktična znanja o pripravi mesa ter izdelovanju klobas, salam in želodcev.
Cena knjige je 16 EUR + poštnina
Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.
www.gorenjskiglas.si
Gorenjski Glas

ALPETOUR Potovalna agencija
Valencija
El Mercato Central, Barrio del Carmen, Agora...
5. 4., 4 dni
457,00 EUR
Azurna obala
cvetoče mimoze in citrusi
28. 2., 4 dni
od 209,00 EUR
Sejem Lov in ribolov v Salzburgu
23. 1., 1 dan
od 45,00 EUR
Part of Arriva – a DB company
Pustni karneval v Benetkah
2. 3., 1 dan
od 38,00 EUR
Vaš dan za Dan žena
razvajanje brbončic
9. 3., 1 dan
od 45,00 EUR
Korzika
Ajaccio, Bonifacio, Bastia
11. 4., 4 dni
od 329,00 EUR
Ogled tovarne BMW v Münchnu
22. 3., 1 dan
od 82,00 EUR
www.alpetour.si
Sončni otok Capri, Pompeji, Amalfi
Vezuv, Positano, Amalfitana, Marino Grande, Anacapri...
27. 3., 5 dni
od 319,00 EUR
Part of Arriva – a DB company
Kranj: 04/20 13 222, Šk. Loka: 04/51 70 305, Radovljica: 04/53 20 445, Jesenice: 04/58 09 755, Domžale: 01/72 20 016, Ljubljana: 01/23 08 505, Tržič: 04/59 63 280
ARRIVA ALPETOUR D.O.O., ULICA MIRKA VADNOVA 8, KRANJ

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglasi@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek neprekinjeno od 8. do 16. ure, sreda od 8. do 17. ure, petek od 8. do 15. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

NAJAMEM

GARSONJERO ali 1 sobno stanovanje, po možnosti v pritličju ali v bloku z dvigalom, tel.: 059/016-701, 030/278-598 19000239

FESST, d. o. o., nepremičninska družba,
Koroška c 2, Kranj,
Telefon: 236 73 73
Faks: 236 73 70
E-pošta: info@fesst.si
Internet: www.fesst.si

VIKENDI, APARTMAJI

V TERMAH Olimje oddam ali prodam vikend - apartma, samostojni. Boris Medarovski, Kranj, tel.: 030/619-628 19000230

POSESTI

PRODAM

PARCELO 1.600 m2, s sadovnjakom, vrtom, gozdom in leseno hišico, v bližini Trstenika, tel.: 041/589-059 19000140

KUPIM

NA relaciji Šk.Loka - Komenda - Kranj iščem oz. kupim (opuščeno) kmetijo, ki nima naslednikov za prevzem, tel.: 040/540-864 19000217

LOKA nepremičnine d.o.o.
Kapucinski trg 13, Škofja Loka
Tel.: 04/50 60 300, GSM: 041/ 675 123
E-mail: info@loka-nepremicnine.si

domplan
Domplan, d. d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 773, F: 04/20 68 701
M: 030 641 621, I: www.domplan.si
E: domplan@domplan.si
V zadovoljstvo naših strank upravljamo zanesljive in varne storitve posredovanja v prometu z nepremičninami.
Obiščite nas na naši spletni strani:
www.domplan.si

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

VW Golf 1.9 TDi, letnik 2000, rdeče barve, lepo ohranjen, tel.: 041/227-338 19000213

KARAMBOLIRANA VOZILA

KUPIM

ODKUPIMO karambolirana vozila, vozila v okvari, slabše ohranjena in nevozna, poceni avtovleka po celi Sloveniji, Grega Meze s.p., Čopova 1, Lesce, tel.: 040/629-675 18003880

GRADBENI MATERIAL

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

HRASTOVE in macesnove deske, zračno suhe, različnih debelin ter jelševe deske, različnih debelin, tel.: 04/51-21-777 19000241

KURIVO

PRODAM

DRVA metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019 18003873

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

ZAKONSKO posteljo 140 x 200, z jogijm, staro 2 leti, malo rabljeno, simbolična cena, tel.: 031/352-583 19000214

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

ČEVLJE Elan za smučarski tek, št. 42, nove, ugodno, tel.: 031/834-131 19000246

STARINE

KUPIM

ODLIKOVANJA, kovance, ure, slike, značke, srebrnino, luči, kipe in drugo, tel.: 030/670-770 19000201

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kovance in drobnarije, tel.: 051/258-936 18003878

OBLAČILA IN OBUTEV

PRODAM

PEČO za narodno nošo, tel.: 031/284-256 19000238

OTROŠKA OPREMA

PRODAM

KOŠARO za novorojenčka, z opremo in oblačila od 0 - 3 mesece, tel.: 040/619-775 19000225

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

AGROIZBIRA Čirče nudi ugodno olja, antifriz, dele za obnovo motorjev, stekla za kabine, kardane, LED luči. Agroizbira Kranj, d.o.o., Smledniška cesta 17, 4000 Kranj, tel.: 04/23-24-802 18003838

V AGROIZBIRI Prosen Čirče vam nudimo najcenejše akumulatorje s 3 letno garancijo in brezplačno montažo. Agroizbira Kranj, d.o.o., Smledniška cesta 17, 4000 Kranj, tel.: 04/23-24-802 18003837

KUPIM

NOVEJŠI zgrabljalnik tandem, širina 350 cm, tel.: 041/214-500 19000211

TRAKTOR, v kateremkoli stanju, tel.: 041/680-684 19000219

TRAKTOR, od 60 do 100 km, mlin za mletje žita za krmo kupim in prodam oves, možna dostava, Gorje, tel.: 031/604-918 19000221

TRAKTOR, kiper prikolico in mini bager, lahko v slabšem stanju, tel.: 031/500-933 19000014

PRIDELKI

PRODAM

DOMAČA jabolka, ugodno, tel.: 041/858-149 19000226

JABOLKA - carjevič, jonagold, voščenka, Zabukovje 2, Kranj, tel.: 041/223-797 19000216

KVALITETNO domače žganje, kuhano iz neškropljenega sadja, jabolk, hrušk, sliv, tel.: 040/389-518 19000210

NEŠKROPLJENA jabolka, cena 0,50 EUR/kg, Gorje, tel.: 040/529-521 19000227

VINO rdeče - frankinja in belo - kranjsko belo, tel.: 041/814-457 19000237

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

14 DNI starega bikca ČB pasme, tel.: 031/387-440 19000209

2 TELIČKI, ČB in simentalka, stari 10 mesecev, tel.: 041/597-168 19000232

3 VOLE, 2 breji telici, več bikcev in telička težke 200 kg, vse cikaste pasme, ter ovna JS pasme starega 2 leti, tel.: 041/834-188 19000234

8 MESECEV staro, brejo kravo simentalko, staro 4 leta, težko 580 kg, cena 980 EUR, tel.: 051/391-828 19000224

BIKCA simentalca, starega 6 mesecev, tel.: 041/926-269 19000208

BIKCA simentalca, starega 10 dni, Mošnje 7, tel.: 04/53-38-193 19000215

BIKCA simentalca ter ovce z jagneti. Koroška 1, Bled 19000223

ČB bikca, starega 10 dni, tel.: 031/803-521 19000229

KOKOŠI - nesnice, jarkice, rjave, pred nesnostjo, pripeljemo na dom, Matej Bulovec s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113 18003876

KUPIM

BIKCA simentalca, starega 1 teden do 1 meseca, tel.: 04/25-91-294 19000236

BIKCE in teličke, od 1 tedna do 250 kg ter kravo, tel.: 051/372-468 19000245

V hotelu Marinšek Naklo
zaposlimo **ČISTILKO/SOBARICO** m/ž in **KUHINJSKO POMOČNICO** m/ž. Prošnje sprejemamo na e-naslovu: info@marinsek.net.
Hotel Marinšek, d.o.o.,
Glavna cesta 2, 4202 Naklo,
T: 031 684 135

PLANINSKO DRUŠTVO ISKRA KRANJ objavlja razpis za
OSKRBNIKA (m/ž) ALI ZA OSKRBNIŠKI PAR V DOMU ČEMŠENIK, Kokra 13, Preddvor.
Več informacij najdete na spletni strani društva www.planinskodrustvo-iskra-kranj.si, lahko pa tudi pokličete na 064 126 877.
PLANINSKO DRUŠTVO ISKRA KRANJ, LJUBLJANSKA CESTA 24 A, 4000 KRANJ

NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za Avstrijo - Kogler. Plačilo v 3 dneh, eko plus. Oddamo v rejo pitance, bikce in telička. Kogler Franz A. d.o.o., Parmova 53, Ljubljana. SREČNO 2019, tel.: 064/130-081 18003875

OSTALO

PRODAM

PLUG za oranje snega, d. 3 m, v 80 cm in jagenčka, starega 3 mesece, tel.: 040/642-985 19000240

SLAMO v balah za male živali, ugodno, tel.: 031/360-178 19000235

KUPIM

KOTEL za žganjekuho, nad 100 lit., neprekucni, tel.: 031/506-562 19000231

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

ZAPOSLIMO sodelavca v pralnici in servisu tovornih vozil. Zaželjeno osnovno znanje z računalnikom. Štempihar Slavko s.p, Poslovna cona A12, Šenčur, prošnje pošljite na: slavko@stempihar-trans.si ali pokličite, tel.: 041/484-041 19000233

ZAPOSLIMO disponenta za organizacijo prevozov po Sloveniji. CCLAN, d.o.o., Kranj, Britof 182, Kranj, tel.: 041/640-380 19000242

PRODAJALCI visoko cenovnih artikov pozor! Za najprestižnejši projekt Temeljnih dokumentov slovenstva, zaposlimo enega visoko motiviranega predstavnika. Posredništvo Zdene Brovč s.p., Zminec 127, Šk. Loka, 040/304-270 19000218

Od nekdaj so suhe mesnine iz celih kosov mesa ponos kmetij. Izvirni izdelki iz svinjskega stegna, slanine, vratovine ter izdelki iz govejega, divjačinskega mesa in mesa drobnice bogatijo našo dediščino. Z novimi znanji o sušenju in dolgotrajnem zorenju bodo pršuti, šunke, vratovine, zašinki, slanine ... še kakovostnejši.
168 strani, 17 x 23,5 cm, brošura
17 EUR + poštnina
Brošuro lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.
www.gorenjskiglas.si
Gorenjski Glas

ZAHVALA

V 87. letu nas je zapustil dragi mož, oče, dedek, pradedek, brat in stric

Ciril Ropret
z Milj

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za izrečena sožalja, darovane sveče in cvetje. Posebna zahvala lovcem za lep pogrebni obred. Zahvala tudi pogrebni službi Navček in pevcem za zapete pesmi. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi
Milje, januar 2019

Postala bo angel,
angeli nikoli ne umrejo,
angeli živijo naprej.

ZAHVALA

V 98. letu starosti nas je za vedno zapustila naša mama, stara mama, prababica in tašča

Štefka Žibert
iz Naklega

Iskreno se zahvaljujemo osebju DSO Preddvor – enota Naklo za večletno skrb, sosedom in vsem, ki ste ji ob težkih trenutkih stali ob strani in nam kakorkoli pomagali. Hvala vsem za vsa izrečena sožalja, poslovilne besede, sveče, cvetje, svete maše, molitve, za lepo opravljeno pogrebno bogoslužje in pogrebni obred. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči vsi njeni
Naklo, januar 2019

Ljubezen rodi sadove.
Biti mama
v soncu in dežju.
Radi te imamo.

ZAHVALA

V 91. letu starosti nas je za vedno zapustila naša mama, sestrična

Frančiška Logar
Graščova Francka iz Šenčurja

Iskreno se zahvaljujemo zdravnici dr. Mariji Ravnikar, patronažni Mateji Šenk za nesebično in požrtvovalno pomoč in zdravljenje. Gospodu Martinu Mlakarju, gospodu Prestorju in gospodu Urbanu Kokalju za prve petke, sveto maziljenje in pogrebni obred. Posebna zahvala prijateljem iz AMD Šenčur, pogrebni službi Komunala Kranj, pevskemu zboru iz Šenčurja. Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, znancem, prijateljem, sosedom, vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Marinka z družino
Hrastje, januar 2019

Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni mraku, kjer ni noči;
tam sonce sreče ti ne ugasne,
resnice sonce ne stemni.
(Simon Gregorčič)

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je zapustila draga mama, sestra, tašča, teta, stara mama, prababica in svakinja

Julka Pintar
po domače Gosarjeva mama iz Sorice

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, vaščanom, znancem in sodelavcem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in darove. Hvala zdravnici dr. Ani Marn in patronažni sestri Aniti Jordan za obiske na domu, župnikoma za sveto mašo, pogrebcem, domačim pevcem, organistu in pogrebni službi Akris. Vsem imenovanim in neimenovanim iskrena hvala.

Žalujoči vsi njeni
Sorica, 19. januarja 2019

IŠČEMO novo sodelavko v frizerskem salonu. Tea Rakef, s. p., Bizantova c. 9, Medvode, tel.: 040/848-521
19000222

IŠČEM

IŠČEMO osebo, ki bi rada preživela čas od začetka julija do konca avgusta na morju (otok Krk, mesto Krk). Za brezplačni apartma in žepnino, bi po potrebi čistila apartmaje, tel.: 031/444-868
19000244

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net
18003874

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela - z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, 041/222-741, www.gradton.si
18003877

ADAPTACIJE, vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838
19000200

FLORJANI, d.o.o., C. na Brdo 53/a, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871
19000151

IZDELAVA lesenih stopnic in balkonskih lesenih ograj. Mizarstvo Boštjan Mrak s.p., Hotemaže 20, Preddvor, tel.: 041/613-727 19000220

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246 19000148

TESNJENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141 18003872

ŽE 23 LET z vami grad. podjetje REDŽO.B d.o.o., Adergas 13, Cerklje - izvajamo vse od temeljev do streh, notranji ometi, predelne stene, vse vrste fasad, kamnite in betonske škarpe, urejanje in tlakovanje dvorišč, tel.: 041/294-279, 041/589-996 19000019

ZASEBNI STIKI

ŽENITNE ponudbe za iskrene ljudi zrelih ter starejših let. http://www.zau.si, tel.: 031/836-378 18003879

RAZNO

PRODAM

2 POSODI za raznos hrane in ženske plenice, velikost M, tel.: 040/854-721
19000212

ZAVESE, ugodno, tel.: 031/400-950
19000243

IŠČEM

STARE nedelujoče pralne stroje, računalnike, klime, pipe, železo, odpeljem brezplačno, tel.: 070/385-956 19000031

Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene in mame

Marije Setnikar

s Poljanske ceste v Škofji Loki

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavcem, Društvu upokojencev Škofja Loka, Medobčinskemu društvu invalidov Škofja Loka in Prosvetnemu društvu Sotočje Škofja Loka za izkazano podporo, darovane sveče, cvetje, sv. maše ter izrečena ustna in pisna sožalja. Posebna zahvala dr. Mateji Lopuh z ekipo paliativne oskrbe, ge. Tatjani Gaber, ZD Škofja Loka in zdravnikom, ki so nadomeščali dr. Benkovičevo, za vso skrb in pomoč v boju z boleznijo. Prav tako se zahvaljujemo g. župniku Mateju Nastranu za lepo opravljen pogrebni obred in sveto mašo. Iz srca hvala vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeno zadnjo pot.

Mož Polde, sin Simeon z Matejo, hči Andreja s Klemnom, vnuki Rok, Nika, Jan, Lara, Maj, pravnuki Nejc, Nik, Luka

---

Utrgal sem cvet,
na grob ga položil,
in tiho potožil,
da joče srce ...

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je prehitro zapustila

Vida Martinjak

roj. Bukovnik iz Britofa pri Kranju

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za tople besede izrečenega sožalja, tolažilne besede, prijateljske stiske rok, darovano cvetje, sveče ter denarno pomoč. Posebna iskrena hvala njeni zdravnici dr. Eriki Tratnik in dr. Katarini Osolnik ter osebju bolnišnic Golnik in Jesenice, ki so ji pomagali v njeni bolezni. Hvala gospodu župniku za žalno sv. mašo, pogrebnemu zavodu Navček, praporščakom in pevcem za lepo petje.
Še enkrat najlepša hvala za izrečene besede in misli vseh, ki ste nam stisnili roke in bili z nami v teh težkih trenutkih, ostale bodo vedno v naših srcih.

Žalujoči: mož Ivan in vsi njeni

ZAHVALA

V 53. letu starosti se je nepričakovano poslovila naša draga hčerka, sestra in teta

Vida Mohorič

iz Groharjevega naselja v Škofji Loki

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste bili z nami ob težkih dnevih slovesa. Naša hvaležnost naj doseže vse, ki ste se od Vide poslovili v mrliški vežici in udeležili pogrebne slovesnosti. Zahvala za podarjene sveče, rože in veliko denarnih prispevkov, ki so bila nakazana humanitarnemu društvu Sožitje Škofja Loka. Hvala g. župniku dr. Alojziju Snoju za lepo opravljen pogrebni obred, pogrebni službi Akris ter pevcem Tonetu Habjanu, Maksu Košenini, Tajdi in Jerci pa za lepe glasbene melodije. Zahvaljujemo se tudi vsem sodelavcem iz VDC Kranj. Hvala za vse izrečene in zapisane besede sožalja in misli vseh, ki ste nam stisnili roko in bili z nami. Verjamemo, da bodo spomini nanjo živeli v nas in z nami.

Žalujoči vsi njeni, ki jo bomo zelo pogrešali

V 92. letu starosti se je od nas poslovil ljubljeni oče, stari oče, pradedek, brat, stric in tast

Marijan Močnik

iz Britofa pri Kranju, avtoličarski mojster v pokoju

Od njega se bomo poslovili v petek, 25. januarja, ob 15.30 na pokopališču v Predosljah.
Žara pokojnika bo v četrtek od 17. ure dalje in na dan pogreba v tamkajšnji poslovilni vežici.

Žalujoči: hčerke Marija, Helena in Metka ter sin Marijan z družinami

---

ZAHVALA

V 98. letu starosti nas je zapustil naš dragi

Franc Uranič

iz Strahinja

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, zanj molili, darovali za sv. maše in sveče. Hvala g. župniku Janezu Zupancu in Janezu Celarju za lepo opravljen obred in sv. mašo ter sodelujočim pevcem. Zahvala gre prav tako dr. Ravniharjevi in pogrebni službi Navček.

Žalujoči vsi njegovi
Strahinj, januar 2019

Čeprav tvoj glas se več ne sliši,
beseda tvoja v nas živi,
povsod te slišimo,
med nami vedno si.

V SPOMIN

Minilo je žalostno leto, odkar nas je zapustila naša draga

Milka Snedec

Iskrena hvala vsem, ki se je spominjate in obiskujete njen grob.

Vsi njeni
Cerklje, 25. januarja 2019

Srce je omagalo,
dih je zastal,
a spomin nate
bo vedno ostal.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

Mire Zupan

po domače Koroščeve mame iz Kovorja

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom za izrečena sožalja, sveče, cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala gospodu župniku za lep poslovilni obred in pevcem za zapete žalostinke. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo boste ohranili v ljubečem spominu.

Žalujoči vsi njeni

ZAHVALA

V 95. letu nas je zapustila naša draga mama

Marija Bitenc

roj. Stanovnik, Lavtarjeva Mici iz Stražišča

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše. Hvala njeni osebni zdravnici Maruši Arnejšek in patronažni sestri Tadeji. Zahvala gospodu Bojanu Likarju za lepo opravljen pogreb in sveto mašo. Hvala pevcem za petje ob odprtem grobu in pri sveti maši ter vsem, ki ste se poslovili od nje.

Žalujoči vsi njeni
Stražišče, 21. januarja 2019

Anketa

Nasvidenje, petstotak

Maša Likosar

Nacionalne centralne banke Evrosistema, med njimi tudi Banka Slovenije, bodo 26. januarja 2019 konec dneva prenehale izdajati bankovce za petsto evrov. Se strinjamo z njihovo ukinitvijo, bi moralo enako storiti s kovanci za en, dva in pet centov?

Foto: Tina Dokl

Silvo Novak, Lom pod Storžičem:

»Petstoevrski bankovec sem uporabljal, a ga ne bom pogrešal. Z ukinitvijo centov pa se ne strinjam, saj z njimi redno plačujem in jih nikoli ne pustim, ko mi jih vračajo.«

Ilija Nikić, Kranj:

»Nisem vedel za ukinitev bankovca za petsto evrov, a se s tem strinjam, ker sem zelo redko plačeval z njim. Centi so tudi denar, a v denarnici delajo težo, zato gledam, da se jih čim prej znebim.«

Lado Peneš, Kranj:

»Vijolični bankovec sem uporabil, ko sem plačal avto. Ne potrebujemo ga, ker ima preveliko vrednost. O usodi centov bodo odločale evropske institucije in odločitev bomo morali upoštevati.«

Renato Pavlin, Kranj:

»Ljudje nimamo vpliva na to, ali je bankovec za petsto evrov potreben ali ne. Sem ga imel in sem z njim normalno plačeval v trgovini. Centov ne smemo ukiniti, ker bi potem cene zaokrožili navzgor.«

Damjan Boštjančič, Kranj:

»Prav je, da bodo ta bankovec velike vrednosti ukinili, ker ga je težko uporabljati, saj ga nihče noče vzeti. Tudi cente je težko spraviti v promet, vsi se jih branijo, zato so do neke mere neuporabni.«

Srečanje vojaških gornikov

V Natovem centru odličnosti za gorsko bojevanje je Združenje vojaških gornikov Slovenije na občnem zboru ocenilo delo preteklega leta, oblikovalo načrte za prihodnje aktivnosti in nagradilo najzaslužnejše.

Marjana Ahačič

Poljče – V soboto so se v prostorih Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje na občnem zboru zbrali člani Združenja vojaških gornikov Slovenije. Kot je v poročilu o delu navedel predsednik združenja Slavko Delalut, so v preteklem letu zabeležili kar več kot šestdeset različnih dogodkov, pri čemer je poudaril podpis sporazuma o sodelovanju s porabskimi Slovenci, obeležitev petdesete obletnice ustanovitve Teritorialne obrambe, predstavitev knjige Janeza Kavarja Vojaška pošta 3215 Bileća – Kdo je poveljeval slovenskim teritorialcem v vojni leta 1991, ekskurzijo na Koroško, desetletnico delovanja pevskega zbora Gorščaki ter slovesnost ob stoti obletnici ustanovitve alpinske čete v Radovljici.

Člani združenja so bili sicer tudi v preteklem letu zelo aktivni na športnorekreacijskem področju, tradicionalno uvodno smuko na Kronplatzu pa so letos prvič poimenovali Fedjeva smuka, in sicer v spomin na lani preminulega člana Fedjo Vraničarja.

Boštjan Blaznik, direktor Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje v Poljčah, predsednik Združenja vojaških gornikov Slavko Delalut ter nagrajenci Jože Tišler, Peter Zavrl, Jože Temnikar in Tomaž Pirjevec

Predsednik Delalut je poudaril še dobro sodelovanje z lokalnimi skupnostmi in Slovensko vojsko, tako z Natovim centrom odličnosti v Poljčah kot tudi 123. gorskim polkom na Bohinjski Beli, ter krovno organizacijo Zvezo slovenskih častnikov.

Na občnem zboru so za pomembne zasluge pri krepitvi in promociji lika vojaškega gornika ter razvoju združenja podelili tri srebrne in zlato medaljo Združenja vojaških gornikov. Srebrne medalje so prejeli: Jože Tišler, Peter Zavrl in Jože Temnikar. Za izjemne zasluge, za dolgoletno odlično delo pri dvigovanju ugleda združenja vojaških gornikov doma in v tujini pa je zlato medaljo prejel Tomaž Pirjevec.

Na srečanju je zbrane z mislijo na padle in umrle vojaške gornike nagovoril Milan Pregelj, vojaški kaplan Slovenske vojske, Lojz Budkovič pa je v kratkem predavanju predstavil Savsko linijo, zadnjo obrambno linijo soške fronte. Tudi letos je srečanja popestril pevski zbor Gorščaki, v imenu Slovenske vojske pa je zbrane med drugim pozdravil tudi generalmajor Andrej Osterman, ki se je združenju zahvalil za sodelovanje, predvsem z Natovim centrom odličnosti za gorsko bojevanje v Poljčah in 132. gorskim polkom na Bohinjski Beli – ter jim zaželel uspešno delo tudi v prihodnje.

vremenska napoved

Danes bo pretežno jasno, ponekod bo pihal severni veter. Jutri bo sončno z občasno zmerno oblačnostjo. V nedeljo se bo pooblačilo, zapihal bo jugozahodni veter, topleje bo. Popoldne se bodo začele pojavljati padavine, po nižinah bo deževalo.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK	SOBOTA	NEDELJA
-10/-1 °C	-13/-1 °C	-7/3 °C

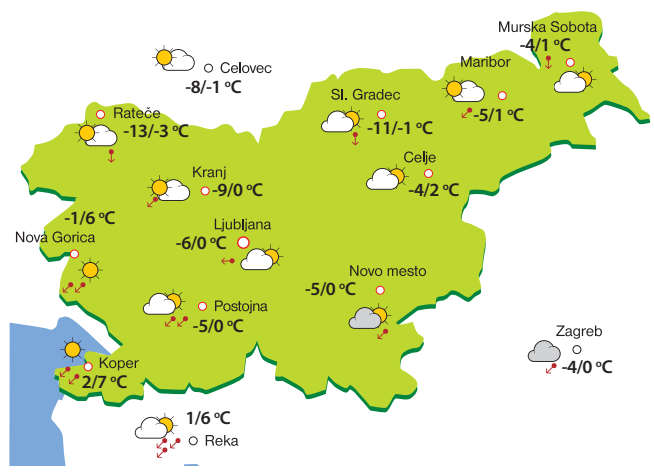

Alpinistično-plezalni večer in mednarodni posvet

Vilma Stanovnik

Kranj – Na Planinski zvezi Slovenije to sredo, 30. januarja, pripravljajo podelitev priznanj v alpinizmu, športnem in lednem plezanju ter turnem smučanju, dan kasneje pa se obeta še zanimiv mednarodni posvet z naslovom Planinska infrastruktura – podpora razvoju turizma ali zgolj njegova pastorka? Obe prireditvi bosta potekali v okviru sejma Alpe-Adria, ki bo na ljubljanskem Gospodarskem razstavišču potekal med 30. januarjem in 2. februarjem.

Alpinistično-plezalni večer se bo začel ob 16. uri s predavanjem Aleša Česna in Luke Stražarja v Dvorani Urška, ob 17. 30 pa bo sledila podelitev priznanj najuspešnejšim, ki so s svojimi dosežki najvidneje zaznamovali preteklo leto. »Namen izbora je ovrednotiti najkakovostnejše alpinistične vzpone, vrhunske športnoplezalne dosežke in uspehe v lednem plezanju in turnem smučanju ter javnosti predstaviti dosežke slovenskih alpinistk in alpinistov, ki so lani opravili več uspešnih vzponov in odprav, športnih plezalk in plezalcev, za katerimi je znova imenitna sezona, ter lednih plezalcev in turnih smučarjev, ki so dosegli odlične tekmovalne dosežke na svetovni ravni. Podelili bomo tudi priznanje za življenjsko delo v alpinizmu, ki ga letos prejmeta Staza Černič in Danica Blažina,« pravijo na Planinski zvezi Slovenije, kjer vabijo tudi na četrtkov mednarodni posvet. S posvetom, ki ga skupaj organizirata Komisija za koče in pota CAA (Združenje planinskih organizacij alpskega loka) in Planinska zveza Slovenije, želijo opozoriti, da bo brez sistemske ureditve podpore vzdrževanju planinskih poti in koč prišlo do postopnega nižanja standarda urejenosti, predvsem pa, da se bodo v gorskem svetu povečali tudi ekološki problemi, to pa bo imelo negativne posledice tudi na razvoj turizma v nižinskih predelih. Poleg tega želijo opozoriti na hitro rastoči delež gorskih in drugih kolesarjev v sosednjih alpskih državah, kar bo imelo nedvomno vpliv na porast te vrste obiskovalcev v Sloveniji.

Jutri turnosmučarsko tekmovanje

Jezersko – Zadnji hip je zapadel sneg in organizatorji turnosmučarskega tekmovanja na Jezerskem so pripravili proge za jutrišnje tekmovanje. Gre za 24. Turnosmučarsko tekmovanje po vrsti in za 22. Memorial Luka Karničarja in Rada Markiča, ki ga Jezerjani prirejajo v spomin na preminula gorska reševalca. Tekmovanje šteje za državno prvenstvo v parih, udeležujejo se ga tudi rekreativci in gorski reševalci. Jutri, 26. januarja, se bo začelo ob 10. uri, slovesna razglasitev rezultatov pa bo ob 14.30 v Dvorani Korotan. Start bo v Komatevri, proga pa poteka do Pečovnika in Plešivca ter nazaj na Pečovnik do Staniča, krajša proga pa obrača pod Plešivcem.

Skoki na Gori

Gora pri Komendi – Člani društva Skakalni komite Gora tudi letos organizirajo tekmovanje v smučarskih skokih z alpskimi smučmi na skakalnici na Gori. Tekmovanje bo v nedeljo, 27. januarja, od 13.30 dalje. Za zabavo med serijami bo poskrbela stand-up komičarka Eva Virc.